Un hohot în beznă

POLIROM

VLADIMIR NABOKOV

SERIA DE AUTOR
VLADIMIR NABOKOV

OPERE 14

UN HOHOT ÎN BEZNĂ

Traducere din limba engleză
de Horia Florian Popescu

POLIROM
2011

Vladimir Vladimirovici Nabokov s-a născut pe 23 aprilie 1899 la Sankt Petersburg, într-o familie foarte cultivată, astfel încât stăpânea impecabil franceza şi engleza încă din copilărie. În 1919, Nabokovii sunt nevoiţi să emigreze, iar în 1922 tatăl scriitorului este ucis de un fanatic rus la Berlin. Nabokov a studiat limbile slave şi romanice la Trinity College din Cambridge până în 1922. Apoi a locuit la Berlin (1923-1937) şi Paris (1937-1940), scriind cu fervoare, în rusă, mai multe romane, zeci de povestiri, sute de poeme şi câteva drame. În 1925 s-a căsătorit cu Vera Slonim. În perioada respectivă, şi-a întreţinut familia din traduceri, lecţii de engleză şi tenis, precum şi ca autor de cuvinte încrucişate în rusă şi analist de şah. În 1940 a plecat în America, împreună cu soţia şi fiul său, de teamă să nu fie trimis într-un lagăr de concentrare. A predat la Universităţile Wellesley, Harvard şi Stanford. între 1948 şi 1959 a fost profesor de literatură rusă la Cornell University. Pasionat de entomologie, Nabokov a descoperit în 1944 o (sub)specie de fluture care-i va purta numele: *Lycaeides melissa samuelis Nabokov.* A tradus în engleză *Evgheni Oneghin* de Puşkin şi *Un erou al timpului nostru* de Lermontov. Este autorul mai multor lucrări de critică literară, dintre care studiul despre Gogol (1944) este foarte important pentru înţelegerea artei acestuia. Din seria rusă a scrierilor lui Nabokov, publicate sub pseudonimul V. Sirin, fac parte romanele *Maşenka* (1926), *Rege, damă, valet* (1928), *Apărarea Lujin* (1930), *Ochiul* (1930), *Glorie* (1932), *Un hohot în beznă* (1932), *Disperare* (1934), *Invitaţie la eşafod* (1938), *Darul* (1937-1938). După stabilirea în Statele Unite, începe strălucita sa carieră de romancier în limba engleză. Publică *Adevărata viaţă a lui Sebastian*

Knight (1941), *Bend Sinister* (1947), *Lolita* (1955), *Pnin* (1957), *Foc palid* (1962, roman în versuri, cu adnotări), *Ada sau ardoarea* (1969), *Lucruri transparente* (1972) şi *Ia priviţi la arlechini* (1974). În 1967 îi apare volumul autobiografic *Vorbeşte, memorie.* Pentru activitatea sa literară, Nabokov a fost distins cu National Book Foundation Medal. S-a stins din viaţă la Montreux, în 1977.

Albert Albinus îşi părăseşte nevasta şi copilul pentru amanta sa adolescentă, Margot, care vrea să devină star de cinema şi se foloseşte fără scrupule de influenţa lui Albinus pentru a pune mâna pe roluri. Atunci când Albinus i-o prezintă lui Axel Rex, se declanşează o serie de evenimente care atrag după ele dezastrul. Rex este la fel de manipulativ ca Margot, iar cei doi încep o relaţie secretă, pe care Albinus preferă să o ignore. *Un hohot în beznă* este o carte diferită de stilul obişnuit al lui Nabokov, distingându-se şi prin viziunea sa neagră, înfăţişând o lume meschină şi plină de cruzime. Este un roman presărat cu nenumărate episoade de umor negru, de o eleganţă sardonică, despre dorinţă, înşelăciune şi decepţie, o idilă bizară ce are loc pe fundalul Berlinului anilor ’30.

Pentru Vera

1

Trăia odinioară la Berlin, în Germania, un bărbat care se numea Albinus. Era bogat, respectabil, fericit; într-o zi şi-a părăsit nevasta de dragul unei amante tinere; a iubit; n-a fost iubit; şi viaţa i s-a încheiat printr-un dezastru.

Iată întreaga poveste şi ne-am fi putut mulţumi doar cu atât dacă în relatarea ei nu am găsi plăcere şi folos; şi, cu toate că pe piatra de mormânt cu marginile acoperite de muşchi e destul spaţiu pentru versiunea prescurtată a vieţii unui om, amănuntele sunt întotdeauna binevenite.

Într-o noapte, lui Albinus i-a venit o idee frumoasă. Drept e că ideea nu era întru totul a lui, ci îi fusese sugerată de o expresie din Conrad (nu e vorba de polonezul celebru, ci de Udo Conrad, autorul *Amintirilor unui uituc,* precum şi al celuilalt roman, despre magicianul bătrân dispărut pentru totdeauna chiar în timpul reprezentaţiei lui de adio). Oricum, lui Albinus i-a plăcut ideea, şi-a însuşit-o, s-a jucat cu ea şi a lăsat-o să se coacă în el, adică a transformat-o în proprietate legală în citadela liberă a minţii sale. Albinus era critic de artă şi expert în pictură şi se distrase adesea punându-l pe unul sau pe altul dintre vechii maeştri să semneze peisaje şi chipuri întâlnite de el în viaţa reală, obicei care-i transformase existenţa într-o minunată galerie de picturi – falsuri încântătoare, toate. Apoi, într-o noapte, în timp ce oferea minţii sale erudite o vacanţă şi scria (fără strălucire, fiindcă nu era deosebit de talentat) un eseu despre arta cinematografică, i-a venit ideea cea frumoasă.

Ideea avea legătură cu desenele animate colorate care începuseră să-şi facă apariţia la acea vreme. Ar fi de-a dreptul fascinant, s-a gândit el, dacă s-ar putea folosi această metodă pentru a

reproduce perfect pe ecran, în culori vii, o pictură bine-cunoscută, preferabil din Şcoala Olandeză, pentru ca apoi să i se dea viaţă, să fie animată – mişcarea şi gestica să fie redată grafic în deplină armonie cu starea lor imobilă din pictură; de pildă, o tavernă cu oameni micuţi care beau cu poftă la mese din lemn şi imaginea însorită a unei curţi unde sunt înşeuaţi caii – ei bine, toate acestea prind deodată viaţă şi bărbatul acela micuţ, îmbrăcat în roşu, îşi pune halba pe masă, fata cu tava se smulge din încremenire şi umblă liberă, iar o găină începe să ciugulească pe prag. Scena se poate continua, personajele mici ies de pe pânză şi trec printr-un peisaj al aceluiaşi pictor – un peisaj cu cer cafeniu şi cu un canal îngheţat, unde oameni pe patinele ciudate ale vremii lunecă pe curbele demodate sugerate de tablou; sau un drum în ceaţă şi doi călăreţi – şi, în cele din urmă, se revine la tavernă şi încetul cu încetul personajele şi lumina sunt readuse şi aşezate, ca să zicem aşa, în dispunerea iniţială şi astfel totul se încheie cu prima imagine. După aceea, s-ar putea încerca acelaşi lucru şi cu pictorii italieni: conul albastru al unui deal îndepărtat, o potecă albă, sinuoasă, pelerini micuţi urcând pe drumul lor şerpuit. Şi poate, de ce nu, subiecte religioase, dar numai acelea cu personaje mărunte. Evident, realizatorul va trebui să aibă cunoştinţe temeinice despre pictorul în cauză şi despre perioada lui, mai mult, va trebui să fie înzestrat cu mare talent ca să evite orice contradicţie între mişcările produse şi cele stabilite de vechiul maestru; va trebui să deducă mişcările din tablou – ei, dar asta se poate face. Iar culorile... vor fi cu siguranţă mult mai sofisticate decât cele ale desenelor animate. Dar ce istorioară s-ar depăna, povestea viziunii unui artist, călătoria fericită a ochiului şi a pensulei şi o lume în maniera acelui artist, saturată cu nuanţele şi culorile descoperite de el!

După o vreme, Albinus a discutat întâmplător despre ideea lui cu un producător de film, care însă n-a fost deloc entuziasmat şi care i-a spus că realizarea unei asemenea pelicule presupune o mare fineţe a lucrului, inovaţii neobişnuite şi că va costa o groază de bani; el a mai spus că un astfel de film, din cauza elaborării foarte meticuloase, nu va putea dura în mod rezonabil mai mult de câteva minute; dar şi în acest caz îi va plictisi de moarte pe cei mai mulţi spectatori şi va fi o decepţie generală.

Apoi, Albinus a discutat proiectul lui cu alt cineast, care, la rândul lui, a tratat cu dispreţ întreaga afacere.

— Am putea începe cu ceva destul de simplu, a spus Albinus, cu un vitraliu care ar prinde viaţă, o heraldică animată, un mic sfânt sau doi.

— Mă tem că nu iese nimic, a spus celălalt. Nu ne putem aventura în descrieri fantastice.

Dar Albinus nu renunţa la ideea sa. În cele din urmă a aflat de un tip deştept, Axel Rex, cu o mână formidabilă la fantezii – de pildă, desenase un basm persan care-i delectase pe snobii parizieni şi îl ruinase pe cel care finanţase experimentul. Şi astfel, Albinus a încercat să îl găsească, dar a aflat că el se întorsese de curând în Statele Unite, unde desena caricaturi pentru o publicaţie ilustrată. După câtva timp Albinus a reuşit să intre în legătură cu Rex, care a părut interesat de idee.

Într-o zi din martie, Albinus a primit o scrisoare lungă de la Rex, dar sosirea acesteia a coincis cu o criză neaşteptată în viaţa personală – foarte personală – a lui Albinus, încât ideea frumoasă, care altminteri ar fi persistat şi ar fi găsit poate un perete pe care să se prindă şi să înflorească, s-a ofilit în mod straniu şi s-a uscat în cursul ultimei săptămâni.

Rex îi scria că încercarea de a-i seduce pe cei de la Hollywood n-are şanse de reuşită şi continua sugerându-i cu răceală lui Albinus, om înstărit, să-

şi finanţeze el însuşi ideea; în care caz, el, Rex, va accepta un onorariu de atât şi-atât (o sumă exorbitantă), jumătate plătit în avans, pentru a desena, să zicem, un film Breughel – de pildă, „Proverbele” sau oricare altă temă pe care Albinus ar dori eventual să i-o propună.

— Dac-aş fi în locul tău, a remarcat Paul, cumnatul lui Albinus, un bărbat voinic şi blajin din al cărui buzunar de la piept se iţeau clemele a două creioane şi două stilouri, mi-aş asuma riscul. Filmele obişnuite costă mai mult – mă refer la cele cu războaie şi clădiri care se prăbuşesc.

— Da, dar apoi banii vin înapoi, or eu nu i-aş mai recupera.

— Dacă ţin bine minte, a spus Paul pufăind din trabuc (terminaseră cina), îţi propuneai să sacrifici o sumă considerabilă – cam cât onorariul cerut de el. Şi-atunci? Ce se-ntâmplă? Nu mai pari la fel de entuziasmat ca acum câteva săptămâni. Ai cumva de gând să renunţi?

— Deh, ştiu şi eu? Mă nelinişteşte partea practică, asta e. Altminteri, ţin şi acum la ideea mea.

— Care idee? s-a interesat Elisabeth.

Ea avea ticul ăsta neînsemnat – punea întrebări despre lucruri ce fuseseră discutate pe larg în prezenţa ei. Nu era vorba de obtuzitate sau de lipsă de atenţie, ci de o manifestare de simplă nervozitate; şi cel mai adesea, chiar în momentul când îşi formula întrebarea şi aluneca neputincioasă spre finalul propoziţiei, ea îşi dădea seama că ştiuse, de fapt, răspunsul. Soţul ei îi cunoştea acest mic cusur şi nu se supăra niciodată; dimpotrivă, se simţea înduioşat şi se amuza. El îşi continua calm conversaţia, fiindcă ştia foarte bine (ba chiar aştepta asta) că ea îşi va oferi singură răspunsul la întrebare. Dar în acea zi anume de martie, Albinus era într-o asemenea stare de iritare, derută, suferinţă, încât brusc i-au cedat nervii.

— Ce-ai picat din lună? s-a interesat el brutal, iar soţia lui şi-a privit unghiile şi i-a răspuns cu blândeţe:

— Ah, da, acum îmi amintesc.

Apoi s-a întors spre Irma – fiica lor de opt ani – care devora mozolindu-se o farfurie plină cu cremă de ciocolată şi a strigat:

— Mai încet, draga mea, te rog, mai încet.

— După mine, a început Paul, pufăind din trabuc, orice invenţie nouă...

Albinus, stăpânit de emoţiile lui stranii, se gândea: „De ce naiba mă interesează tipul ăsta, Rex, conversaţia asta idioată, crema asta de ciocolată? Simt că-mi pierd minţile şi nimeni nu ştie. Şi nu pot să mă opresc, orice încercare e fără speranţă şi mâine am să mă duc din nou acolo şi o să stau ca un neghiob în întunericul ăla... De necrezut!”.

Categoric, era de necrezut – cu atât mai mult cu cât în cei nouă ani ai vieţii lui de om căsătorit, el se stăpânise şi niciodată, absolut niciodată... „În fond, s-a gândit el, ar trebui să-i povestesc lui Elisabeth despre asta; sau să plec cu ea pentru o vreme; sau să mă duc la psihanalist; sau dacă nu...”

Să fim serioşi, nu poţi să iei un pistol şi să împuşti o fată pe care nici n-o cunoşti, doar aşa, fiindcă te atrage.

2

Albinus nu fusese prea norocos în chestiunile sentimentale. Deşi arăta bine, era manierat şi uşor afectat, nu reuşise să obţină niciun avantaj din atracţia pe care o exercita asupra femeilor – fiindcă, fără doar şi poate, zâmbetul lui şi ochii albaştri şi blânzi, care se holbau puţin când gândea intens (şi, cum avea o minte mai înceată, asta se întâmpla mai des decât ar fi fost cazul), îl aveau pe vino-ncoace. Era un bun vorbitor, pronunţa cuvintele cu o uşoară ezitare, partea cea mai bună

a unei bâlbâieli, care conferă un farmec original celei mai banale fraze. Şi, în sfârşit, dar nu lipsit de importanţă (fiindcă trăia într-o lume germană, după tot tipicul), tatăl lui îi lăsase o avere judicios investită; şi totuşi, orice posibilă poveste de dragoste care-i apărea în cale devenea deodată anostă.

În vremea studenţiei avusese o legătură plicticoasă din genul categorie grea cu o doamnă mai bătrâioară şi tristă, care, mai târziu, în timpul războiului, îi trimisese pe front şosete purpurii, tricotaje groase şi scrisori enorme, pline de pasiune, scrise în mare viteză pe hârtie de pergament şi de aceea ilizibile. Avusese apoi o legătură amoroasă cu soţia lui *Herr* Professor pe care o întâlnise pe Rin; era frumuşică atunci când o priveai dintr-un anumit unghi şi într-o anumită lumină, dar atât de rece şi de timidă, încât a renunţat repede la ea. În fine, la Berlin, chiar înainte de a se căsători, mai fusese o femeie slăbănoagă şi mohorâtă, cu faţă banală; femeia venea la el sâmbăta noaptea, era obişnuită să-şi povestească amănunţit trecutul şi repeta iarăşi şi iarăşi aceleaşi tâmpenii, suspina cu un aer obosit în timp ce el o îmbrăţişa şi completa totul cu singura expresie franţuzească ştiută de ea: *C'est la vie.* Gafe, bâjbâieli, dezamăgire; categoric, Cupidonul care-l slujea era stângaci, nehotărât şi lipsit de imaginaţie. Şi alături de aceste aventuri amoroase amărâte fuseseră sutele de fete visate, dar pe care nu ajunsese să le cunoască niciodată; ele lunecaseră pur şi simplu pe lângă el, lăsând pentru o zi sau două acel simţământ de frustrare care face ca frumuseţea să fie ceea ce este: un copac îndepărtat şi singuratic proiectat pe cerurile aurii; vălurele de lumină pe curba interioară a unui pod; un lucru aproape imposibil de prins.

S-a căsătorit, dar, deşi o iubea pe Elisabeth într-un anumit fel, ea nu reuşea să-i dea fiorul după care tânjise atâta încât obosise. Era fiica unui bine-

cunoscut director de teatru, o fată mlădioasă, cu părul rar, blondă, cu ochi spălăciţi şi aluniţe înduioşătoare chiar deasupra acelui gen de nas mic pe care romancierele britanice îl numesc *retroussée*[1] (observaţi al doilea „e”, adăugat pentru siguranţă). Avea pielea atât de delicată, încât cea mai mică atingere lăsa o pată roz pe ea, pată care dispărea destul de greu.

S-a căsătorit cu ea fiindcă aşa a fost să fie. Răspunzătoare de mariajul lor au fost: o excursie în munţi împreună cu ea, plus două rude, fratele ei gras şi o verişoară de-a ei deosebit de musculoasă, care, slavă Domnului, şi-a scrântit în cele din urmă o gleznă în Pontresina. Elisabeth era atât de gingaşă, atât de eterică şi râdea atât de firesc! S-au căsătorit în München ca să scape de năvala numeroaselor cunoştinţe din Berlin. Castanii înfloriseră. O tabacheră păstrată ca o comoară a fost pierdută într-o grădină uitată. Unul dintre chelneri ştia şapte limbi străine. Elisabeth avea o cicatrice mică şi delicată – urma unei operaţii de apendicită.

Era un sufleţel lipicios, docil şi nobil. Iubirea ei ţinea de specia crinului; dar uneori se transforma brusc în flacără şi atunci Albinus se amăgea, crezând că nu-i trebuie nicio altă parteneră de dragoste.

Când a rămas însărcinată, în ochi i-a apărut o expresie distrată de mulţumire, de parcă îşi contempla acea nouă lume interioară; mersul dezinvolt i s-a transformat într-o legănare atentă; mânca lacom zăpada adunată în pumn. Albinus s-a ocupat de ea cu toată atenţia: a scos-o la plimbări lungi şi foarte lente; a avut grijă ca ea să se culce devreme şi ca obiectele care aveau colţuri periculoase să fie prietenoase cu ea când trecea prin preajmă; dar noaptea el visa că a întâlnit întâmplător o tânără care stătea întinsă pe o plajă izolată şi încinsă şi în visul acela îl cuprindea brusc teama că o să fie prins de soţia lui.

Dimineaţa, Elisabeth îşi cerceta trupul umflat în oglinda şifonierului şi zâmbea cu un aer mulţumit şi tainic. Apoi, într-o zi a fost dusă la o maternitate particulară şi Albinus a trăit trei săptămâni singur. Nu-şi găsea rostul; a băut mult brandy; a fost chinuit de două gânduri negre, fiecare cu altă nuanţă de negru: unul era că soţia lui ar putea să moară şi celălalt că, dacă el ar avea mai multă bărbăţie, ar găsi o fată prietenoasă şi ar aduce-o în dormitorul lui pustiu.

Nu se mai naşte odată copilul? Albinus străbătea în sus şi-n jos coridorul lung, văruit, placat cu faianţă albă, unde se afla un palmier coşmaresc într-un ghiveci postat în capul scărilor; îl detesta, detesta albul fără speranţă al locului, detesta asistentele medicale cu obrajii rumeni, care se mişcau repede, cu bonetele albe cu aripi, şi încercau întruna să-l îndepărteze. Într-un târziu chirurgul asistent a ieşit şi a spus melancolic: „Ei, s-a terminat cu bine”. În faţa ochilor lui Albinus a apărut o ploaie de picături fine şi negre asemănătoare petelor de pe un film foarte vechi (1910, o procesiune funebră sacadată şi sprintenă, cu picioare ce se mişcă prea repede). S-a năpustit în salon. Elisabeth născuse fără necazuri o fiică.

La început, fetiţa era roşie şi zbârcită ca un balon pe cale să se dezumfle. Totuşi, curând faţa i s-a netezit şi după un an fetiţa a început să vorbească. Acum, la vârsta de opt ani, era mult mai puţin volubilă, fiindcă moştenise firea rezervată a mamei sale. Şi voioşia ei semăna cu a maică-sii – o voioşie discretă, ciudată. Era doar desfătarea calmă produsă de propria existenţă, cu o uşoară notă de surpriză haioasă şi discretă că e încă vie – da, ăsta era sensul: veselie mortală.

Şi, în cursul acestor ani, Albinus a rămas fidel, cu dualitatea sentimentelor lui care îl intriga destul de tare. Simţea că îşi iubeşte sincer, cu tandreţe, nevasta – de fapt, atât cât era el în stare să iubească o fiinţă omenească; şi era absolut

sincer cu ea în toate cele, excepţie făcând visul acela, dorinţa aceea, pofta nesăbuită, secretă, care crea o breşă în viaţa lui. Ea citea toate epistolele scrise sau primite de el şi era încântată să cunoască detaliile profesiei lui – îndeosebi pe acelea legate de tratarea picturilor vechi, înnegrite, prin crăpăturile cărora se putea descoperi un cal sau un zâmbet întunecat. Au făcut câteva călătorii foarte plăcute în străinătate şi au petrecut acasă multe seri liniştite, frumoase, când stăteau împreună pe balconul care domina de la o înălţime apreciabilă străzile albastre, cu fire şi coşuri desenate în tuş pe fundalul amurgului, şi el reflecta că e cu adevărat fericit, aşa cum n-ar fi meritat.

Într-o seară (cu o săptămână înainte de discuţia despre Axel Rex), când se ducea la un restaurant unde avea o întâlnire de afaceri, s-a uitat la ceas şi a observat că acesta o luase mult înainte (de altfel, nu era pentru prima dată) şi că mai avea la dispoziţie o oră întreagă, un dar neaşteptat pe care să-l folosească cumva. Fireşte, era absurd să se întoarcă acasă, tocmai în capătul celălalt al oraşului, dar nici nu se simţea dispus să stea şi să aştepte: vederea altor bărbaţi cu prietenele lor îl tulbura întotdeauna. A hoinărit fără ţintă şi a ajuns în dreptul unui cinematograf mic ale cărui lumini revărsau o strălucire stacojie pe zăpadă. A privit afişul (înfăţişa un bărbat uitându-se în sus spre o fereastră în cadrul căreia se vedea un copil în cămaşă de noapte), a ezitat – apoi a cumpărat un bilet.

De-abia intrase în bezna catifelată când raza ovală a unei lanterne a lunecat spre el (cum se-ntâmplă de obicei) şi la fel de repede şi de lin l-a condus pe intervalul întunecat care cobora uşor. În momentul când lumina a căzut pe biletul din mâna lui, Albinus a văzut faţa înclinată a fetei şi apoi, în timp ce mergea în urma ei, i-a desluşit vag silueta foarte subţire şi iuţeala egală a mişcărilor calme.

Pe când se ducea târşâindu-şi picioarele spre scaunul lui, şi-a înălţat privirea spre ea şi i-a văzut din nou sclipirea limpede a ochiului, fiindcă acesta prinsese întâmplător lumina, şi conturul topit al unui obraz, de parcă ar fi fost pictate de un artist pe fond foarte întunecat şi intens. Nimic ieşit din comun: asemenea lucruri i se mai întâmplaseră şi altădată, iar el ştia că e o nechibzuinţă să insişti asupra lor. Ea s-a îndepărtat şi s-a pierdut în întuneric, iar el s-a simţit deodată plictisit şi trist. Intrase în sală spre sfârşitul filmului: o fată se retrăgea printre mobile răsturnate din faţa unui bărbat mascat, înarmat cu un pistol. Urmărirea unor întâmplări pe care nu le putea înţelege nu prezenta niciun interes întrucât nu văzuse filmul de la început.

În pauză, de îndată ce luminile s-au aprins, a observat-o din nou: stătea în picioare la ieşire, lipită de draperia purpurie oribilă pe care tocmai o trăsese într-o parte şi oamenii ieşeau în valuri pe lângă ea. Ţinea o mână în buzunarul şorţului brodat şi scurt, iar rochia se mula pe braţele şi pieptul ei. El îi privea intens faţa, aproape îngrozit. Era palidă, posacă, dureros de frumoasă. Să fi avut vreo optsprezece ani, a presupus el.

Apoi, când sala aproape se golise şi alţi oameni începuseră să meargă târşâindu-şi picioarele de-a lungul rândurilor, ea a trecut încolo şi încoace, uneori destul de aproape de el; dar Albinus s-a întors în altă direcţie, fiindcă îi făcea rău să privească şi fiindcă nu se putea abţine să nu-şi amintească de câte ori frumuseţea – sau ceea ce el numea frumuseţe – trecuse pe lângă el şi dispăruse.

A stat încă o jumătate de oră în întuneric, privind cu ochii lui bulbucaţi ecranul. Apoi s-a ridicat şi s-a îndreptat spre ieşire. Ea a dat la o parte draperia, cu un păcănit slab de inele de lemn, şi l-a lăsat să treacă.

„Oh, încă o privire”, şi-a spus Albinus chinuit.

I s-a părut că buzele ei au zvâcnit puţin. Ea a lăsat draperia să cadă.

Albinus a călcat într-o băltoacă roşie ca sângele; zăpada se topea, noaptea era umedă şi luminile strident colorate ale străzii treceau în goană şi se dizolvau. „Argus” – bun nume pentru un cinematograf.

După trei zile n-a mai fost în stare să ignore amintirea ei. Când a intrat iarăşi în sala de cinematograf – şi din nou pe la mijlocul unui film oarecare – s-a simţit ridicol de emoţionat. Totul a fost exact ca prima oară: lanterna care luneca lin, ochii prelungi, *à la* Luini, mersul rapid prin întuneric, mişcarea încântătoare a braţului ei în mâneca neagră, în timp ce trăgea cu un ţăcănit draperia într-o parte. „Orice bărbat normal ar şti ce să facă”, s-a gândit Albinus. O maşină cobora în mare viteză pe o şosea cu serpentine periculoase, între stânci şi prăpastie.

Când a plecat a încercat să-i prindă privirea, dar n-a reuşit. Afară ploua torenţial şi egal şi pavajul lucea stacojiu.

Dacă nu s-ar fi dus acolo a doua oară ar fi putut probabil să uite de această părelnică aventură, însă acum era prea târziu. S-a dus acolo pentru a treia oară, hotărât să-i zâmbească fetei – şi ce privire lacomă şi disperată ar fi avut, dacă ar fi reuşit. Dar, ca să zic aşa, inima lui a bătut prea tare şi el a ratat ocazia.

În ziua următoare, Paul a venit la masă, ei au discutat despre afacerea cu Rex, micuţa Irma a înfulecat crema de ciocolată şi Elisabeth a pus întrebările ei obişnuite.

— Ce, ai picat din lună? a întrebat el şi a încercat să dreagă grosolănia printr-o chicoteală tardivă.

După ce au mâncat, Albinus s-a aşezat lângă soţia sa pe sofaua lată, a ciugulit-o cu mici săruturi

în timp ce ea se uita la rochii şi la alte lucruri într-o revistă pentru femei şi, întristat, şi-a spus în gând: „Naiba s-o ia de poveste, sunt fericit, ce-mi mai trebuie? Creatura asta ce umblă lunecând prin întuneric... Mi-ar plăcea să-i zdrobesc gâtul frumos. Oricum, e ca şi moartă, fiindcă n-am să mă mai duc acolo”.

3

Fata se numea Margot Peters. Tatăl ei era portar şi suferise o comoţie cerebrală gravă în timpul războiului: capul cărunt îi tremura convulsiv, voind parcă să confirme continuu necazul şi nenorocirea, iar el se înfuria cumplit la cea mai neînsemnată provocare. Mama ei era încă tinerică, dar şi ea destul de prăpădită – o femeie aspră şi vulgară, a cărei palmă roşie era un perfect corn al abundenţei în materie de lovituri. Îşi înfăşura, de obicei, capul într-o basma ca să-şi ferească părul de praf în timpul lucrului, dar după curăţenia generală de sâmbăta – efectuată în principal cu ajutorul unui aspirator conectat cu ingeniozitate la lift – se îmbrăca elegant şi făcea vizite. Locatarii nu o simpatizau fiindcă era insolentă şi avea obiceiul să poruncească oamenilor, pe un ton răutăcios, să-şi şteargă picioarele pe preş. Idolul existenţei sale era casa scării – nu în calitate de simbol al înălţării glorioase, dar ca un lucru ce trebuia să fie frumos lustruit, astfel încât coşmarul ei cel mai rău (după o porţie prea generoasă de cartofi şi varză acră) era un şir de trepte albe cu urmele negre ale unor ghete – mai întâi dreptul, apoi stângul şi din nou dreptul şi aşa mai departe până la palierul de la ultimul etaj. O femeie cu adevărat necăjită – în niciun caz obiect de batjocură.

Otto, fratele lui Margot, era cu trei ani mai mare decât ea. Lucra la o fabrică de biciclete, dispreţuia republicanismul moderat al tatălui său,

debita pompos opinii politice în cârciuma din vecinătate şi declara bătând cu pumnul în masă: „Primul lucru pe care trebuie să-l aibă omul e o burtă plină”. Era principiul lui călăuzitor – unul foarte sănătos, de altfel.

În copilărie, Margot s-a dus la şcoală, unde a fost pălmuită mai rar decât acasă. Mişcarea cea mai obişnuită a unei pisicuţe e un mic salt fără zgomot, urmat brusc de serii de salturi asemănătoare; mişcarea obişnuită a lui Margot era ridicarea bruscă a cotului pentru a-şi apăra faţa. În ciuda tuturor necazurilor, ea a crescut şi a devenit o fată inteligentă şi îndrăzneaţă. La opt ani lua parte cu mult entuziasm şi vigoare la meciurile de fotbal pe care elevii le disputau, cu ţipete şi zgârieturi, în mijlocul străzii, folosind o minge de cauciuc de mărimea unei portocale. La zece ani a învăţat să meargă pe bicicleta fratelui ei. Cu braţele goale şi codiţele negre fluturând, gonea nebuneşte în sus şi-n jos pe caldarâm; apoi se oprea cu un picior sprijinit de bordură, gânditoare. La doisprezece ani a devenit mai puţin gălăgioasă. Au fost zilele când îi plăcea foarte mult să stea în uşă, trăncănind în şoaptă cu fata cărbunarului; schimbau păreri despre femeile care-l vizitau pe unul dintre locatarii blocului şi discutau despre pălăriile ce treceau prin faţa lor. Odată a găsit pe scară o poşetă uzată, în care se aflau un săpun de migdale cu un fir de păr subţire şi creţ lipit de el şi o jumătate de duzină de fotografii foarte ciudate. Cu alt prilej, băiatul cu părul roşu care îi punea întotdeauna piedică în timpul jocului a sărutat-o pe ceafă. Apoi, într-o noapte, a făcut o criză de isterie, a fost stropită cu apă rece şi a primit o chelfăneală zdravănă.

Peste un an se tăcuse uimitor de drăguţă, purta o rochie roşie scurtă şi se-nnebunea după filme. Mai târziu îşi amintea de perioada asta din viaţa ei cu un sentiment straniu, apăsător – serile liniştite, calde, luminoase; zgomotul obloanelor de

la prăvăliile ce erau zăvorâte când se lăsa întunericul; tatăl ei, călare pe scaunul lui din faţa intrării, îşi fuma pipa şi îşi smucea capul; mama ei, cu mâinile-n şolduri; tufa de liliac aplecată peste grilaj, *Frau* von Brock întorcându-se acasă cu târguielile puse într-o plasă verde din sfoară; Martha, servitoarea, aşteptând să traverseze cu ogarul şi doi terieri sârmoşi... Se însera. Fratele ei venea cu doi camarazi voinici, care o înghesuiau, o înghionteau şi o ciupeau de braţele goale. Unul dintre ei semăna cu Veidt, actorul de film. Strada, cu etajele superioare scăldate încă în lumină galbenă, începea să se liniştească. Doar, peste drum, doi bărbaţi cu chelie jucau cărţi pe un balcon şi de-acolo se auzeau hohote de râs şi bufnituri.

Când de-abia împlinise şaisprezece ani, s-a împrietenit cu o fată, vânzătoare la papetăria de la colţul străzii. Sora mai mică a fetei câştiga binişor ca model al unui artist. Şi astfel Margot a visat să devină model şi apoi star de cinema. Tranziţia i se părea o chestiune destul de simplă: cerul se afla acolo, pregătit pentru steaua ei. Cam în aceeaşi perioadă a învăţat să danseze şi din când în când se ducea împreună cu vânzătoarea la salonul de dans „Paradis”, unde bărbaţi mai bătrâiori îi făceau propuneri fără perdea în bubuitul şi scâncetul orchestrei de jazz.

Într-o zi, când stătea la colţul străzii, un tip pe o motocicletă roşie, pe care-l observase o dată sau de două ori, a oprit brusc şi i-a propus s-o ia la o plimbare. Tipul avea părul bălai pieptănat peste cap şi cămaşa i se umfla în spate, plină încă de vântul pe care-l strânsese. Ea a zâmbit, a încălecat în spatele lui, şi-a aranjat fusta şi în clipa următoare călărea cu viteză înfricoşătoare, iar cravata lui flutura în faţa ei. A dus-o afară din oraş şi acolo s-a oprit. Era o seară însorită şi o mică petrecere de musculiţe ţesea continuu aerul într-un singur loc. Domnea o linişte desăvârşită: liniştea

pinului şi a ierbii negre. El a descălecat şi s-a aşezat lângă ea pe marginea şanţului şi i-a spus că în urmă cu un an ajunsese până în Spania, chiar aşa. Apoi şi-a petrecut braţul în jurul ei şi a început să o strângă, să o pipăie şi să o sărute atât de violent, încât neplăcerea simţită în ziua aceea s-a transformat în ameţeală. S-a smucit şi s-a eliberat şi a început să strige.

— Poţi să mă săruţi, a rostit ea printre suspine, dar nu în felul ăsta, te rog.

Tânărul a ridicat din umeri, a pornit motorul, a alergat, a sărit în şa, a virat şi dus a fost; iar ea a rămas abandonată pe o bornă de kilometraj. S-a întors acasă pe jos. Otto, care o văzuse plecând, i-a tras una după ceafă, apoi a lovit-o dibaci cu piciorul şi ea a căzut şi s-a izbit de maşina de cusut.

În iarna următoare, sora vânzătoarei a prezentat-o lui *Frau* Levandovsky, o femeie mai în vârstă cu proporţii apreciabile, ţinută distinsă, deşi uşor alterată de o anumită suculenţă a limbajului şi de o pată purpurie de mărimea unei mâini pe obraz: o explica prin faptul că mama ei se speriase rău de un incendiu pe când o purta în pântece. Margot s-a mutat în camera de serviciu din apartamentul doamnei şi părinţii ei au fost recunoscători că scăpaseră de ea, cu atât mai mult cu cât ei considerau că orice slujbă era sfinţită de banii pe care-i aducea în casă; şi, din fericire, fratele ei, căruia îi plăcea să vorbească în termeni ameninţători despre capitaliştii care cumpărau fiicele celor nevoiaşi, era departe pentru o vreme, fiindcă lucra la Breslau.

Mai întâi, Margot a pozat în clasa unei şcoli de fete; apoi, mai târziu, într-un atelier adevărat unde nu o desenau numai femei, ci şi bărbaţi, majoritatea foarte tineri. Cu părul ei negru, lucios, tuns frumos, stătea pe un covoraş, goală puşcă, cu picioarele îndoite sub ea şi se sprijinea în braţul ei cu vine albastre, cu spatele ei subţire (având o

sclipire de perişori fini între umerii frumoşi, dintre care unul era ridicat spre obrazul ei roşu ca focul) înclinat uşor în faţă, într-o atitudine ce sugera oboseală melancolică; privea pieziş cum studenţii îşi înălţau şi îşi coborau privirile şi auzea fâsâitul şi scârţâitul creioanelor care haşurau o curbă sau alta. Din pură plictiseală, îl alegea pe bărbatul cel mai arătos, îi arunca o privire întunecată şi ademenitoare de câte ori acesta îşi ridica faţa cu buzele întredeschise şi fruntea încruntată. N-a reuşit niciodată să-i schimbe nuanţa atenţiei şi asta o contraria. Înainte, când se imaginase stând aşa, singură într-un cerc de lumină, în centrul atâtor priviri, îşi închipuise că o să fie ceva destul de vesel. Dar poza o înţepenea, asta era tot. Ca să se amuze, şi-a machiat faţa pentru şedinţă, şi-a rujat gura fierbinte şi uscată, şi-a înnegrit pleoapele, deşi erau destul de întunecate, şi o dată chiar şi-a atins sfârcurile sânilor cu rujul de buze. Pentru asta şi-a luat o săpuneală zdravănă de la madama Levandovsky.

Şi astfel zilele treceau, iar Margot avea doar o vagă idee despre ce anume ţintea, deşi o urmărea viziunea despre ea însăşi ca frumuseţe a ecranului, în blănuri splendide, ajutată să coboare dintr-o limuzină splendidă de portarul unui hotel splendid, sub o umbrelă gigantică. Încă se mai întreba cum să sară de pe covoraşul uzat din atelier în lumea asta strălucitoare ca un diamant, când *Frau* Levandovsky i-a vorbit pentru prima oară despre un tânăr din provincie bolnav de dragoste.

— Nu te poţi descurca dacă n-ai un prieten, a declarat doamna aceea mulţumită de sine, în timp ce-şi sorbeau cafeaua. Eşti o fătucă mult prea plină de viaţă şi ai nevoie de un partener, iar tipul ăsta tânăr şi modest vrea să găsească un suflet curat în oraşul ăsta păcătos.

Margot ţinea în poală şoricarul galben şi gras al lui *Frau* Levandovsky. A tras în sus urechile mătăsoase, moi, ale animalului, astfel încât

vârfurile lor să se unească deasupra capului blând (în partea interioară ele semănau cu hârtia de sugativă roz închis, folosită mult în acea vreme) şi a răspuns fără să-şi ridice privirile:

— Oh, nu-i nevoie încă. Am doar şaisprezece ani, nu? La ce mi-ar folosi? Te duce undeva o asemenea relaţie? Îi ştiu eu pe tipii ăştia.

— Eşti o proastă, a spus *Frau* Levandovsky calmă. Nu-ţi vorbesc de o secătură, ci de un gentleman generos, care te-a văzut pe stradă şi de-atunci te visează întruna.

— Vreun bătrân cu genunchii şubrezi, îmi închipui, a spus Margot sărutând gâlma de pe falca şoricarului.

— Proastă, proastă, proastă, a repetat *Frau* Levandovsky. Are treizeci de ani, e bine bărbierit, distins, poartă cravată de mătase şi are tabacheră de aur.

— Hai, ia să facem o plimbare, i-a spus Margot câinelui şi şoricarul a lunecat – pleosc – din poala ei pe podea şi a luat-o lipa-lipa pe coridor.

Acum, gentlemanul recomandat de *Frau* Levandovsky nu semăna deloc cu un tânăr sfios de la ţară. Intrase în legătură cu doamna prin intermediul a doi comis-voiajori sufletişti cu care jucase pocher în tren când venise de la Bremen la Berlin. La început nu s-a discutat preţul: codoaşa îi arătase doar fotografia la minut a unei fete zâmbitoare cu soarele în ochi şi cu un câine în braţe, iar Miller (ăsta era numele pe care şi-l dăduse) aprobase doar cu o înclinare a capului. În ziua stabilită ea a cumpărat nişte prăjituri şi a făcut multă cafea. Foarte abilă, a sfătuit-o pe Margot să se îmbrace cu vechea ei rochie roşie. Pe la ora şase s-a auzit soneria.

„N-am să accept niciun fel de riscuri, categoric”, s-a gândit Margot. „Dacă nu-mi place, am să-i spun doamnei direct, fără ocolişuri, iar dacă-mi place, o să-mi las un răgaz de gândire.”

Din păcate, n-a fost chiar atât de simplu să-şi facă o părere despre Miller. În primul rând, acesta avea un chip care te frapa. Părul negru, fără luciu, pieptănat neglijent peste cap, destul de lung şi cu un aspect ciudat, aspru – semăna extraordinar cu o perucă, deşi categoric nu era. Obrajii păreau supţi din cauza pometţilor proeminenţi, iar pielea lor era albă, mată, ca şi cum ar fi fost acoperită cu un strat subţire de pudră. Ochii pătrunzători clipeau întruna şi nările nostime, triunghiulare, care te făceau să te gândeşti la un linx, nu stăteau liniştite nicio clipă, în contrast cu jumătatea inferioară a feţei sale, cu două brazde nemişcate la colţurile gurii. Îmbrăcămintea îi părea mai degrabă stranie: cămaşa aceea foarte albastră şi cravata de un albastru luminos, costumul bleumarin cu pantaloni extrem de largi. Era înalt şi zvelt şi umerii lui pătraţi se mişcau splendid când se strecura printre mobilele elegante ale lui *Frau* Levandovsky. Margot şi-l imaginase cu totul altfel, iar acum stătea cu braţele încrucişate şi se simţea mai degrabă şocată şi nefericită, în timp ce Miller o sorbea din priviri. A întrebat-o cu voce răguşită cum se numeşte. Fata i-a spus.

— Iar eu sunt micul Axel, a spus el râzând scurt şi, îndepărtându-se brusc de ea, a reluat conversaţia cu *Frau* Levandovsky: discutau liniştiţi despre priveliştile din Berlin, iar el glumea politicos cu gazda.

Apoi, deodată, a tăcut. A aprins o ţigară şi, după ce a cules o fărâmă de hârtie de la ţigară care se lipise de buza lui foarte roşie şi cărnoasă (unde era tabachera de aur?), a spus:

— Scumpă doamnă, am o idee. Iată un fotoliu de orchestră pentru opera aia a lui Wagner; sigur o să vă placă. Aşa că puneţi-vă boneta şi plecaţi imediat. Luaţi un taxi. Îl plătesc tot eu.

Frau Levandovsky i-a mulţumit, dar i-a replicat cu oarecare demnitate că preferă să rămână acasă.

— Pot să discut câteva clipe cu mata? a întrebat Miller evident iritat şi s-a ridicat de pe scaun.

— Mai serviţi o cafea, a propus cu răceală doamna.

Miller şi-a lins buzele şi s-a aşezat din nou. Apoi a zâmbit şi, într-o manieră amabilă, nouă, s-a apucat să povestească o istorioară nostimă despre un prieten de-al său, cântăreţ de operă, care o dată, în rolul lui Lohengrin, fiind beat criţă, n-a reuşit să se urce pe lebădă la timp şi a aşteptat plin de speranţă să vină următoarea. Margot şi-a muşcat buzele, apoi s-a aplecat brusc în faţă şi a izbucnit în cele mai copilăreşti hohote de râs. A râs şi *Frau* Levandovsky, şi pieptul ei mare a tremurat uşor.

„Buun, s-a gândit Miller, dacă javra bătrână vrea ca eu să joc rolul nărodului bolnav de dragoste, am să-l joc – şi am s-o pedepsesc rău. Am s-o fac mult mai temeinic şi cu mai mult succes decât crede ea.”

Aşa că a venit în ziua următoare şi apoi iarăşi şi iarăşi. *Frau* Levandovsky, care primise doar un mic avans şi voia toată suma, nu-i lăsa nicio clipă singuri pe cei doi. Dar uneori, seara târziu, când Margot scotea câinele la plimbare, Miller apărea pe neaşteptate din întuneric şi o însoţea. Ea se fâstâcea, iuţea fără să vrea paşii şi neglija câinele, care o urma cu corpul puţin pieziş faţă de direcţia trapului său şovăielnic. *Frau* Levandovsky a aflat de aceste întâlniri de taină şi, după aceea, a scos ea la plimbare şoricarul.

S-a scurs mai bine de o săptămână în acest fel. Apoi Miller s-a hotărât să acţioneze. Ar fi fost absurd să plătească preţul uriaş cerut de codoaşă, întrucât era pe punctul de a obţine ceea ce voia fără ajutorul ei. Într-o seară le-a povestit, ei şi lui Margot, încă trei istorioare nostime, cele mai nostime auzite de cele două până atunci, a băut trei ceşti de cafea şi apoi s-a apropiat de *Frau* Levandovsky, a luat-o în braţe şi a dus-o rapid la

toaletă, a scos iute cheia şi a închis uşa pe dinafară. Biata femeie a fost la început atât de şocată, încât cel puţin cinci secunde n-a reuşit să scoată niciun sunet, dar apoi – oh, Doamne!...

— Împachetează-ţi repede lucrurile şi hai să mergem, a spus el întorcându-se spre Margot, care stătea în mijlocul încăperii şi îşi apăsa capul cu mâinile.

A dus-o într-un mic apartament închiriat pentru ea cu o zi înainte, iar Margot, de cum a trecut pragul, s-a lăsat, încântată şi entuziasmată, în voia sorţii, a sorţii pe care o aşteptase destul de mult timp.

Şi îl plăcea enorm pe Miller. Felul în care o prindeau mâinile lui şi contactul cu buzele lui groase erau atât de convingătoare! Nu vorbea mult cu ea, dar o ţinea adesea pe genunchi şi râdea încet în timp ce se gândea la un lucru necunoscut. Margot nu putea ghici cu ce se ocupa el în Berlin sau cine era el de fapt. N-a izbutit să afle nici care era hotelul lui; şi când a încercat o dată să-l caute prin buzunare, el i-a dat o asemenea lovitură peste degete, încât ea s-a hotărât să o facă mai bine altădată, dar el era un tip mult prea prudent. Când îl vedea plecând, Margot se temea că n-o să se mai întoarcă niciodată; altminteri, era extraordinar de fericită şi spera că ei vor fi întotdeauna împreună. Uneori el îi făcea câte un dar nu foarte scump – ciorapi de mătase, un puf de pudrat. Dar o ducea la restaurante bune şi la filme, şi după aceea la o cafenea, iar o dată ea rămăsese cu gura căscată când un faimos actor de film s-a aşezat la câteva mese distanţă de ei, iar când însoţitorul ei şi-a ridicat privirile spre bărbatul ăla şi cei doi s-au salutat, ea s-a minunat într-un mod şi mai drăgălaş.

La rândul lui, tânărul căpătase o asemenea preferinţă pentru Margot încât adesea, când se pregătea să plece, îşi trântea deodată pălăria într-un colţ (ea descoperise întâmplător în interiorul acesteia că el fusese la New York) şi se hotăra să

rămână. Totul a durat exact o lună. Apoi, într-o dimineaţă, el s-a sculat mai devreme decât de obicei şi a spus că trebuie să plece. Ea l-a întrebat pentru cât timp. El a privit-o atent, apoi s-a plimbat în sus şi-n jos prin cameră, în pijamaua lui purpurie, frecându-şi mâinile ca şi când şi le-ar fi spălat.

— Pentru totdeauna, cred, a spus el brusc şi a început să se îmbrace fără să o mai privească. Ea a crezut că probabil e o glumă, a împins cearşafurile cu picioarele fiindcă în cameră era foarte cald şi s-a întors cu faţa la perete.

— Păcat că nu am o fotografie de-a ta, a spus el în timp ce-şi încălţa pantofii.

Apoi l-a auzit cum împachetează lucrurile şi încuie valiza mică folosită pentru nimicurile pe care le aducea în apartament. După câteva minute a spus:

— Nu te mişca şi nu te uita.

Ea a rămas nemişcată. Oare ce făcea el? Umărul gol îi zvâcni.

— Nu te mişca, a repetat el.

Au urmat câteva minute de tăcere; se auzea doar un scârţâit slab, care i se părea oarecum cunoscut.

— Acum poţi să te-ntorci, a spus el.

Margot stătea încă nemişcată. El s-a apropiat de ea, i-a sărutat urechea şi a ieşit repede din cameră. Sărutul i-a cântat în ureche destul de mult timp.

A stat în pat toată ziua. El nu s-a mai întors.

În dimineaţa următoare a primit o telegramă de la Bremen: „Apartamentul plătit până în iulie *adieu* drăcuşor dulce”.

— Doamne Dumnezeule, ce mă fac fără el? a spus Margot cu voce tare. A sărit la fereastră, a deschis-o grăbită şi s-a pregătit să se arunce în gol. Dar în momentul acela, o maşină de pompieri roşu cu auriu s-a apropiat, a pufnit puternic şi s-a oprit în faţa casei de vizavi. Se adunaseră o mulţime de

oameni, de la fereastra de sus se înălţau nori de fum şi fâşii de hârtie carbonizată pluteau în vânt. Focul a captivat-o într-atât, încât şi-a uitat intenţia.

Îi rămăseseră puţini bani. În durerea ei, s-a dus la un salon de dans, aşa cum fac în filme demoazelele părăsite. Au acostat-o doi gentlemeni japonezi şi, cum băuse mai multe cocktailuri decât ar fi fost bine pentru ea, a fost de acord să-şi petreacă noaptea cu ei. În dimineaţa următoare ea a cerut două sute de mărci. Gentlemenii japonezi i-au dat trei mărci şi jumătate şi au expediat-o rapid. Margot s-a hotărât ca pe viitor să fie mai precaută.

Într-o noapte la un bar, un bătrân gras, cu nasul ca o pară prea coaptă, şi-a pus mâna zbârcită pe genunchiul ei mătăsos şi i-a spus plin de regrete:

— Mă bucur că te-am întâlnit din nou, Dora. Mai ţii minte ce bine ne-am distrat vara trecută?

Ea a râs şi i-a răspuns că probabil o confundase cu altă persoană. Bătrânul a întrebat-o oftând ce ar vrea să bea. Apoi a condus-o acasă şi a devenit atât de bestial în întunericul maşinii, încât ea a sărit din mers. El a urmărit-o şi, aproape în lacrimi, a implorat-o să se întâlnească din nou cu el. Margot i-a dat numărul de telefon. După ce i-a plătit camera până în noiembrie şi i-a dat bani să-şi cumpere o haină de blană, Margot i-a permis să rămână peste noapte la ea. Era un coleg de pat agreabil, adormea repede după ce îşi termina trebuşoara aceea murdară. Apoi n-a venit la o întâlnire şi, când în cele din urmă a sunat la biroul lui, i s-a spus că murise.

Şi-a vândut haina de blană şi cu banii obţinuţi a rezistat până în primăvară. Cu două zile înainte de această tranzacţie, a simţit dorinţa fierbinte să apară în toată splendoarea în faţa părinţilor ei, aşa că a trecut într-un taxi pe lângă casă. Era sâmbătă şi mama ei lustruia clanţa de la intrarea principală. Când şi-a văzut fiica, a încremenit.

— Doamne, n-aş fi zis! a exclamat ea foarte emoţionată.

Margot a zâmbit în tăcere, s-a urcat din nou în taxi şi prin geamul din spate l-a văzut pe fratele său care ieşea în fugă din casă. El a zbierat ceva după ea şi şi-a agitat pumnul.

A închiriat o cameră mai ieftină. Se aşeza pe marginea patului pe jumătate dezbrăcată, cu picioruşele goale în întunericul care creştea, şi fuma ţigară după ţigară. Proprietăreasa, un trup plin de înţelegere, îi făcea când şi când câte o vizită scurtă ca să stea la taclale şi, într-o zi, i-a spus că un văr de-al ei era proprietarul unui cinematograf care mergea destul de bine. Iarna părea mai rece decât erau de obicei iernile; Margot se uita în jurul ei căutând ce să amaneteze; amurgul acela, poate.

„Ce să fac mai departe?" se gândea ea.

Într-o dimineaţă albastră şi rece, când se simţea foarte curajoasă, şi-a machiat faţa foarte strident, a căutat o companie de film cu nume promiţător şi a reuşit să stabilească o întâlnire cu managerul acesteia la biroul său. Managerul era un bărbat mai în vârstă, cu un bandaj negru pe ochiul drept şi o sclipire pătrunzătoare în cel stâng. Margot a început să vorbească şi l-a asigurat că mai jucase într-un film – şi chiar cu mult succes.

— În ce film? a întrebat managerul privindu-i binevoitor faţa agitată.

A menţionat cu îndrăzneală un film, o firmă. Bărbatul tăcea. Apoi a închis ochiul stâng (ar fi fost o clipire dacă s-ar fi văzut şi celălalt) şi a spus:

— Mare noroc că ai dat peste mine. Altul în locul meu ar fi fost poate ispitit de er... ăăă... tinereţea dumitale şi ţi-ar fi făcut o grămadă de promisiuni minunate – ei bine, ai fi urmat calea tuturor pământenilor, fără să ajungi vreodată zână din poveşti – cel puţin din acel tip de poveşti romantice de care ne ocupăm noi. După cum poţi observa, nu mai sunt tânăr şi ceea ce n-am văzut

din viaţă nu merită să fie văzut. Fiica mea cred că e mai mare decât dumneata. De aceea aş dori să-ţi spun un lucru, copila mea dragă. N-ai fost actriţă niciodată şi, după toate probabilităţile, nici n-ai să fii. Du-te acasă, gândeşte-te la ce ţi-am spus, discută cu părinţii dumitale, dacă eşti în relaţii bune cu ei, lucru de care mă îndoiesc...

Margot a lovit marginea biroului cu mănuşa, s-a ridicat şi a ieşit ţanţoşă, cu faţa schimonosită de furie.

În aceeaşi clădire se aflau şi birourile altei companii, dar acolo nici măcar n-a fost primită. Clocotind de mânie, s-a îndreptat spre casă. Proprietăreasa i-a fiert două ouă şi a bătut-o uşor pe umeri, în vreme ce Margot înfuleca furioasă şi lacomă. Apoi femeia cumsecade a adus nişte coniac şi două păhărele, le-a umplut cu mâna tremurând, a astupat sticla cu grijă şi a luat-o de acolo.

— Să bem pentru norocul tău, a spus ea aşezându-se din nou la masa descleiată. Lasă, draga mea, o să fie totul bine. Mâine mă văd cu vărul meu şi o să discutăm despre tine.

Discuţia s-a încheiat cu succes şi la început lui Margot i-a plăcut noua ocupaţie, deşi era, firește, cam umilitor să-şi înceapă cariera cinematografică în felul ăsta. După trei zile se simţea de parcă toată viaţa ei nu făcuse altceva decât să conducă oamenii la locurile lor. Totuşi, vinerea se schimba programul şi asta o înveselea. Stătea în întuneric rezemată de perete şi o urmărea pe Greta Garbo. Dar după o vreme, s-a săturat până-n gât. A mai trecut o săptămână. Un bărbat care pleca din sală zăbovea lângă ieşire şi o privea cu un aer timid, neajutorat. După două sau trei seri a venit din nou. Era îmbrăcat fără cusur şi ochii lui albaştri se holbau flămânzi la ea.

„Un tip care arată foarte decent, deşi pare cam plicticos”, a reflectat Margot.

Apoi, când el a revenit a patra sau a cincea oară – şi bineînţeles că nu de dragul filmului, fiindcă era acelaşi –, ea a simţit un slab fior de tulburare plăcută.

Dar ce timid era tipul ăla! Într-o seară când pleca acasă, l-a observat pe partea cealaltă a străzii. Ea a continuat să meargă încet, fără să se uite în jur, dar urmărindu-l cu coada ochiului: spera că el o va urma. Dar n-a urmat-o – pur şi simplu s-a volatilizat. Apoi, când a venit din nou la „Argus", el avea o expresie de sleire, morbidă, foarte interesantă. Când şi-a terminat lucrul, Margot a ieşit cu paşi repezi în stradă; s-a oprit; a deschis umbrela. Iată-l, stătea din nou pe trotuarul de vizavi şi ea a traversat calmă spre el. Dar când a văzut-o că se apropie, el a început deodată să se îndepărteze.

Se simţea bolnav şi prost. Ştia că fata era în urma lui şi se temea să nu meargă prea repede ca nu cumva să o piardă; dar, apoi, se temea şi să încetinească pasul, ca nu cumva ea să-l ajungă. La următoarea intersecţie s-a văzut obligat să aştepte în timp ce maşinile treceau în viteză pe lângă el. Aici ea l-a ajuns, şi era cât pe ce să alunece sub o furgonetă cu bicicletă; a sărit înapoi şi s-a ciocnit de el. Albinus i-a prins cotul subţire şi au traversat împreună.

„Acum gata, a început", s-a gândit Albinus potrivindu-şi cu stângăcie pasul cu al ei – nu se plimbase niciodată cu o femeie atât de mică.

— Eşti ud până la piele, a spus ea zâmbind. El i-a luat umbrela din mână; ea s-a lipit strâns de el. Câteva clipe el s-a temut că o să-i plesnească inima, dar apoi, dintr-odată, ceva s-a destins într-un mod încântător, ca şi cum el ar fi prins melodia extazului său, acest extaz umed care bătea toba pe mătasea întinsă deasupra capului. Acum cuvintele îi veneau spontan şi el s-a bucurat de uşurinţa lor nou-născută.

Ploaia s-a oprit, dar ei au continuat să meargă sub umbrelă. Când s-au oprit în faţa uşii principale a casei ei, el a închis obiectul acela frumos, lucios, ud şi i l-a înapoiat.

— Nu pleca încă, a rugat-o el (ţinea în acest timp o mână în buzunar şi s-a străduit să-şi scoată verigheta, împingând-o cu degetul mare). Nu pleca, i-a repetat (verigheta a ieşit).

— Se face târziu, a spus ea, se supără mătuşa mea. El a prins-o de încheieturile mâinilor şi, cu violenţa timidităţii, a încercat s-o sărute, dar ea s-a lăsat în jos şi buzele lui au întâlnit doar bereta de catifea.

— Dă-mi drumul, a murmurat ea plecându-şi capul. Ştii că n-ar trebui să faci asta.

— Dar mai stai! a strigat el. N-am pe nimeni pe lumea asta în afară de tine.

— Nu pot, nu pot, a răspuns ea şi, răsucind cheia în broască, a împins cu umăru-i mic uşa cea mare.

— Am să te aştept mâine din nou, a spus Albinus. Margot i-a zâmbit prin geamul uşii şi apoi a fugit pe gangul întunecat spre curtea din spate.

El a respirat adânc, a bâjbâit căutându-şi batista, şi-a suflat nasul, şi-a încheiat cu grijă nasturii, apoi i-a descheiat; a observat cât de uşoară şi goală îşi simţea mâna şi, grăbit, şi-a pus verigheta, care era încă destul de caldă.

4

Acasă nimic nu se schimbase şi asta părea extraordinar. Elisabeth, Irma, Paul făceau parte, cum s-ar spune, din altă perioadă, o perioadă limpede şi liniştită, asemenea fundalului italienilor timpurii. După ce lucra toată ziua la serviciu, lui Paul îi plăcea să petreacă o seară liniştită în casa surorii sale. Nutrea un respect profund pentru Albinus, pentru erudiţia şi gustul lui, pentru

lucrurile frumoase din jurul lui – pentru goblenul verde ca spanacul din sufragerie, reprezentând o vânătoare în pădure.

Când a deschis uşa apartamentului, Albinus a simţit cum i se strânge stomacul gândindu-se că în câteva clipe îşi va vedea soţia: nu cumva va fi ea în stare să-i citească pe faţă perfidia? Fiindcă plimbarea aceea prin ploaie fusese o trădare; tot ce se petrecuse până atunci fuseseră doar gânduri şi vise. Poate, printr-un ghinion groaznic, acţiunile lui fuseseră observate şi relatate? Poate mirosea a parfum dulceag şi ieftin, parfumul folosit de fată? În timp ce intra în hol a plăsmuit în minte o istorioară pe care s-o debiteze la nevoie: despre o artistă tânără, despre sărăcia şi talentul ei şi despre cum încerca el s-o ajute. Dar nu se schimbase nimic, nici uşa albă în spatele căreia dormea fiica lui la capătul coridorului, nici paltonul enorm al cumnatului său, palton atârnat calm şi respectabil ca-ntotdeauna pe un umeraş (unul special, îmbrăcat în mătase roşie).

A intrat în salon. Stăteau acolo – Elisabeth în obişnuita-i rochie de tweed cu carouri, Paul pufăind din trabuc şi o doamnă bătrână, o cunoştinţă de-a lor, văduva unui baron, sărăcită de inflaţie şi care acum conducea o afacere cu tablouri şi covoare... Nu contează ce discutau; ritmul obişnuit al vieţii cotidiene era atât de consolator, încât el a simţit un spasm de bucurie: nu fusese descoperit.

Mai târziu, când stătea întins lângă soţia lui în dormitorul luminat discret, mobilat simplu, cu o parte a aparatului central de încălzit (vopsit alb) reflectată, ca de obicei, în oglindă, Albinus se minuna de firea lui scindată: afecţiunea lui pentru Elisabeth era absolut nesmintită şi neştirbită, dar în acelaşi timp în mintea lui ardea gândul că poate cel târziu mâine – da, cu siguranţă mâine...

Dar n-a fost chiar atât de uşor. La următoarele întâlniri, Margot a inventat abilă tot felul de

motive ca să nu facă dragoste cu el – şi nu avea nicio şansă, oricât de mică, să fie în stare s-o ducă la un hotel. Ea nu i-a povestit multe lucruri despre sine – doar că era orfană, fiica unui pictor (asta da coincidenţă) şi că locuia cu mătuşa ei; că era foarte strâmtorată, însă nădăjduia să renunţe la slujba ei istovitoare.

Albinus i s-a prezentat sub numele asumat în grabă de Schiffermiller şi Margot a reflectat cu amărăciune: „Uf, alt Miller" şi apoi: „Minţi, bineînţeles".

Martie a fost ploios. Plimbările nocturne sub umbrelă îl torturau pe Albinus, astfel încât în curând i-a propus să meargă la un restaurant. A ales un local sordid, unde ştia aproape sigur că nu va întâlni nicio cunoştinţă.

Când se aşeza la masă, el avea obiceiul să-şi scoată imediat portţigaretul şi bricheta. Margot s-a uitat la iniţialele lui cu coada ochiului. N-a spus nimic, dar după ce s-a gândit puţin l-a rugat să-i aducă la masă cartea de telefon, iar în timp ce el se îndrepta spre cabină cu mersul lui lent şi molâu, Margot i-a luat pălăria de pe scaun şi a cercetat căptuşeala: avea numele lui (şi-l scrisese acolo pentru a se apăra de artiştii distraţi de la petreceri). El i-a adus imediat cartea de telefon ţinând-o ca pe o Biblie, zâmbind tandru şi, în vreme ce se uita la genele ei lungi, lăsate-n jos, Margot a parcurs rapid lista celor cu A şi a găsit adresa şi numărul de telefon ale lui Albinus. Apoi a închis binişor volumul albastru cu paginile răsucite la colţuri de prea multă folosire.

— Să-ţi scoţi haina, a murmurat Albinus.

Fără să se ostenească să se scoale-n picioare, ea a început să se sucească pentru a scăpa de mâneci, înclinându-şi gâtul frumos şi împingând în faţă întâi umărul drept, apoi stângul. În timp ce o ajuta, Albinus a simţit o adiere fierbinte de viorele, i-a văzut mişcarea omoplaţilor şi cum se ondulează şi se întinde la loc pielea măslinie dintre ei. Apoi

ea şi-a scos pălăria, s-a privit în oglinjoara de buzunar şi, umezindu-şi degetul arătător, a atins uşor cârlionţii negri de pe tâmple.

Albinus s-a aşezat lângă ea şi a privit iar şi iar faţa aceea întru totul fermecătoare – obrajii roşii ca focul, buzele strălucind de la vişinată, solemnitatea copilărească a ochilor căprui alungiţi şi aluniţa cu pufuleţ pe curba delicată de sub ochiul stâng.

„Chiar de-aş şti că mă vor spânzura pentru asta”, s-a gândit el, „tot n-aş înceta să o privesc.”

Până şi argoul îi sporea vraja vocii guturale şi a dinţilor ei mari şi albi. Când râdea, închidea ochii pe jumătate şi pe obrazul ei dansa o gropiţă. I-a prins mâna, dar ea şi-a retras-o imediat.

— Mă-nnebuneşti, a spus el.

Margot l-a bătut uşor cu mâna peste manşetă şi a spus:

— Hai, fii băiat cuminte.

În dimineaţa următoare primul lui gând a fost: „Nu mai pot continua aşa, pur şi simplu nu se mai poate. Trebuie să-i fac rost de o cameră. Afurisita aia de mătuşă! Noi doi trebuie să fim singuri, absolut singuri. Un manual de dragoste pentru începători. O, câte lucruri o s-o mai învăţ! Atât de tânără, atât de pură, atât de înnebunitoare...”.

— Dormi? l-a întrebat cu blândeţe Elisabeth.

El a reuşit un căscat perfect şi a deschis ochii. Elisabeth stătea îmbrăcată în cămaşa de noapte bleu-pal şi cerceta corespondenţa.

— Ceva interesant? a întrebat Albinus, privind cu uimire abătută umărul ei alb.

— Ei, îţi cere din nou bani. Spune că soţia şi soacra i-au fost bolnave şi că lumea complotează împotriva lui. Spune că nu-şi permite să cumpere vopsele. Va trebui să-l ajutăm din nou, bănuiesc.

— Da, firește, a spus Albinus şi în mintea lui s-a format o imagine vie, extraordinară a tatălui lui Margot care murise. Şi el, fără îndoială, un artist prăpădit, irascibil şi nu foarte talentat, pe care viaţa îl tratase cu ferocitate.

— Şi mai e o invitaţie la Clubul Artiştilor. De data asta trebuie să ne ducem. Ei, iată şi o scrisoare din State.

— Citeşte-o cu glas tare, a rugat-o el.

— „Stimate domn, mă tem că n-am prea multe veşti noi să vă transmit, totuşi aş vrea să adaug câteva lucruri la ultima mea scrisoare lungă, căreia, în paranteză fie spus, nu i-aţi răspuns încă. S-ar putea să vin la toamnă, aşa că...”

În momentul acela a sunat telefonul de pe noptieră.

— Ei, poftim! a spus Elisabeth şi s-a aplecat în faţă. Albinus a urmărit distrat mişcările degetelor ei delicate apucând şi ridicând receptorul alb şi apoi a auzit fantoma micuţă a unei voci care era la capătul celălalt.

— Oh, bună dimineaţa, a exclamat Elisabeth, făcând în acelaşi timp o anumită mutriţă spre soţul ei, semn sigur că vorbea baroneasa şi vorbea, nu glumă.

El a întins mâna, a luat scrisoarea din America şi s-a uitat la dată. Curios că n-a răspuns la ultima scrisoare. Irma a intrat să-şi salute părinţii, aşa cum făcea în fiecare dimineaţă. L-a sărutat în tăcere pe tatăl ei, apoi pe mama ei care asculta povestea de la telefon cu ochii închişi şi mormăia din când în când, la fiecare „acum” şi „atunci” folosite nepotrivit, în semn de aprobare sau de falsă uimire.

— Să fii o fetiţă foarte cuminte astăzi, i-a şoptit Albinus fiicei sale. Zâmbind, Irma i-a arătat un pumn de bile.

Nu era deloc frumoasă; pistruii îi acopereau fruntea palidă şi boltită, genele erau mult prea blonde, nasul prea lung pentru faţa ei.

— Neapărat, a spus Elisabeth şi a oftat uşurată când a pus receptorul în furcă.

Albinus se pregătea să continue lectura scrisorii. Elisabeth îşi ţinea fiica de încheieturile mâinilor şi îi spunea ceva nostim, râzând,

sărutând-o şi smucind-o uşor după fiecare propoziţie. Irma a continuat să zâmbească timid, în timp ce-şi târşâia pantoful. Telefonul a sunat din nou. De data asta a răspuns Albert.

— Bună dimineaţa, dragă Albert, a spus o voce feminină.

— Cine... a început Albinus şi deodată l-a cuprins senzaţia oribilă că e într-un lift care coboară foarte repede.

— N-a fost prea frumos să-mi dai un nume fals, a continuat vocea, dar te iert. Voiam doar să-ţi spun...

— Aţi greşit numărul, a spus Albinus răguşit şi a trântit receptorul în furcă. Totodată a reflectat cu spaimă că Elisabeth s-ar putea să fi auzit ceva, tot aşa cum el auzise vocea micuţă a baronesei.

— Ce-a fost asta? a întrebat ea. De ce te-ai înroşit atât de tare?

— E absurd! Irma, fetiţa mea, şterge-o, nu te mai frichini pe-aici. Complet absurd. E al zecelea telefon greşit în ultimele două zile. El scrie că va veni probabil aici la sfârşitul anului. Am să-l întâlnesc bucuros.

— Cine scrie?

— Oh, Doamne Dumnezeule! N-asculţi niciodată ce ţi se spune. Omul ăla din America. Tipul ăla, Rex.

— Care Rex? a întrebat Elisabeth nepăsătoare.

5

Întâlnirea lor din seara aceea a fost furtunoasă. Albinus rămăsese acasă toată ziua fiindcă se temea că ea ar putea să sune din nou. Când ea a ieşit de la „Argus”, el a întâmpinat-o numaidecât cu:

— Uite ce e, copilă, îţi interzic să mă mai suni la telefon. N-o să-ţi meargă. Nu ţi-am dat numele meu adevărat fiindcă am motivele mele.

— Oh, perfect, am terminat cu tine, a spus Margot calmă şi s-a îndepărtat.

A rămas pe loc şi a privit neajutorat după ea.

Ce măgar fusese! Ar fi trebuit să-şi ţină gura; atunci ea ar fi presupus că a făcut, la urma urmelor, o greşeală. Albinus a ajuns-o din urmă şi a continuat să păşească alături de ea.

— Iartă-mă, a spus el. Nu te supăra pe mine, Margot. Nu pot trăi fără tine. Uite ce e, m-am gândit mai bine. Renunţă la serviciul tău. Sunt bogat. O să ai camera ta, apartamentul tău, tot ce-ţi place...

— Eşti mincinos, laş şi prost, a spus Margot (rezumându-l destul de exact). Şi eşti însurat – de-aia îţi ascunzi inelul ăla în buzunarul impermeabilului. Oh, fireşte, eşti însurat, altminteri n-ai fi fost atât de grosolan la telefon.

— Şi dacă aş fi? a întrebat el. N-ai să te mai întâlneşti cu mine?

— Ce mă interesează pe mine? Înşal-o; o să-i priască.

— Margot, opreşte-te, a gemut Albinus.

— Dă-mi pace.

— Margot, ascultă-mă. E-adevărat, am o familie, dar te rog, te rog, nu mă mai lua peste picior pentru asta... Oh, nu pleca, a strigat el, prinzând-o, scăpând-o, agăţându-se de poşeta ei ponosită.

— Du-te dracului, a ţipat ea şi i-a trântit uşa-n nas.

6

— Aş vrea să-mi ghiceşti, i-a spus Margot proprietăresei, şi aceasta a luat din spatele sticlelor goale de bere un pachet de cărţi uzate – cele mai multe îşi pierduseră colţurile, încât păreau aproape circulare. Un bărbat bogat cu păr negru, necazuri, o petrecere, o călătorie lungă...

„Trebuie să aflu în ce condiţii trăieşte”, s-a gândit Margot, sprijinită cu coatele pe masă. „În definitiv, poate nici nu e de fapt bogat şi nu merită să-mi pierd timpul cu el. Să risc oare?”

În dimineaţa turnătoare, exact la aceeaşi oră, i-a dat din nou telefon. Elisabeth era în baie. Albinus a vorbit aproape în şoaptă, cu privirea fixată pe uşa băii. Deşi murea de frică, era înnebunit de fericire că ea îl iertase.

— Dragostea mea, a murmurat el, dragostea mea.

— Spune-mi, cât timp va lipsi nevestica de acasă? a întrebat ea râzând.

— Mă tem că nu ştiu, a răspuns el şi l-a trecut un fior rece. De ce?

— Mi-ar face plăcere să dau pe la tine câteva minute.

Albinus tăcea. Undeva s-a deschis o uşă.

— Nu mai pot vorbi, a murmurat Albinus.

— Dacă vin la tine, s-ar putea să te sărut.

— Azi, nu ştiu. Nu, s-a bâlbâit el, nu cred că e posibil. Să nu te mire dacă am să închid brusc telefonul. Ne întâlnim diseară şi atunci vom... A pus receptorul în furcă şi a rămas o vreme nemişcat, ascultându-şi bătăile inimii. „Sunt laş, asta e”, s-a gândit el. „Ea o să se bălăcească în cadă cu siguranţă încă o jumătate de oră.”

— Am o mică rugăminte, i-a spus lui Margot când s-au întâlnit. Hai să luăm un taxi.

— Decapotabil, a spus Margot.

— Nu-nu, e prea periculos. Îţi promit să mă port cuviincios, a adăugat el în timp ce îi privea cu afecţiune faţa copilăroasă îndreptată-n sus, care părea foarte albă în lumina puternică a felinarului de stradă. Ascultă, a început el după ce s-au instalat într-un taxi. În primul rând, nu m-am supărat pe tine fiindcă ai dat telefon, dar te rog mult, te implor să nu o mai faci din nou, draga mea, scumpa mea. („Aşa mai merge”, s-a gândit

Margot.) În al doilea rând, spune-mi cum ai aflat numele meu adevărat.

Ea a minţit absolut inutil şi i-a spus că îi văzuse împreună pe stradă o femeie care-l cunoştea şi pe el.

— Cine-i femeia? a întrebat îngrozit Albinus.

— Ei, o îngrijitoare. Cred că una dintre surorile ei a fost cândva bucătăreasă sau servitoare la familia ta.

Albinus îşi chinuia memoria cu disperare.

— Oricum, i-am spus că se înşală. Doar sunt o fetiţă isteaţă.

Întunericul din taxi luneca şi se legăna în vreme ce sferturi şi jumătăţi şi pătrate întregi de lumină cenuşie treceau de la fereastră la fereastră prin el. Margot stătea atât de aproape, încât el îi simţea binecuvântata căldură animală a trupului. „Am să mor sau am să-mi pierd capul dacă n-am s-o pot avea”, s-a gândit Albinus.

— Şi în al treilea rând, a spus el tare, o să-ţi găsesc un apartament, să zicem de două sau trei camere şi cu bucătărie – cu condiţia, fireşte, să-mi permiţi să te vizitez din când în când.

— Albert, ai şi uitat ce ţi-am spus azi-dimineaţă?

— Bine-bine, dar e riscant, s-a văitat Albinus. Înţelegi... Mâine, de pildă, o să fiu singur cam de la ora patru la şase, dar nu ştii niciodată ce se poate întâmpla... Şi imediat a avut imaginea soţiei sale care putea să se întoarcă acasă după vreun lucru pe care-l uitase.

— Dar ţi-am spus că o să te sărut, a spus blând Margot, şi-apoi ştii şi tu că nu-i pe lume lucru ce nu poate fi explicat într-un fel sau altul.

Şi astfel în ziua următoare, când Elisabeth şi Irma ieşiseră în oraş să bea un ceai, el a trimis-o pe Frieda, servitoarea (din fericire, era ziua liberă a bucătăresei) cu o însărcinare de lungă durată, cu mai multe cărţi pe care trebuia să le livreze la distanţă de kilometri.

Acum era singur. Ceasul de mână stătuse de câteva minute, dar pendula din sufragerie mergea exact şi apoi putea să vadă şi orologiul din turla bisericii, dacă scotea capul pe fereastră. Patru şi un sfert. Zi senină şi vântoasă pe la mijlocul lui aprilie. Pe zidul luminat de soare al casei de vizavi umbra rapidă a fumului alerga pieziş faţă de umbra coşului. Asfaltul se usca în petice după o aversă, locurile ude arătându-se ca nişte schelete negre, groteşti, de parcă ar fi fost vopsite de-a latul drumului.

Patru şi jumătate. S-ar putea să vină din minut în minut.

De câte ori se gândea la silueta zveltă a lui Margot, la pielea catifelată, la atingerea mâinilor ei mici, nostime şi neîngrijite, simţea un iureş aproape dureros al dorinţei. Imaginea sărutului promis îi crea o stare de extaz absolut. Şi totuşi, dincolo de asta, în panorama oglinzilor mai rămânea să fie atinsă forma albă, mată, a trupului ei, forma aceea pe care studenţii de la Arte Plastice o schiţaseră cu atâta conştiinciozitate şi atât de prost. Dar habar n-avea de orele plicticoase petrecute de Margot în atelier, deşi, printr-un truc bizar al sorţii, el îi văzuse fără să ştie forma nudă: doctorul familiei, bătrânul Lampert, îi arătase câteva desene în cărbune făcute de fiul său cu doi ani în urmă, şi printre acestea se afla o fată tunsă scurt, cu picioarele adunate sub ea pe covoraşul unde stătea, sprijinită în braţul înţepenit şi cu umărul atingându-i obrazul.

— Nu, cred că îl prefer pe cocoşat, declarase el întorcându-se la altă foaie albă, pe care era desenat un infirm bărbos... Da, mare păcat că băiatul a renunţat la Arte, adăugase el închizând mapa.

Cinci fără zece. Întârziase douăzeci de minute.

— Aştept până la cinci şi apoi plec, a murmurat el. Deodată a văzut-o. Traversa strada

fără palton sau pălărie, de parcă ar fi locuit după colţ.

„Am încă timp să cobor în fugă şi să-i spun că s-a făcut prea târziu”, dar în loc să facă aşa, Albinus s-a dus în vârful picioarelor, cu respiraţia tăiată, în antreu şi, când a auzit tropăitul copilăresc al paşilor ei urcând scările, a deschis fără zgomot uşa.

Margot, în rochia roşie şi scurtă, cu braţele goale, a zâmbit în oglindă, apoi s-a răsucit pe un călcâi în timp ce-şi aranja părul de pe ceafă.

— Da’ trăieşti pe picior mare, a spus ea şi ochii ei strălucitori au trecut în revistă holul cu tablourile impresionante, în culori vii, vaza de porţelan din colţ şi cretonul crem în loc de tapet. Pe-aici? a întrebat ea şi a împins uşa, deschizând-o. Oho! a exclamat imediat.

Albinus şi-a petrecut mâna tremurândă pe după mijlocul fetei şi, împreună cu ea, şi-a înălţat privirile spre candelabrul de cristal ca şi când era el însuşi un străin. Dar el vedea totul printr-o ceaţă uşoară, tremurătoare. Ea şi-a încrucişat picioarele şi s-a legănat uşor în timp ce stătea acolo, iar ochii îi fugeau în toate părţile.

— Chiar că eşti bogat, a spus ea în timp ce intrau în camera de alături. Dumnezeule, ce covoare!

Servanta din sufragerie a impresionat-o atât de tare, încât Albinus a putut să-i atingă hoţeşte coastele cu degetele şi, deasupra lor, un muşchi moale, fierbinte.

— Să mergem mai departe, a spus ea plină de interes.

Trecând prin faţa unei oglinzi, Albinus a văzut un gentleman serios şi palid, care mergea lângă o şcolăriţă îmbrăcată cu rochia de duminică. El i-a mângâiat prudent braţul catifelat şi oglinda s-a întunecat.

— Mai departe, a spus Margot.

Albinus voia s-o aducă înapoi în birou. Fiindcă, dacă soţia lui s-ar fi întors mai devreme decât se aştepta el, ar fi fost simplu: o tânără artistă, care avea nevoie de ajutor.

— Şi acolo ce e? a întrebat ea.

— Camera copilului. Acum ai văzut totul.

— Lasă-mă să intru, a spus ea dând din umeri. El a respirat adânc.

— E camera copilului, draga mea. Camera copilului; atât – nu-i nimic de văzut.

Dar ea a intrat în odaie şi deodată el a simţit impulsul straniu să ţipe la ea: Te rog să nu te-atingi de nimic, însă ea ţinea deja în mâini un elefant din pluş purpuriu. I l-a smuls şi l-a aruncat într-un colţ. Margot a râs.

— Fetiţa ta trăieşte aici ca-n rai, a spus ea. Apoi a deschis uşa următoare.

— Margot, gata, ajunge, a încercat s-o oprească Albinus, ne îndepărtăm prea mult de antreu şi n-o să auzim uşa de la intrare. E îngrozitor de periculos.

Dar, ca un copil urâcios, ea l-a dat la o parte şi s-a strecurat prin coridor în dormitor. Acolo s-a aşezat în faţa oglinzii (oglinzile au avut multă treabă în ziua aceea), a luat în mână o perie cu montură de argint, a mirosit o sticlă cu dop de argint.

— Te rog, nu! a strigat Albinus.

Margot l-a ocolit cu îndemânare, s-a dus la patul dublu şi s-a aşezat pe marginea lui. Şi-a ridicat ciorapul ca un copil, a tras de o jartieră care a făcut plici şi i-a arătat vârful limbii.

„...şi apoi mă omor”, s-a gândit Albinus, pierzându-şi dintr-odată capul.

S-a dus clătinându-se şi cu braţele desfăcute spre ea, dar fata a ţâşnit pe lângă el ciripind vesel şi a ieşit repede din cameră. S-a repezit cu întârziere în urma ei. Margot a trântit uşa şi, gâfâind şi râzând, a răsucit cheia în broască. (Oh,

cum mai bufnise şi bătuse în uşă şi zbierase biata grăsană!)

— Margot, deschide imediat, a spus încet Albinus. I-a auzit paşii care se îndepărtau dansând. Deschide, a repetat şi mai tare.

Tăcere.

„Scorpia mică”, i-a trecut prin cap. „Ce situaţie absurdă !”

Era îngrozit. Îi era cald. Nu era obişnuit să dea năvală prin camere. Îl chinuia dorinţa spulberată. Plecase cu adevărat? Nu, cineva umbla prin apartament. A încercat cheile pe care le avea în buzunar; apoi, ieşindu-şi din sărite, a început să zgâlţâie violent uşa.

— Deschide imediat. N-auzi?

Paşii s-au apropiat. Nu era Margot.

— Alo, ce se-ntâmplă? a întrebat o voce neaşteptată – a lui Paul! Eşti încuiat înăuntru? Să-ţi dau drumul?

Uşa s-a deschis. Paul părea alarmat.

— Ce-ai păţit, bătrâne? a repetat el şi s-a holbat la peria de păr căzută pe podea.

— Uf, un lucru ridicol... Îţi spun într-o clipă... Să bem un pahar de ceva...

— Mi-ai dat un şoc al naibii de tare, a spus Paul. Nu-mi pot închipui ce dracu’ s-a întâmplat. Noroc că am venit. Elisabeth mi-a spus că ajunge acasă pe la şase. Noroc că am ajuns mai devreme. Cine te-a încuiat înăuntru? N-a înnebunit servitoarea ta, sper?

Albinus stătea cu spatele la el şi se ocupa de coniac.

— N-ai întâlnit pe nimeni pe scări? a întrebat el încercând să vorbească fără ezitări.

— Am luat liftul, a spus Paul.

„Salvat, sunt salvat”, s-a gândit Albinus venindu-şi în fire. (Dar ce nesăbuinţă primejdioasă: uitase că şi Paul avea cheia apartamentului!)

— Să nu-ţi vină să crezi, a spus el în timp ce îşi sorbea coniacul, un tâlhar a pătruns în casă. Să nu-i spui lui Elisabeth, se-nţelege. A crezut probabil că nu-i nimeni acasă. Am auzit cum deodată uşa de la intrare scoate sunete ciudate. Ies din birou să văd ce anume păcănea – şi văd un bărbat care se strecura în dormitor. L-am urmărit şi am încercat să pun mâna pe el, dar tipul m-a fentat şi m-a încuiat înăuntru. Mare păcat că a scăpat. Credeam că poate l-ai întâlnit tu.

— Glumeşti, a spus Paul îngrozit.

— Nu, nu, absolut deloc. Eram în biroul meu şi am auzit cum a păcănit uşa de la intrare. M-am dus să văd ce se-ntâmplă şi...

— Dar poate a furat ceva, hai să ne uităm. Şi să anunţăm poliţia.

— Ei, n-a avut timp, a spus Albinus, totul s-a petrecut în câteva secunde; s-a speriat de mine şi-a şters-o.

— Cum arăta?

— Un bărbat cu şapcă. Mai corpolent. Părea foarte vânjos.

— Putea să te rănească! Ce experienţă neplăcută! Haide să aruncăm o privire.

Au trecut prin camere. Au examinat încuietorile, totul era în ordine. De-abia spre sfârşitul cercetărilor, în timp ce treceau prin bibliotecă, Albinus a fost cuprins brusc de un spasm de groază: acolo, într-un colţ între rafturi, exact în spatele unui suport de cărţi rotativ se vedea poala unei rochii roşii – era un roşu foarte viu. Printr-o minune, Paul n-a văzut-o, deşi cotrobăia conştiincios. În camera următoare se afla o colecţie de miniaturi şi el a cercetat atent geamul înclinat.

— Ajunge, Paul, a spus Albinus răguşit. N-are rost să mai continuăm. E clar, n-a luat nimic.

— Pari foarte şocat, a exclamat Paul în timp ce se întorceau în birou. Fii atent, trebuie să schimbi broasca sau să ţii întotdeauna uşa

zăvorâtă. Cum facem cu poliţia? N-ai vrea ca eu să...

— Sst, a şuierat Albinus.

Se apropiau nişte voci şi a intrat Elisabeth, urmată de Irma, de dădacă şi de una dintre micuţele prietene ale fetiţei – o copilă grasă care, în ciuda expresiei timide şi apatice, putea fi foarte zgomotoasă. Albinus simţea că trăieşte un coşmar. Prezenţa lui Margot în casă era monstruoasă, intolerabilă... Servitoarea se întorsese cu tot cu cărţi. Nu găsise adresele şi nu era de mirare! Coşmarul a devenit şi mai înspăimântător. El a propus să meargă în seara aceea la teatru, dar Elisabeth a spus că e obosită. La cină a fost atât de încordat fiindcă se străduia să surprindă orice foşnet suspect, încât nici nu şi-a dat seama ce mănâncă (de fapt, friptură rece de vită cu murături). Paul continua să se uite în jur, tuşea uşor sau fredona ceva – măcar, s-a gândit Albinus, de-ar sta la locul lui şi nu s-ar apuca să bântuie prin jur, nerodul băgăcios. Mai era şi o altă posibilitate înspăimântătoare: copiii ar putea să înceapă să se zbenguie prin toate camerele şi el nu îndrăznea să se ducă şi să încuie uşa de la bibliotecă; asta putea conduce la complicaţii inimaginabile. Slavă Domnului, micuţa prietenă a Irmei a plecat curând, iar Irma a fost dusă la culcare. Însă tensiunea a rămas. Albinus avea senzaţia că toţi – Elisabeth, Paul, servitoarea şi el însuşi – se desfăşurau peste întregul spaţiu, în loc să rămână grămadă aşa cum ar fi trebuit, ca să-i ofere lui Margot şansa de a ieşi pe furiş afară; dacă într-adevăr ea avea intenţia asta.

Într-un târziu, pe la unsprezece, a plecat Paul. Ca de obicei, Frieda a pus lanţul la uşă şi a zăvorât-o. Acum Margot nu mai putea ieşi!

— Mor de somn, i-a spus Albinus soţiei lui, a căscat nervos şi apoi nu s-a mai putut opri din căscat. S-au băgat în pat. În casă domnea o linişte absolută. Elisabeth se pregătea să stingă lumina.

— Culcă-te, a spus el. Cred că am să mă duc să citesc puţin.

Ea a zâmbit somnoroasă, fără să observe că el se contrazicea.

— Să nu mă trezeşti când vii, a murmurat ea.

Totul era prea liniştit ca să fie adevărat. Avea sentimentul că liniştea se adâncea, se adâncea – avea să se reverse brusc şi să izbucnească-n hohote. A ieşit din pat binişor şi, în pijama şi în papucii din pâslă, a parcurs fără zgomot coridorul. Straniu: toată groaza dispăruse. Coşmarul se topise în senzaţia dulce, intensă, de absolută libertate din visele păcătoase.

Albinus şi-a desfăcut gulerul pijamalei, în timp ce continua să înainteze. Tremura din cap până-n picioare, „Într-o clipă – într-o clipă va fi a mea", s-a gândit el. A deschis încetişor uşa de la bibliotecă şi a aprins lumina blândă a lămpii cu abajur.

— Margot, micuţa mea nebună, a şoptit el febril.

Dar era doar perna de mătase stacojie pe care el însuşi o adusese acolo cu câteva zile în urmă, ca să se cuibărească pe ea când consulta *Istoria artei* a lui Nonnenmacher – zece volume, în folio.

7

Margot şi-a anunţat proprietăreasa că o să se mute-n curând. Totul mergea splendid. Vizita în apartamentul lui Albinus îi dovedise că admiratorul său avea o avere serioasă. De asemenea, judecând după fotografia de pe noptiera dormitorului, soţia lui nu era deloc aşa cum şi-o imaginase – o femeie impunătoare, corpolentă, cu vin aer încruntat şi mână de fier; dimpotrivă, părea genul de femeie liniştită, care poate fi înlăturată fără multă bătaie de cap.

Şi ea îl plăcea oarecum pe Albinus: era un gentleman foarte îngrijit, care mirosea a pudră de

talc şi a tutun de calitate. Fireşte, nu spera să se repete extazul primei ei poveşti de iubire. Şi refuza să se gândească la Miller, la obrajii lui supţi, albi precum creta, la părul lui negru, ciufulit, şi la mâinile sale lungi şi îndemânatice.

Albinus putea să o liniştească şi să-i potolească febra – asemenea frunzelor reci de pătlagină, pe care le aplici ca să aline un loc inflamat. Apoi, mai era ceva. El nu era doar un om înstărit, ci totodată făcea parte dintr-o lume care permitea un acces uşor la scenă şi la filme. Adesea, în spatele uşii încuiate, ea făcea tot felul de mutrişoare dulci în folosul oglinzii de la dulap sau se trăgea înapoi din faţa ţevii unui revolver imaginar. Şi i se părea că zâmbeşte afectat şi surâde batjocoritor la fel de bine ca oricare actriţă de pe ecran.

După o căutare temeinică şi scrupuloasă a găsit un apartament destul de drăguţ, cu câteva camere, într-un cartier foarte bun. Albinus era atât de tulburat după vizita ei, încât lui Margot i-a părut rău pentru el, aşa că a acceptat fără să mai facă fiţe teancul gros de bancnote pe care i l-a îndesat în poşetă în timpul plimbării lor de seară, în plus, l-a lăsat s-o sărute la adăpostul unui portic. Focul sărutului îl învăluia încă asemenea unei aureole când s-a întors acasă. O aură pe care n-a putut s-o lase în antreu, aşa cum a făcut cu pălăria neagră de fetru şi, când a intrat în dormitor, s-a gândit că soţia lui ar putea să vadă acest halou.

Dar lui Elisabeth, placidei Elisabeth, în vârstă de treizeci şi şase de ani, nu i-a trecut niciodată prin minte că soţul ei ar putea s-o înşele. Ştia că soţul ei avusese mici aventuri înainte de a se căsători şi îşi amintea că ea însăşi când era fetiţă fusese îndrăgostită în taină de un actor bătrân, care îl vizita adesea pe tatăl ei şi însufleţea masa cu imitaţii frumoase ale sunetelor din ograda fermei. Ea auzise şi citise că soţii şi soţiile se înşală reciproc şi constant; într-adevăr, adulterul

constituia miezul bârfei, al poeziei romantice, al povestirilor nostime şi al unor opere celebre. Dar ea avea convingerea simplă şi fermă că mariajul ei era o legătură foarte deosebită, preţioasă şi pură, care nu putea fi ruptă niciodată.

Serile când soţul ei ieşea singur în oraş erau petrecute, după cum explica el, cu anumiţi artişti interesaţi de ideea lui de film şi, de aceea, nu i-au creat nici cea mai mică bănuială. Elisabeth punea irascibilitatea şi nervozitatea lui pe seama vremii destul de neobişnuite pentru luna mai: când se făcea foarte cald, când curgeau torente de ploaie cu picături îngheţate care săreau pe pervazul ferestrei asemenea unor mingi micuţe de tenis.

— Să facem o călătorie undeva? i-a propus ea degajată într-o zi. Tirol, Roma?

— Du-te, dacă vrei să te duci, a replicat Albinus; am o mulţime de treburi, draga mea.

— Oh, nu, a fost doar aşa, o fantezie, a spus ea şi a plecat cu Irma la grădina zoologică, să vadă puiul de elefant care s-a dovedit că avea trompa mică de tot şi părul rar pe şira spinării.

Lucrurile stăteau altfel cu Paul. Episodul uşii încuiate îi provocase o stare de nelinişte ciudată. Albinus nu anunţase poliţia, ba mai mult, se simţea deranjat când Paul revenea asupra subiectului. Aşa încât Paul nu putea să nu reflecteze asupra acestui lucru. A încercat să-şi amintească dacă văzuse, poate, vreun personaj dubios când intrase în casă şi se îndreptase spre lift. Avea un spirit de observaţie foarte fin, după cum credea el: de pildă, văzuse o mâţă – mâţa ţâşnise şi se strecurase printre barele grilajului din grădină când trecea el; văzuse o elevă în roşu pentru care ţinuse uşa deschisă; auzise râsete şi cântece radiodifuzate din cabina portarului, unde radioul era deschis, ca de obicei. Da, tâlharul coborâse probabil în timp ce el se afla în lift. Dar ce anume îi producea senzaţia asta neplăcută?

Fericirea în căsnicie a surorii sale era pentru el ceva sacru. Câteva zile mai târziu i s-a făcut legătura cu telefonul lui Albinus în vreme ce acesta discuta cu altă persoană şi astfel a surprins câteva cuvinte (metoda clasică a sorţii: trasul cu urechea), de era cât pe ce să înghită o bucată din băţul de chibrit folosit drept scobitoare.

— Nu mă-ntreba pe mine, cumpără ce-ţi place.

— Dar nu înţelegi, Albert... a spus o voce feminină, vulgară şi năzuroasă.

Paul s-a înfiorat şi a pus în furcă receptorul ca şi cum din neatenţie ar fi ţinut în mână un şarpe.

În seara aceea, în timp ce stătea cu sora şi cumnatul lui, n-a putut să se gândească la un subiect de discuţie. Stătea acolo, timid şi îngrijorat, şi îşi freca bărbia, îşi încrucişa şi reîncrucişa picioarele dolofane, îşi privea ceasul şi punea la loc obiectul fără toartă în buzunarul de la vestă. El era una dintre acele fiinţe sensibile care se înroşesc parcă vinovate atunci când altcineva face o gafă.

Putea bărbatul acesta pe care-l iubea şi respecta să o înşele pe Elisabeth? „Nu, nu, e o înţelegere greşită, stupidă", îşi spunea întruna în timp ce îl privea pe Albinus, care citea o carte cu un aer calm, tuşea uşor din când în când şi tăia cu foarte mare grijă paginile cu un coupe-papier din fildeş... „Imposibil! Uşa aia închisă a dormitorului mi-a băgat astea în cap. Cuvintele pe care le-am auzit au fără îndoială o explicaţie inocentă. Cum ar putea cineva s-o înşele pe Elisabeth?"

Ea se cuibărise într-un colţ al sofalei şi relata cu lux de amănunte intriga unei piese de teatru pe care o văzuse. Ochii spălăciţi, cu pistrui discreţi sub ei, erau la fel de candizi ca ai mamei lor, iar nasul nepudrat strălucea înduioşător. Paul a dat din cap şi a zâmbit. Ar fi putut vorbi şi în ruseşte, pentru el era totuna. Apoi, deodată şi doar pentru o secundă, a observat că ochii lui Albinus îl priveau peste cartea pe care o ţinea în mână.

8

Între timp Margot închiriase apartamentul şi se apucase să cumpere unele obiecte de gospodărie, începând cu un răcitor. Deşi plătea totul cu generozitate şi chiar cu oarecare emoţie plăcută, Albinus dădea banii pe încredere, fiindcă nu văzuse apartamentul – şi nu-i ştia nici măcar adresa. Ea îi spusese că va fi mult mai plăcut dacă el nu vede casa până când nu e complet aranjată.

A trecut o săptămână. El şi-a închipuit că o să-l sune sâmbătă. A stat toată ziua de gardă lângă telefon. Dar aparatul lucea cuminte şi rămânea mut. Luni a ajuns la concluzia că ea îl trişase – dispăruse pentru totdeauna. Seara a venit Paul. La momentul acela vizitele cumnatului deveniseră infernale pentru amândoi. Mai rău încă – Elisabeth nu era acasă. Paul stătea în birou în faţa lui Albinus, fuma şi îşi privea vârful trabucului. Paul slăbise în ultima vreme. „Ştie totul", se gândea Albinus posomorât. „Ei, şi ce dacă ştie? E bărbat, ar trebui să înţeleagă."

Irma a intrat tropăind şi faţa lui Paul s-a luminat. A luat-o pe genunchi şi a scos un mic geamăt nostim când ea l-a împuns cu pumnul ei mic în stomac, în timp ce se instala mai bine.

Apoi s-a întors Elisabeth de la o partidă de bridge. Gândul că urma cina şi o lungă seară după aceea i s-a părut lui Albinus de nesuportat. A anunţat că nu ia cina acasă; soţia l-a întrebat cu blândeţe de ce nu spusese mai devreme.

El avea doar o dorinţă: s-o găsească imediat pe Margot, cu orice preţ. Destinul care-i promisese atât de mult n-avea niciun drept să-l păcălească acum. Era atât de disperat, încât s-a hotărât să facă o mişcare foarte îndrăzneaţă. Ştia unde se află vechea ei cameră, ştia, de asemenea, că locuise acolo împreună cu mătuşa ei. Acolo s-a dus. În timp ce străbătea curtea din spate a văzut printr-o

fereastră deschisă de la parter o servitoare tânără care făcea patul şi a întrebat-o.

— *Fräulein* Peters? a repetat ea, ţinând perna pe care o bătea. Oh, cred că s-a mutat. Dar mai bine vă interesaţi dumneavoastră. Etajul cinci, uşa din stânga.

O femeie şleampătă, cu ochii injectaţi, a întredeschis uşa fără să scoată lanţul şi l-a întrebat ce vrea.

— Vreau să aflu noua adresă a lui *Fräulein* Peters. Locuia aici cu mătuşa ei.

— Zău? Aşa ţi-a spus? i-a răspuns femeia subit interesată; şi a scos lanţul.

L-a condus într-un salonaş în care toate obiectele se scuturau şi zornăiau la cea mai mică mişcare. Pe o faţă de masă din americă, plină de pete circulare cafenii, se aflau o farfurie cu piure de cartofi, sare într-o pungă de hârtie sfâşiată şi trei sticle de bere goale. I-a zâmbit misterios şi l-a poftit să ia loc.

— Şi dac-aş fi fost mătuşa ei, a spus ea clipind cu subînţeles, ar fi fost puţin probabil să-i ştiu adresa. Nu, fata n-are nicio mătuşă, a adăugat ea cu oarecare vehemenţă.

„E beată”, s-a gândit Albinus scârbit.

— Uite ce e, a spus el, n-ai putea să-mi spui unde s-a dus?

— A închiriat o cameră de la mine, a spus femeia gânditoare, în timp ce reflecta cu amărăciune asupra ingratitudinii lui Margot, care îi ascunsese şi noua sa adresă, şi prietenul cel bogat, deşi ei nu i-a fost prea greu să adulmece noua locuinţă.

— Ce mă fac? a exclamat Albinus. Nu-mi poţi da nicio sugestie?

Da, o întristase atâta nerecunoştinţă. Ea o ajutase atât de mult; acum nu ştia prea bine dacă spunându-i adresa i-ar face lui Margot un serviciu sau invers (ar fi preferat a doua variantă), dar gentlemanul ăsta cu ochi albaştri, nervos, masiv,

părea atât de nefericit încât, oftând, i-a spus ceea ce voia el să ştie.

— Ei, odinioară se ţineau mulţi bărbaţi după mine, a murmurat ea clătinând din cap, în timp ce-l conducea spre ieşire, da, da, se ţineau.

Era şapte şi jumătate. Felinarele se aprindeau pe străzi şi lumina lor portocalie, blândă, arăta foarte plăcut în amurgul palid. Cerul era încă destul de albastru, cu un singur nor de culoarea somonului, undeva departe, şi echilibrul fragil dintre lumină şi amurg îl făcea pe Albinus să se simtă buimac.

„Încă o clipă şi am să fiu în Paradis", s-a gândit el în timp ce taxiul gonea pe asfaltul şopotitor.

În faţa clădirii din cărămidă unde locuia ea acum străjuiau trei plopi înalţi. Pe uşa apartamentului fusese fixată o placă din alamă nou-nouţă, cu numele ei. O femeie imensă, cu braţele ca nişte hălci de carne crudă, s-a dus să-l anunţe. „A angajat şi o bucătăreasă", s-a gândit el cu tandreţe. Bucătăreasa s-a întors şi i-a spus:

— Intraţi.

El şi-a netezit părul rar şi a intrat.

Îmbrăcată într-un chimono, Margot stătea întinsă pe o sofa tapiţată cu o stambă oribilă, cu braţele încrucişate sub cap. Pe burtă avea o carte deschisă, cu copertele în sus.

— Eşti foarte rapid, a spus ea întinzându-i languros mâna.

— Ciudat, nu pari surprinsă că mă vezi, a murmurat el blând. Ghici cum ţi-am aflat adresa.

— Păi eu ţi-am scris adresa, a spus ea oftând şi ridicându-şi din nou ambele coate.

— A fost destul de amuzant, a continuat Albinus fără să dea atenţie cuvintelor ei – sorbind cu privirea imaginea buzelor ei rujate, care peste câteva clipe... –, destul de amuzant, mai ales că m-ai tras pe sfoară cu aşa-zisa ta mătuşă.

— De ce te-ai dus acolo? l-a întrebat brusc Margot foarte supărată. Ţi-am scris adresa mea – în colţul din dreapta sus, foarte clar.

— Colţul de sus? Clar? a repetat Albinus încreţindu-şi faţa, stupefiat. Despre ce naiba vorbeşti?

Ea a închis cartea cu un pocnet şi s-a ridicat în fund pe canapea.

— Sigur ai primit scrisoarea mea?

— Ce scrisoare? a întrebat Albinus şi deodată şi-a dus mâna la gură şi ochii i s-au căscat foarte tare.

— Ţi-am trimis o scrisoare azi-dimineaţă, a spus ea întinzându-se din nou pe spate şi privindu-l plină de curiozitate. Am făcut socoteala că o s-o primeşti cu poşta de seară şi ai să vii imediat.

— Nu, n-ai trimis-o! a strigat Albinus.

— Ba am trimis-o. Şi-ţi pot spune exact ce ţi-am scris: „Dragă Albert, cuibuşorul nostru e gata şi păsărică te aşteaptă. Numai să nu mă îmbrăţişezi prea tare, altminteri o să-i suceşti şi mai mult capul copilei tale”. Cam asta-i tot!

— Margot, a şoptit el răguşit, Margot, ce-ai făcut? Am plecat de-acasă înainte de a fi putut s-o primesc. Poştaşul... nu vine până la opt fără un sfert. Acum e...

— Da’ nu-i greşeala mea, a spus ea. Zău, e greu să-ţi intru-n voie. Era o scrisoare atât de dulce.

Ea a ridicat din umeri, a luat cartea şi s-a întors cu spatele la el. Pe pagina din dreapta se vedea o fotografie artistică a Gretei Garbo.

Albinus s-a pomenit că gândeşte: „Ciudat, foarte ciudat. Se petrece un dezastru şi totuşi îţi sare în ochi o fotografie”. Opt fără douăzeci. Margot stătea acolo ghemuită şi nemişcată, ca o şopârlă.

— Ai distrus... a început el aproape strigând; dar nu şi-a terminat propoziţia. A ieşit în fugă, s-a năpustit pe scări în jos, a sărit într-un taxi şi în

timp ce stătea chiar pe marginea banchetei, aplecat în faţă (câştiga astfel câţiva centimetri), privea fix spinarea şoferului şi spinarea asta era fără speranţă.

A ajuns, a sărit din maşină, a plătit cum fac bărbaţii în filme – împingând orbeşte o monedă, fără să-l privească pe şofer. Lângă grilajul grădinii a văzut figura poştaşului, sfrijit şi cu picioarele în formă de X, care discuta cu portarul solid şi scund.

— Vreo scrisoare pentru mine? a întrebat Albinus cu sufletul la gură.

— Le-am dat adineaori, domnule, a răspuns poştaşul şi a zâmbit larg, prietenos.

Albinus şi-a înălţat privirile. Ferestrele apartamentului său erau luminate din plin, toate – lucru neobişnuit. Cu un efort îngrozitor, a intrat în clădire şi a început să urce scările. A ajuns la primul palier – şi la al doilea. „Stai să-ţi explic... O tânără artistă strâmtorată... Nu e tocmai în toate minţile, trimite scrisori de dragoste străinilor...” Prostii – jocul s-a încheiat.

Înainte de a ajunge la uşa lui, a făcut brusc stânga-mprejur şi a coborât din nou în goană. O mâţă a traversat cărarea grădinii şi s-a strecurat agilă printre barele de fier.

Zece minute mai târziu se afla din nou în camera în care intrase atât de vesel cu puţin timp mai înainte. Margot era tot cuibărită pe canapea, în aceeaşi postură, o şopârlă amorţită. Cartea era deschisă la aceeaşi pagină. Albinus s-a aşezat la mică distanţă de ea şi a început să-şi trosnească degetele.

— Nu mai face aşa, a spus Margot fără să-şi ridice capul.

El s-a oprit, dar curând a început din nou.

— Ei, a ajuns scrisoarea?

— Oh, Margot, a spus el şi a tuşit uşor de câteva ori. Era prea târziu, prea târziu, a strigat el cu o voce nouă, stridentă.

El s-a ridicat, s-a plimbat în sus şi-n jos prin cameră, şi-a suflat nasul şi s-a aşezat din nou pe scaun.

— Ea îmi citeşte toate scrisorile, a continuat el privindu-şi printr-o pâclă umedă vârful pantofului şi încercând să-l înscrie în modelul tremurător al covorului.

— Păi, de'! Ar fi trebuit să-i interzici să facă asta.

— Margot, tu nu înţelegi... Întotdeauna a fost aşa – un obicei, o plăcere. Uneori le rătăcea înainte de a le fi citit eu. Primeam tot felul de scrisori amuzante. Cum ai putut să faci aşa ceva? Nu-mi pot închipui cum va reacţiona acum. Dacă printr-o minune, doar de data asta... poate a fost ocupată cu altceva... poate... nu!

— Ai grijă să nu te arăţi când o să vină aici. Am s-o întâmpin singură în antreu.

— Cine? Când? a întrebat el, amintindu-şi ca prin ceaţă de cotoroanţa beată pe care o văzuse – parcă acum o veşnicie.

— Când? În orice clipă, presupun. Acum are adresa mea, nu-i aşa?

Albinus tot nu reuşea să înţeleagă.

— Oh, oh, asta vrei să spui, a murmurat el în cele din urmă. Ce prostuţă eşti, Margot! Crede-mă, asta, în orice caz, e absolut imposibil. Orice altceva... dar nu asta.

„Cu atât mai bine", s-a gândit Margot şi deodată a simţit cum o cuprinde entuziasmul. Când expediase scrisoarea, ea anticipase o consecinţă mult mai banală: el refuză să o arate, nevasta se înfurie, bate din picior, face o criză, în felul ăsta se trezesc primele bănuieli şi asta netezeşte drumul. Dar acum şansa o ajutase şi drumul fusese deschis dintr-un foc. A lăsat cartea să lunece pe podea şi a zâmbit, în timp ce-i privea faţa sumbră, schimonosită. „E timpul să acţionez", şi-a spus ea.

Margot s-a întins, simţea o furnicătură plăcută în trupul ei zvelt şi a spus cu privirile îndreptate

spre tavan:

— Vino aici.

El a venit, s-a aşezat pe marginea canapelei şi a clătinat din cap deznădăjduit.

— Sărută-mă, a spus ea închizând ochii. Las' că te-alin eu.

9

Berlinul de Vest, o dimineaţă de mai. Bărbaţi cu şepci albe măturau strada. Cine-s aceia care-şi lasă cizmele vechi de lac în rigolă? Nişte vrăbii se agitau printre firele de iederă. O furgonetă electrică pentru lapte rula uns pe anvelopele groase. Soarele strălucea orbitor în fereastra unei mansarde de pe panta unui acoperiş din ţiglă verde. Aerul proaspăt şi tânăr nu era încă deprins cu claxoanele traficului îndepărtat; el lua binişor sunetele şi le ducea mai departe, ca pe nişte lucruri fragile şi preţioase. În grădinile din faţa caselor înflorise liliacul persan. În ciuda răcorii matinale, fluturi albi zburau în zigzag ca într-o grădină rustică. Iată lucrurile care-l înconjurau pe Albinus când a ieşit din casa unde-şi petrecuse noaptea.

Simţea o nelinişte nedesluşită. Îi era foame; nu se bărbierise şi nu făcuse baie; atingerea pe piele a cămăşii de ieri era exasperantă. Se simţea sleit de puteri – şi nu era de mirare. Fusese noaptea pe care o visase ani de-a rândul, însuşi felul în care ea îşi strânsese omoplaţii şi torsese când îi sărutase pentru prima oară spatele acoperit cu perişori fini îi spusese că va căpăta exact ceea ce dorea, şi ceea ce dorea nu era fiorul rece al inocenţei. Ca în viziunile lui cele mai nesăbuite, totul era permis; în această lume nouă, iubirea puritană, pudoarea pedantă erau mai puţin cunoscute decât urşii albi în Honolulu.

Nuditatea ei era atât de firească, de parcă ar fi fost de mult obişnuită să alerge pe malul viselor lui. Comportamentul ei în pat avea ceva încântător

de acrobatic. Apoi sărea din aşternut şi se plimba ţanţoşă în sus şi-n jos prin cameră, legănându-şi şoldurile de fetiţă şi ronţăind o chiflă uscată rămasă de la cină.

Ea a adormit aproape imediat, ca şi cum s-ar fi oprit din vorbit în mijlocul unei propoziţii, când lumina electrică se îngălbenise ca într-o celulă a morţii, iar fereastra se făcuse un albastru spectral. Albinus s-a dus la baie, dar din robinet a stors doar câteva picături de apă ruginie. A oftat, a scos cu două degete din cadă o lufă deprimantă, i-a dat drumul pe jos grijuliu, a examinat săpunul roz, alunecos şi s-a gândit că trebuie să o instruiască pe Margot în regulile curăţeniei. Îi clănţăneau dinţii, s-a îmbrăcat; a întins plapuma peste Margot, care dormea încântător, i-a sărutat părul negru, cald şi ciufulit, a lăsat pe masă un bilet scris cu creionul şi a ieşit binişor din apartament.

Acum, mergând în lumina blândă a soarelui, şi-a dat seama că în curând avea să dea socoteală. Când a văzut din nou casa în care trăise atâta vreme împreună cu Elisabeth; când a urcat în liftul în care doica, ţinându-i pruncul în braţe, şi soţia lui, foarte palidă şi fericită, urcaseră cu opt ani în urmă; când s-a oprit în faţa uşii pe care numele lui de erudit strălucea liniştit, Albinus aproape că era pregătit să renunţe la orice repetare a nopţii precedente, dacă întâmplător se petrecuse o minune. Era sigur că, dacă Elisabeth nu citise scrisoarea, el va fi în stare să îşi explice cumva absenţa – ar fi putut spune că încercase în glumă să fumeze opiu în apartamentul acelui artist japonez care venise o dată la ei la masă – asta ar fi destul de plauzibil.

Dar acum trebuia să deschidă uşa asta, să intre şi să vadă... Oare ce-o să vadă?... N-ar fi mai bine să nu mai intre – şi să lase pur şi simplu totul aşa cum era, să dezerteze şi să dispară? Deodată şi-a amintit cum, în timpul războiului, se străduise să nu se aplece prea mult când părăsea adăpostul.

În antreu a rămas nemişcat, ascultând. Niciun sunet. De obicei, la ora asta a dimineţii apartamentul era plin de zgomote: undeva curgea apa, guvernanta discuta cu voce tare cu Irma, servitoarea zdroncănea vesela în sufragerie... Niciun sunet! În colţ, în picioare, stătea umbrela lui Elisabeth. A încercat să găsească ceva alinare în asta. Deodată, în timp ce stătea acolo, Frieda, fără şorţ, a apărut de pe coridor, s-a holbat la el şi apoi a spus cu jale:

— Oh, domnule, au plecat cu toţii azi-noapte.

— Unde? a întrebat Albinus fără să o privească.

Femeia i-a povestit totul. Vorbea repede şi neobişnuit de tare. Apoi a izbucnit în lacrimi, în timp ce îi lua pălăria şi bastonul.

— Doriţi o cafea? s-a tânguit ea.

Dezordinea din dormitor îşi spunea singură povestea. Rochiile de seară ale soţiei lui erau întinse pe pat. Un sertar al comodei rămăsese tras în afară. Micul portret al răposatului socru dispăruse de pe masă. Colţul covorului era întors.

Albinus l-a îndreptat şi s-a dus tăcut în biroul lui. Pe birou se aflau câteva scrisori deschise. Ah, uite-o, aici era – scrisul acela de copil! Ortografie groaznică, groaznică. O invitaţie la masa de prânz la Dreyer. Ce frumos. O scrisoare scurtă de la Rex. Nota de plată a dentistului. Splendid.

După două ore a apărut Paul. Văd că s-a bărbierit neatent. Pe obrazul lui grăsuţ era lipit în cruce un plasture negru.

— Am venit după lucruri, a spus el în timp ce trecea pe lângă Albinus.

Albinus l-a urmat, zornăind nişte monede în buzunarul de la pantaloni, şi l-a privit tăcut în vreme ce acesta umplea cufărul împreună cu Frieda, de parcă se grăbea să nu piardă trenul.

— Să nu uiţi umbrela, a spus Albinus într-o doară.

Apoi i-a urmat din nou şi împachetarea lucrurilor s-a repetat în camera copilului. În camera lui *Fräulein* era pregătită o valiză. Au luat-o.

— Paul, doar o vorbă, a murmurat Albinus, şi-a dres glasul şi s-a dus în biroul lui. Paul a intrat şi a rămas în picioare lângă fereastră.

— E o adevărată tragedie, a spus Albinus.

— Să-ţi spun un lucru, a exclamat Paul după o vreme, uitându-se pe fereastră. O să fie un mare noroc dacă Elisabeth supravieţuieşte şocului. Ea... S-a întrerupt brusc. Crucea neagră de pe obrazul lui s-a mişcat în sus şi-n jos.

— E ca şi moartă, aşa stau lucrurile. Tu ai... Tu eşti... De fapt, eşti un ticălos, domnule, un nemernic fără pereche.

— Nu eşti cam grosolan? a întrebat Albinus, silindu-se să zâmbească.

— E monstruos! a strigat Paul, privindu-şi pentru prima oară cumnatul. De unde ai pescuit-o? Cum de a îndrăznit prostituata asta să-ţi scrie?

— Uşurel, uşurel, a spus Albinus lingându-şi buzele.

— Am să te bat. Al naibii să fiu dacă n-am s-o fac! a strigat Paul încă şi mai tare.

— Nu uita de Frieda, a murmurat Albinus. Poate auzi fiecare cuvânt.

— Vrei să-mi dai un răspuns? şi Paul a încercat să-l apuce de reverul hainei, dar Albinus, cu un rânjet pierit, l-a pocnit peste mână.

— Refuz să fiu interogat, a şoptit el. Toată treaba asta este extrem de dureroasă. Nu poţi crede că e vorba de o teribilă neînţelegere? Să presupunem...

— Minţi! a răcnit Paul, izbind podeaua cu un scaun. Nemernicule! Tocmai am fost s-o văd. O târfuliţă care ar trebui să fie într-o casă de corecţie. Ştiam că o să minţi, nemernicule! Cum ai putut să faci un asemenea lucru? Asta nu-i un simplu viciu, e...

— De-ajuns, l-a întrerupt Albinus aproape inaudibil. Un autocamion a trecut prin faţa casei, geamurile au zăngănit uşor.

— Oh, Albert, a spus Paul pe un ton neaşteptat de calm şi melancolic, cine s-ar fi gândit la asta...

A ieşit. Frieda suspina într-o aripă a casei. Cineva a cărat bagajul. Apoi s-a înstăpânit liniştea.

10

În după-masa aceea Albinus şi-a făcut geamantanul şi s-a dus cu maşina la apartamentul lui Margot. N-a fost uşor s-o convingă pe Frieda să rămână în casa goală. În cele din urmă, femeia a acceptat când i-a propus ca tânărul ei prieten, un sergent de poliţie demn de toată lauda, să ocupe fostul dormitor al guvernantei. Iar dacă suna la telefon cineva, ea urma să spună că Albinus plecase pe neaşteptate în Italia împreună cu familia sa.

Margot l-a primit cu răceală. În dimineaţa aceea fusese trezită de un gentleman gras şi furios, care îşi căuta cumnatul; tipul o făcuse troacă de porci. Bucătăreasa, o femeie deosebit de solidă, îl îmbrâncise şi-l dăduse afară, slavă Domnului!

— Apartamentul ăsta e doar pentru o singură persoană, a spus ea uitându-se la valiza lui Albinus.

— Oh, te rog, a murmurat el nefericit.

— Oricum, trebuie să discutăm despre o mulţime de lucruri. N-am de gând să suport insultele rudelor tale idioate – şi ea s-a plimbat în sus şi-n jos prin cameră, în capotul de mătase roşie, cu mâna dreaptă la subsuoara stângă şi trăgând cu sete din ţigară. Cu părul negru căzut pe frunte, semăna cu o ţigancă.

După ceai, ea a luat un taxi şi s-a dus să cumpere un gramofon. De ce gramofon? Şi tocmai în ziua asta... Frânt de oboseală şi cu o cumplită

durere de cap, Albinus stătea lungit pe sofa în salonaşul hidos şi se gândea. „S-a petrecut ceva cu totul îngrozitor, dar eu sunt de fapt surprinzător de calm. Leşinul lui Elisabeth a durat douăzeci de minute, după care a început să urle; probabil a fost groaznic s-o auzi; iar eu sunt surprinzător de calm. Ea e încă soţia mea şi eu o iubesc şi, fireşte, mă voi împuşca dacă moare din cauza mea. Mă întreb cum i-au explicat Irmei mutarea în apartamentul lui Paul şi toată graba şi tulburarea. Frieda a descris tevatura într-un mod dezgustător: «şi madam urla, şi madam urla»... Straniu, fiindcă Elisabeth nu ridicase niciodată glasul."

În ziua următoare, în timp ce Margot ieşise să cumpere plăci de patefon, el a scris o scrisoare lungă. O asigura pe soţia lui în mod foarte sincer, deşi poate într-un stil prea încărcat, că ea rămânea o comoară pentru el, în ciuda micii lui escapade „care a distrus fericirea familiei noastre aşa cum cuţitul unui nebun ciopârţeşte un tablou". A plâns, a ascultat să se asigure că Margot nu s-a întors şi a continuat să scrie, suspinând şi murmurând doar pentru el. A rugat-o pe soţia lui să-l ierte, dar scrisoarea nu oferea niciun indiciu că el ar fi gata să renunţe la amanta sa.

N-a primit niciun răspuns.

Apoi a înţeles că, dacă nu vrea să trăiască în chinuri, trebuie să-şi şteargă familia din memorie şi să se lase în întregime în voia pasiunii sălbatice, aproape morbide, pe care drăgălăşenia veselă a lui Margot o stârnea în el. În ce o privea, ea era întotdeauna gata să răspundă dorinţei lui de a face dragoste; dragostea o împrospăta; era nebunatică şi fără grijă; cu doi ani în urmă, doctorul îi spusese că nu poate avea copii şi ea considera asta ca pe un dar şi o binecuvântare.

Albinus a învăţat-o să facă baie zilnic, în loc să se spele doar pe mâini şi pe gât, aşa cum făcuse până atunci. Acum avea unghiile curate, lustruite,

roşii, strălucitoare, atât cele de la mâini, cât şi cele de la picioare.

Descoperea întruna noi farmece ale ei – mici lucruri înduioşătoare, care la altă fată i s-ar fi părut grosolane şi vulgare. Liniile ca de copil ale trupului ei, lipsa de jenă şi întunecarea treptată a ochilor (ca şi cum se stingeau treptat luminile într-o sală de teatru) îl aduceau într-o asemenea stare de frenezie, încât pierduse şi ultimul vestigiu din acea pudoare pe care soţia lui manierată şi delicată o ceruse de la îmbrăţişările lui.

El pleca foarte rar din casă, de teamă să nu întâlnească persoane cunoscute. Pe Margot o lăsa să se ducă-n oraş, dar fără tragere de inimă şi doar dimineaţa – în vânătorile ei aventuroase după ciorapi şi lenjerie din mătase, îl uimea lipsa ei de curiozitate; nu-l întreba niciodată despre viaţa lui de până atunci. Uneori încerca să-i trezească interesul pentru trecutul lui, povestindu-i despre copilăria lui, despre mama lui pe care şi-o amintea foarte vag şi despre tatăl lui, un nobil de ţară robust, care-şi iubea foarte tare câinii şi caii, stejarii şi porumbul, şi care murise subit – dintr-un acces de râs viril, în sala de biliard unde un musafir povestea o istorioară deocheată.

— Ce istorioară? Spune-mi-o şi mie, l-a rugat Margot – dar el o uitase.

I-a povestit despre pasiunea lui timpurie pentru pictură, despre lucrările şi descoperirile sale; i-a povestit cum poate fi restaurată o pictură cu ajutorul usturoiului şi al pulberii de răşină, care transformau lacul vechi în praf şi cum, sub o cârpă din flanelă înmuiată în terebentină, stratul de fum sau pictura de proastă calitate de deasupra dispăreau, iar frumuseţea originală ieşea din nou la suprafaţă.

Pe Margot o interesa mai ales valoarea unei asemenea picturi pe piaţă.

I-a povestit despre război şi despre noroiul rece al tranşeelor şi ea l-a întrebat de ce, fiind

bogat, nu s-a aranjat într-un post din spatele frontului. „Ce iubită glumeaţă eşti tu!” îi venea să-i spună şi s-o dezmierde.

Ea a început să se plictisească seara; îi era dor de cinematograf, de restaurante elegante, de muzică de negri.

— O să ai tot ce doreşti, tot ce doreşti, îi spunea el, însă lasă-mă să-mi vin în fire. Am tot felul de planuri... O să mergem în curând la mare.

Se uita la salonaşul ei şi se minuna cum el, care se făcea că nu e în stare să suporte obiectele de prost gust, putea tolera camera asta a ororilor. Totul, reflecta el, era înfrumuseţat de pasiunea lui.

— Ne-am aranjat chiar foarte frumos – ce zici, draga mea?

Ea încuviinţa îngăduitoare. Ştia că toate astea erau provizorii; în mintea ei persista amintirea apartamentului său luxos; dar, bineînţeles, nu era nevoie să se grăbească.

Într-o zi de iulie, când se întorcea pe jos de la croitoreasă şi se apropiase de casă, Margot s-a trezit prinsă din spate de deasupra cotului. S-a rotit repede. Era fratele ei, Otto. Râjea neplăcut. Doi dintre prietenii săi se aflau la mică distanţă şi râjeau şi ei.

— Mă bucur că te-am întâlnit, surioară, a spus el. Nu-i frumos din partea ta să-ţi uiţi neamurile.

— Dă-mi drumul, a spus Margot liniştită, plecându-şi genele.

Otto şi-a proptit mâinile-n şold:

— Da’ ce bine arăţi, a spus el cercetând-o din cap până-n picioare. Ce mai, o adevărată tânără doamnă!

Margot s-a întors şi s-a îndepărtat. Dar el a prins-o iar de braţ, a prins-o tare încât s-o doară şi ea a rostit încetişor „Au-au!”, cum făcea când era mică.

— Fii atentă, i-a spus Otto, e a treia zi de când te urmăresc. Ştiu unde locuieşti. Dar mai bine

am face câţiva paşi.

Margot a cedat presiunilor. El a condus-o după colţ; cei doi îi urmau, uitându-se chiorâş şi legănându-şi braţele.

— Ce vrei de la mine? a întrebat ea, privind cu dezgust şapca soioasă a fratelui ei şi ţigara pusă după ureche.

El a arătat într-o parte mişcându-şi capul:

— Să intrăm în barul de colo.

— Nu, a strigat ea, dar ceilalţi doi s-au apropiat brusc şi au împins-o spre uşă mârâind. Margot a început să se teamă.

La bar câţiva bărbaţi discutau pe un ton răstit şi pătrunzător despre alegerile ce se apropiau.

— Să ne aşezăm aici, în colţul ăsta, a spus Otto.

S-au aşezat. Margot şi-a amintit clar şi cu un fel de uimire cum ieşeau la distracţie în suburbie – ea, Otto şi aceşti doi tineri bronzaţi. Ei o învăţau să înoate şi o înhăţau de coapsele goale pe sub apă. Kurt avea o ancoră tatuată pe antebraţ şi un zmeu pe piept. Se întindeau pe mal şi aruncau unul în altul cu nisip catifelat, lipicios. O plesneau peste chiloţii de baie uzi de îndată ce se întindea pe burtă. Ce minunat era totul, mulţimea veselă, hârtii aruncate peste tot şi musculosul, blondul Kaspar pe marginea lacului, scuturându-şi braţele ca şi cum ar fi tremurat şi zbierând: „Apa e udă, udă!”. Când înota, el îşi ţinea gura sub apă şi mugea ca o focă. Iar când ieşea pe mal, primul lucru pe care-l făcea era să-şi pieptene peste cap părul şi să-şi pună cu grijă şapca. Îşi amintea cum se jucau cu mingea; apoi ea se întindea pe spate şi ei o acopereau cu nisip lăsându-i afară doar faţa şi făceau deasupra o cruce din pietricele.

— Fii atentă aici, i-a spus Otto când au apărut pe masă patru pahare cu bere, cu margini aurii. Nu trebuie să-ţi fie ruşine de ai tăi fiindcă ai un prieten bogat. Dimpotrivă, trebuie să te gândeşti la noi.

A sorbit din pahar şi prietenii lui au făcut la fel. Amândoi o priveau pe Margot cu duşmănie provocatoare.

— Habar n-ai despre ce vorbeşti, i-a spus ea cu desconsiderare. Nu e deloc cum crezi tu. Şi, fiindcă veni vorba, află că ne-am logodit.

Cei trei s-au prăpădit de râs. Pe Margot o încerca o asemenea silă, încât a privit în altă parte şi s-a jucat cu încuietoarea poşetei. Otto i-a smuls-o din mână, a deschis-o şi a găsit înăuntru o pudrieră, chei, o batistă mică şi trei mărci şi jumătate, pe care le-a luat.

— Ne ajung pentru bere, a apreciat el, apoi a făcut o mică plecăciune şi a pus poşeta în faţa ei.

Au mai comandat un rând. Şi Margot a înghiţit ceva bere, făcând un efort; nu-i plăcea deloc berea, dar nu voia să le-o lase lor.

— Pot să plec acum? a întrebat ea, netezindu-şi zulufii gemeni de la tâmple.

— Ce? Nu-ţi place să stai cu fratele tău şi cu prietenii lui? a întrebat Otto prefăcându-se uimit. Draga mea, te-ai schimbat mult. Dar încă n-am discutat despre afaceri...

— Mi-ai furat banii şi acum eu plec.

Ei au mârâit din nou şi din nou a cuprins-o spaima.

— Nici vorbă de furt, a spus Otto urâcios. Ăştia nu-s banii tăi, ci banii primiţi de la cineva care i-a stors de la clasele muncitoare. Aşa că ai face bine să nu mai vorbeşti de furt. Tu…

S-a controlat şi a continuat mai calm:

— Fii atentă la ce-ţi spun. Fă rost de nişte bani gheaţă de la prietenul tău, pentru noi, pentru familie. Cincizeci ar fi tocmai bine. Înţelegi?

— Şi să presupunem că nu vreau?

— Atunci, vom avea şi noi parte de o dulce răzbunare, a răspuns calm Otto. Oh, ştim totul despre tine. Logodită! Hai că-i bună.

Margot a zâmbit larg şi a şoptit cu genele plecate:

— Gata, fac rost de ei. Asta-i tot? Acum pot pleca?

— Aşa, bravo. Dar de ce atâta grabă? De altfel, ar trebui să ne vedem ceva mai des. Ce zici de o excursie la lac, într-o zi, ei? S-a întors spre prietenii lui. Ce pozne mai făceam! N-ar trebui să-şi dea asemenea aere, nu-i aşa?

Dar Margot se ridicase de pe scaun şi îşi golea paharul stând în picioare.

— Mâine la amiază, la acelaşi colţ, a spus Otto, şi apoi luăm un taxi şi ne petrecem ziua afară din oraş. S-a făcut?

— S-a făcut, a spus Margot voioasă. A dat mâna cu toţi şi a ieşit.

S-a întors acasă şi, când Albinus a lăsat ziarul şi s-a ridicat s-o întâmpine, ea s-a clătinat şi s-a prefăcut că leşină. O reprezentaţie mediocră, dar care a funcţionat. El s-a speriat cumplit, a aşezat-o cât mai confortabil pe canapea, i-a adus nişte apă.

— Ce s-a-ntâmplat? Hai, spune-mi, te rog, repeta el întruna în timp ce o mângâia pe păr.

— Acum ai să mă părăseşti, s-a văitat Margot.

El a înghiţit în sec şi imediat şi-a închipuit ce era mai rău: îl înşelase. „Bine. Atunci am s-o omor”, s-a gândit Albinus repede. Dar cu glas tare a repetat destul de calm:

— Ce s-a-ntâmplat, Margot?

— Te-am înşelat, a scâncit ea.

„Trebuie să moară”, s-a gândit Albinus.

— Te-am înşelat, Albert. Mai întâi şi mai întâi, tatăl meu nu-i artist; a fost lăcătuş şi acum e portar; mama lustruieşte balustrada şi fratele meu e un muncitor oarecare. Am avut o copilărie grea, foarte grea. Am fost biciuită, torturată.

Albinus a simţit o uşurare fantastică şi apoi o revărsare de milă.

— Nu, să nu mă săruţi. Trebuie să ştii totul. Am fugit de-acasă. Am câştigat bani ca model. O bătrână cumplită m-a exploatat. Apoi am avut o relaţie de dragoste. Era căsătorit, ca şi tine, şi soţia

lui nu voia să divorţeze, aşa că l-am părăsit fiindcă nu suportam să-i fiu doar amantă – deşi îl iubeam nebuneşte. Apoi am fost sâcâită de un bancher bătrân. Mi-a oferit întreaga lui avere, dar, fireşte, l-am refuzat. A murit de inimă rea. Apoi mi-am luat serviciul ăla la „Argus”.

— Oh, sărmanul meu îngeraş hăituit, a murmurat Albinus (care, apropo, încetase de mult să creadă că e primul ei iubit).

— Şi tu chiar nu mă dispreţuieşti? a întrebat ea zâmbind printre lacrimi, treabă dificilă, dat fiind că nu existau lacrimile printre care să zâmbească. Sunt atât de fericită că nu mă dispreţuieşti. Dar acum am să-ţi spun partea cea mai groaznică: fratele meu a aflat unde locuiesc, l-am întâlnit azi şi îmi cere bani, încercând să mă şantajeze, fiindcă el crede că tu nu ştii nimic – adică nimic despre trecutul meu. Înţelegi, când l-am văzut şi m-am gândit ce dezonorant e să ai un asemenea frate şi apoi când m-am gândit că iubiţelul meu încrezător şi dulce habar n-are cum arată familia mea – înţelegi, mi-a fost atât de ruşine cu ei şi, bineînţeles, fiindcă nu ţi-am spus adevărul...

El a luat-o în braţe şi a legănat-o încolo şi încoace; i-ar fi fredonat un cântec de leagăn, dacă ar fi ştiut vreunul. Ea a început să râdă încetişor.

— Ce putem face? a întrebat el. Acum o să-mi fie teamă să te las să ieşi singură în oraş. Să anunţăm poliţia?

— Nu, asta nu! a exclamat Margot cu o forţă extraordinară.

11

În ziua următoare, Albinus a însoţit-o pentru prima oară în oraş. Ea voia multe rochii uşoare şi costume de baie şi o mulţime de creme care să ajute soarele să o bronzeze. Solfi, staţiunea la Marea Adriatică aleasă de Albinus pentru prima lor călătorie, era un loc foarte călduros şi fermecător.

Când se urcau într-un taxi, Margot a observat că fratele ei stătea pe partea cealaltă a străzii, dar nu i l-a arătat lui Albinus.

Ieşirea împreună cu Margot l-a făcut să se simtă îngrozitor de stingherit; nu se putea obişnui cu noua sa poziţie. Când s-au întors, Otto dispăruse. Margot a presupus corect că el se simţea foarte ofensat şi că va acţiona cu nesăbuinţă.

Cu două zile înainte de plecare, Albinus stătea la un birou deosebit de incomod şi scria o scrisoare de afaceri, în timp ce ea împacheta lucruri în geamantanul negru, lucios şi nou, în camera vecină. El auzea foşnetul hârtiei de mătase şi un cântecel pe care ea îl fredona pentru sine, cu gura închisă.

„Ce straniu e totul", s-a gândit el. „Dacă mi-ar fi spus cineva în ajunul Anului Nou că viaţa mi se va schimba radical în câteva luni..."

În camera de alături, Margot a scăpat ceva din mână. Fredonatul s-a oprit pentru câteva clipe şi apoi a fost reluat încetişor.

„Acum şase luni eram un soţ model, într-o lume fără Margot. Ce rapid a intervenit soarta! Alţi bărbaţi pot combina o viaţă de familie fericită cu mici infidelităţi, dar în cazul meu totul s-a dus de râpă imediat. De ce? Iată-mă, stau aici şi s-ar părea că gândesc limpede şi rezonabil. Şi totuşi, în realitate, cutremurul e în toi şi Dumnezeu ştie cum se vor mai aşeza lucrurile..."

Deodată s-a auzit soneria. Albinus, Margot şi bucătăreasa au ieşit în fugă în antreu simultan, pe uşi diferite.

— Albert, a şoptit Margot, să fii foarte prudent. Sunt sigură că e el.

— Du-te la tine-n cameră, i-a răspuns el în şoaptă. Mă descurc eu, n-ai grijă.

El a deschis uşa. Era fata trimisă de modistă. De-abia plecase fata, când iarăşi s-a auzit soneria. A deschis din nou. În faţa lui stătea un tânăr cu înfăţişare de mitocan şi care totuşi semăna izbitor

cu Margot – ochii aceia negri, părul lucios, nasul drept, uşor ascuţit. Se îmbrăcase în haine de duminică şi îndesase capătul cravatei între nasturii cămăşii.

— Ce doreşti? a întrebat Albinus.

Otto a tuşit şi a spus cu o răguşeală confidenţială în voce:

— Trebuie să discut cu dumneata despre sora mea. Sunt fratele lui Margot.

— De ce neapărat cu mine, te-aş întreba?

— Dumneata eşti *Herr...*? a început Otto pe un ton inchizitorial. *Herr...*?

— Schiffermiller, a spus Albinus, oarecum uşurat să constate că băiatul nu-i cunoaşte identitatea.

— Păi, *Herr* Schiffermiller, te-am văzut întâmplător cu sora mea şi m-am gândit că poate te-ar interesa dacă eu... dacă noi...

— Categoric – dar de ce stai în uşă? Intră, te rog. El a intrat şi a tuşit din nou.

— Uite ce vreau să-ţi spun, *Herr* Schiffermiller. Soru-mea e tânără şi lipsită de experienţă. Mama n-a mai dormit nici măcar o singură noapte de când micuţa noastră Margot a plecat de-acasă. N-are decât şaisprezece ani, să n-o crezi când spune că e mai mare. Şi uite ce am să-ţi spun, noi suntem oameni decenţi – taică-miu e veteran. E o situaţie foarte, foarte neplăcută. Nu ştiu ce am putea face s-o îndreptăm.

Otto devenea tot mai sigur pe el şi aproape că începea să creadă ce spune.

— Într-adevăr, nu ştiu, a continuat el cu însufleţire sporită, încearcă să-ţi imaginezi, *Herr* Schiffermiller, dacă ai avea o soră iubită şi nevinovată pe care cineva ar fi cumpărat-o...

— Bine-bine, acum ascultă aici, prietene, l-a întrerupt Albinus. Se pare că e o oarecare greşeală. Logodnica mea mi-a spus că familia ei a fost cât se poate de mulţumită că a scăpat de ea.

— Oh, da' de unde, a spus Otto clipind. N-o să mă faci pe mine să cred că ai să te căsătoreşti cu ea. Bărbatul care vrea să se-nsoare cu o fată respectabilă discută cu familia ei despre asta. Ceva mai multă grijă şi ceva mai puţină mândrie, *Herr* Schiffermiller!

Albinus îl privea pe Otto plin de curiozitate, fiindcă se gândea că, într-un fel, tânăra brută spunea lucruri de bun-simţ, fiind la fel de îndreptăţit să se preocupe de bunăstarea lui Margot cum era şi Paul să-şi facă griji în numele surorii lui. Într-adevăr, era o nuanţă fină de parodie în această discuţie, în comparaţie cu cealaltă conversaţie îngrozitoare de acum două luni. Şi îi făcea plăcere să constate că acum cel puţin putea să rămână ferm pe poziţie, frate sau nefrate – să profite, cum s-ar zice, de faptul că Otto era doar un farsor mărunt şi un scandalagiu.

— Ai face bine să te opreşti, a spus el foarte hotărât, foarte rece – patricianul autentic, de fapt. Ştiu exact cum stau lucrurile. Treaba asta nu te priveşte. Acum, te rog, pleacă.

— Nu zău, a spus Otto încruntându-se. Foarte bine. A tăcut. Îşi frământa şapca în mână şi privea în podea. Apoi a încercat o altă tonalitate: S-ar putea să plăteşti foarte scump pentru asta până la urmă, *Herr* Schiffermiller. Surioara mea nu e tocmai cum o crezi dumneata. Am spus că-i nevinovată, dar numai din compasiune frăţească. Te laşi prea uşor dus de nas, *Herr* Schiffermiller. E al naibii de nostim să te aud cum o numeşti logodnica dumitale. Mă faci să râd. Acu', aş putea să-ţi spun nişte lucruri...

— Absolut inutil, a replicat Albinus înroşindu-se la faţă. Mi-a spus totul despre ea. Un copil nefericit pe care familia ei n-a putut să-l protejeze. Te rog, pleacă imediat – şi Albinus a deschis uşa.

— O să regreţi asta, a spus Otto împleticit.

— Pleacă sau te dau afară-n brânci, a spus Albinus (ca o ultimă tuşă de efect a victoriei lui, ca să zicem aşa).

Otto s-a retras foarte încet.

Fiind înzestrat cu sentimentalismul superficial caracteristic mediului său burghez, Albinus (tare pe poziţie) şi-a imaginat dintr-odată cât de sărmană şi de urâtă trebuie să fie viaţa acestui băiat. În plus, el semăna într-adevăr cu Margot, când fata se îmbufna. Înainte de a închide uşa, a scos iute o bancnotă de zece mărci şi a îndesat-o în mâna lui Otto.

Uşa s-a închis. Otto, singur pe palier, a cercetat bancnota, a stat acolo câteva clipe, pierdut în gânduri, apoi a sunat la uşă.

— Ce, te-ai întors? a exclamat Albinus.

Otto a întins mâna cu banii.

— N-am nevoie de bacşişurile dumitale, a mormăit el mânios. Mai bine dă-i şomerilor – sunt o mulţime-n jur.

— Dar, te rog, ia-i, a spus Albinus simţindu-se teribil de jenat.

Otto a ridicat din umeri.

— Nu accept firimituri de la bogătaşii nemernici. Săracul are şi el mândria lui. Eu...

— Am avut doar intenţia... a început Albinus.

Otto şi-a târşâit tălpile pe culoar, şi-a îndesat ursuz bancnota în buzunar şi, bombănind, a început să coboare scările. Onoarea socială era satisfăcută, acum îşi putea permite să se ocupe de nevoile mai omeneşti. „Nu-i mult, a reflectat el, dar e mai bine decât nimic, oricum, se teme de mine nătărăul gângav şi cu ochii beliţi.”

12

Din clipa când citise scurta scrisoare a lui Margot, viaţa lui Elisabeth se transformase într-una din acele ghicitori groteşti pe care eşti pus să le dezlegi în sala de clasă imaginară a delirului

mocnit. La început i s-a părut că soţul ei murise şi că oamenii încercau s-o amăgească, s-o convingă că el doar o părăsise.

Îşi amintea cum, în seara aceea care acum părea atât de îndepărtată, ea îl sărutase înainte de plecare şi el spusese:

— Oricum, ar fi mai bine s-o consulte Lampert. N-are rost să se scarpine întruna în halul ăsta.

Fuseseră ultimele lui cuvinte în lumea asta, cuvinte simple, obişnuite, care se refereau la o spuzeală uşoară apărută pe gâtul Irmei – apoi el plecase pentru totdeauna.

Unguentul cu zinc vindecase spuzeala în câteva zile, dar nu exista niciun unguent pe lume suficient de bun pentru a estompa şi şterge amintirea frunţii lui albe şi late şi a modului în care el îşi pipăise buzunarele în timp ce ieşea din cameră.

În cursul primelor zile, plânsese atât de mult, încât ea însăşi fusese surprinsă de capacitatea glandelor ei lacrimale. Ştiu oamenii de ştiinţă câtă apă sărată poate curge din ochii unei persoane? Asta i-a amintit cum, într-o vară petrecută pe coasta italiană, ei scăldau copilul într-o albie cu apă din mare – oh, s-ar putea umple cu lacrimile ei o albie mult mai mare, în care să speli un uriaş ce se zbate din toate puterile.

Cumva, abandonarea Irmei i se părea mult mai monstruoasă decât faptul că o părăsise pe ea. Dar dacă o să încerce să-şi răpească fiica? Este prudent să o trimită la ţară singură cu guvernanta? Este, a spus Paul şi a îndemnat-o să se ducă şi ea acolo. Dar ea nu voia să audă de aşa ceva. Deşi simţea că n-ar putea niciodată să ierte (nu faptul că a fost umilită *ea* – era mult prea mândră ca să se simtă nedreptăţită în felul ăsta –, ci faptul că el se înjosise), totuşi Elisabeth continua să aştepte, sperând de la o zi la alta că uşa se va deschide ca un bubuit de tunet în noapte şi că soţul ei va intra,

palid ca Lazăr, cu ochii albaştri umflaţi şi uzi, cu hainele zdrenţuite şi braţele larg desfăcute.

Cea mai mare parte a zilei stătea în una dintre camere sau uneori în antreu – în orice loc unde se-ntâmpla să o ajungă ceţurile dense ale gândurilor – şi medita asupra unui amănunt sau a altuia din viaţa ei matrimonială. I se părea că el nu îi fusese fidel niciodată. Iar acum îşi amintea şi înţelegea (aşa cum cineva care învaţă o limbă ar putea să-şi aducă aminte că odată a văzut o carte în limba aceea, pe care pe atunci încă nu o cunoştea) petele roşii – săruturi roşii lipicioase – pe care le observase o dată pe batista din buzunarul soţului ei.

Paul făcea tot ce-i stătea în putinţă ca să-i abată gândurile. Nu-l pomenea niciodată pe Albinus. Şi-a schimbat câteva din obiceiurile preferate, de pildă acela de a-şi petrece dimineaţa de duminică la baia turcească. Îi aducea romane şi reviste; şi vorbeau amândoi despre copilăria lor, despre părinţii lor care muriseră demult şi despre fratele lor blond ucis pe Somme: muzician, visător.

Într-o zi fierbinte de vară, când s-au dus în parc, au văzut o maimuţă mică care fugise de la stăpânul ei şi se cocoţase într-un ulm înalt. Faţa mică şi neagră, într-o coroană de puf cenuşiu, i-a privit atent dintre frunzele verzi, apoi a dispărut, iar o creangă a foşnit şi s-a mişcat un metru şi ceva mai sus. Stăpânul ei încerca zadarnic să o ademenească să coboare cu un fluierat uşor, cu o banană galbenă şi cu o oglindă mare de buzunar care sclipea şi iar sclipea.

— N-o să vină înapoi, nu-i nicio speranţă; n-o să mai vină înapoi niciodată, a murmurat ea şi au podidit-o lacrimile.

13

Sub cerul albastru imens, fără nori, Margot stătea întinsă, cu picioarele şi mâinile desfăcute pe

nisipul de platină, cu membrele de un cafeniu strălucitor ca mierea şi cu o centură subţire din cauciuc alb, care scotea în evidenţă negrul costumului de baie: posterul perfect de pe ţărmul mării. Întins alături de ea, Albinus îşi proptise obrazul în palmă şi îi privea cu încântare neţărmurită luciul uleios al pleoapelor închise şi gura proaspăt rujată. Părul negru era dat pe spate de pe fruntea boltită şi în urechile mici sclipeau fire de nisip. Dacă priveai foarte de-aproape, în scobiturile umerilor ei cafenii şi lustruiţi se vedea o strălucire irizată. Chilotul negru ca de focă, mulat pe corp, era neverosimil de scurt.

Albinus a lăsat să se scurgă ca dintr-o clepsidră un pumn de nisip pe burta ei suptă. Ea a deschis ochii, a clipit în lumina mirifică albastră-argintie, a zâmbit şi i-a închis din nou.

După câteva momente, s-a ridicat în fund, şi-a petrecut mâinile în jurul genunchilor şi a rămas nemişcată. Acum el îi vedea spatele gol până la talie şi sclipirea firelor de nisip pe curbura şirei spinării. I le-a îndepărtat cu un gest delicat. Pielea ei era catifelată şi fierbinte.

— Dumnezeule, a spus Margot, ce albastră e marea azi!

Era într-adevăr albastră: albastră-purpurie în depărtare, albastră ca de păun în apropiere, albastră-diamant în locurile unde valul prindea lumina. Spuma se rostogolea, gonea, încetinea, apoi se retrăgea, lăsând în urmă o oglindă netedă de nisip ud, pe care valul următor o inunda din nou. Un bărbat păros în chiloţi roş-portocalii stătea-n picioare la marginea apei şi îşi ştergea ochelarii. Un băieţel ţipa de bucurie în timp ce spuma se revărsa peste cetatea înconjurată de ziduri pe care o construise. Umbrelele viu colorate şi corturile dungate păreau să reia în sfera culorilor ceea ce strigătele celor ce se scăldau erau pentru urechi. O minge mare şi strălucitoare a fost aruncată de undeva, a căzut pe nisip bufnind şi a

sărit. Margot a prins-o, s-a ridicat repede în picioare şi a azvârlit-o înapoi.

Acum Albinus îi vedea silueta înrămată în desenul viu colorat al plajei; un desen pe care nu prea îl văzuse până atunci, fiindcă privirile lui erau în întregime concentrate asupra lui Margot. Zveltă, bronzată, cu părul negru şi des, cu brăţara scânteietoare pe braţul întins încă după ce aruncase mingea, ea îi părea o vinietă rafinat colorată care marca începutul primului capitol al noii sale vieţi.

Ea s-a apropiat de Albinus, care stătea complet întins (cu un prosop peste umerii roz şi băşicaţi) şi urmărea mişcările picioruşelor ei. S-a aplecat peste el şi, chicotind ca o berlineză, i-a ars o palmă zdravănă peste chiloţii de baie bine umpluţi.

— Apa e udă! a strigat ea şi a fugit spre valurile ce se spărgeau de ţărm. Acolo a înaintat legănându-şi şoldurile şi cu braţele întinse, mergând greu în apa până la genunchi, apoi a căzut pe brânci, a încercat să înoate, a bolborosit, a plescăit, s-a ridicat repede şi a pornit mai departe, prin spuma care i-a ajuns până la talie. El s-a aruncat după ea împroşcând apa. Ea s-a întors spre el râzând, scuipând, dându-şi părul ud din ochi. El a încercat să o bage sub apă, apoi a prins-o de gleznă, iar ea a scuturat din picior şi a ţipat.

O englezoaică lenevea pe un şezlong sub o umbrelă de soare mov şi citea *Punch.* Femeia s-a întors spre soţul ei, un bărbat cu faţă roşie şi pălărie albă, care stătea pe vine pe nisip şi i-a spus:

— Uită-te la neamţul ăla care se zbenguie cu fiica lui. Hai, William, nu fi puturos. Ia copiii şi duceţi-vă să înotaţi.

14

După aceea, în halate de baie colorate strident, ei au urcat şi au tot urcat pe o cărare de pietriş, acoperită pe jumătate de grozamă şi de orz

sălbatic. Acolo, între doi chiparoşi negri strălucea albă ca zahărul o mică vilă, pentru care se plătea o chirie enormă. Greieri mari şi frumoşi traversau ţopăind pietrişul. Margot a încercat să-i prindă. S-a lăsat pe vine şi a întins binişor arătătorul şi degetul mare, dar membrele în unghiuri ascuţite ale greierului au zvâcnit brusc, aripile în formă de evantai s-au deschis dintr-odată şi insecta a zburat trei metri mai încolo şi s-a făcut nevăzută de îndată ce s-a lăsat din nou pe pământ.

În camera răcoroasă pardosită cu gresie roşie, unde lumina furişată prin fantele jaluzelelor dansa în ochi şi se aşternea în linii strălucitoare la picioare, Margot s-a descotorosit ca un şarpe de pielea ei neagră şi, rămasă doar în papucii cu tocuri înalte, a început să ţăcăne în sus şi-n jos prin încăpere, mâncând cu zgomot o piersică; şi dungi de soare îi traversau iar şi iar trupul.

Seara se dansa la cazinou. Marea părea mai palidă decât cerul înroşit şi luminile unui vapor care trecea străluceau festiv. Un fluture neîndemânatic dădea din aripi în jurul unei lămpi cu abajur roz; şi Albinus dansa cu Margot. Capul ei pieptănat lins de-abia ajungea la umărul lui.

Au făcut diferite cunoştinţe, foarte curând după sosirea lor. Albinus îşi dădea seama că îl roade o gelozie degradantă când vedea cum Margot se lipeşte de partenerul ei în timp ce dansează, mai ales fiindcă ştia că pe sub rochia subţire, aproape transparentă, ea nu avea nimic: picioarele i se bronzaseră atât de frumos, încât nu mai purta ciorapi. Uneori Albinus o pierdea, nu o mai vedea. Atunci se ridica şi umbla încolo şi-ncoace agitat, bătând o ţigaretă de capacul tabacherei. Rătăcea prin încăperea unde câteva persoane jucau cărţi şi pe terasă, apoi făcea calentoarsă, având convingerea greţoasă că ea îl înşală. Deodată, ea îşi făcea apariţia nu se ştie de unde, se aşeza lângă el în rochia ei frumoasă, sclipitoare, şi lua cu sete o înghiţitură de vin. El nu-şi trăda

temerile, dar îi mângâia nervos genunchii goi, care se ciocneau unul de celălalt când se lăsa pe speteaza scaunului şi râdea – puţin cam isteric, socotea el – de vreo glumă – nu prea nostimă – spusă de ultimul ei partener.

Spre cinstea lui Margot, trebuie să recunoaştem că s-a străduit din răsputeri să-i rămână destul de credincioasă lui Albinus. Dar, oricât de tandru şi de atent era el în dragostea lui, Margot ştia tot timpul că pentru ea va fi mereu o dragoste căreia îi lipseşte ceva, pe când cea mai mică atingere a primului ei iubit fusese totdeauna o mostră a absolutului. Din nefericire, un austriac tânăr, cel mai bun dansator din Solfi şi pe deasupra un formidabil jucător de ping-pong, semăna în oarecare măsură cu bărbatul acela, Miller; ceva din articulaţiile puternice ale degetelor, din ochii lui sardonici şi pătrunzători îi amintea întruna de lucruri pe care ar fi preferat să le uite.

Într-o noapte fierbinte, între două dansuri, s-a rătăcit din întâmplare împreună cu el într-un colţ întunecat al grădinii cazinoului. Mirosul dulceag şi greu al unui smochin încărca aerul; mai era şi amestecul acela banal de lumină a lunii şi muzică undeva, în depărtare, care poate afecta sufletele simple.

— Nu, nu, a murmurat Margot când i-a simţit buzele pe gât şi pe obraz, în vreme ce mâinile lui pricepute îşi dibuiau calea în sus pe picioarele ei. Nu se cade, a şoptit ea, dându-şi capul pe spate şi întorcându-i lacomă sărutul. El o dezmierda atât de temeinic, încât ea simţea cum i se stinge şi puţina tărie pe care o mai avea; dar s-a smuls la timp din braţele lui şi a fugit spre terasa luminată puternic.

Scena nu s-a mai repetat niciodată. Margot se îndrăgostise atât de tare de viaţa pe care i-o putea oferi Albinus – o viaţă plină de farmecul unui film foarte bun, cu palmieri ce se leagănă şi trandafiri ce freamătă (fiindcă pe tărâmul filmului bate întotdeauna vântul) – şi se temea atât de tare să nu

vadă cum totul se duce de râpă într-o clipită, încât nu îndrăznea să-şi asume niciun risc; într-adevăr, pentru o vreme, ea şi-a pierdut caracteristica dominantă, încrederea în sine. Totuşi, şi-a recăpătat-o toamna, de îndată ce s-au întors la Berlin.

— Foarte frumos, n-am ce zice, a spus ea pe un ton sec în timp ce examina camera elegantă din hotelul la care trăseseră, dar sper să pricepi, Albert, că nu putem continua aşa la nesfârşit.

Albinus, care se îmbrăca pentru cină, s-a grăbit să o asigure că începuse să facă demersuri pentru închirierea unui apartament nou.

„Chiar mă crede proastă?" s-a întrebat ea cu indignare nestăpânită.

— Albert, a spus ea cu glas tare, văd că nu pricepi. A oftat din rărunchi, acoperindu-şi faţa cu mâinile. Îţi e ruşine cu mine, i-a spus privindu-l printre degete.

Bine dispus, el a încercat să o îmbrăţişeze.

— Să nu mă atingi, a ţipat ea şi l-a lovit tare cu cotul. Ştiu foarte bine că ţi-e frică să fii văzut cu mine pe stradă. Dacă ţi-e ruşine să mergi cu mine, n-ai decât să mă părăseşti şi să te-ntorci la Lizzy a ta. Ai toată libertatea.

— Te rog, draga mea, a implorat el neputincios.

Ea s-a aruncat pe sofa şi a reuşit să izbucnească în hohote de plâns.

Albinus şi-a ridicat puţin pantalonii, a îngenuncheat lângă ea şi a încercat cu băgare de seamă să-i atingă umărul, care tresărea de fiecare dată când degetele lui se apropiau.

— De fapt, ce vrei tu? a întrebat el cu blândeţe. Spune-mi Margot, ce vrei tu, de fapt?

— Vreau să trăiesc cu tine fără să ne mai ascundem, s-a smiorcăit ea. În casa ta. Şi să ne întâlnim cu diferiţi oameni...

— Perfect, a spus el ridicându-se-n picioare şi periindu-şi genunchii.

(„Şi în cel mult un an te vei căsători cu mine”, s-a gândit Margot în timp ce continua să suspine conştiincios, „te vei căsători cu mine, dacă până atunci n-am ajuns la Hollywood – fiindcă în acest caz poţi să te duci dracului.”)

— Dacă nu te opreşti din plâns, a spus Albinus, o să-ncep să plâng şi eu.

Margot s-a ridicat şi a zâmbit jalnic. Lacrimile nu făceau decât să-i sporească frumuseţea. Faţa îi era roşie ca focul, irisul ochilor ei era uluitor şi pe o latură a nasului tremura o lacrimă mare: el nu mai văzuse niciodată până atunci lacrimi atât de mari şi de strălucitoare.

15

Albinus se obişnuise să nu mai aducă vorba despre artă cu Margot, fiindcă fata era complet ignorantă şi dezinteresată, iar acum trebuia să înveţe să ascundă de ea chinurile pe care le îndura în primele zile ale vieţii lor împreună în vechiul apartament, unde locuise zece ani cu soţia lui. Jur-împrejur erau obiecte care îi aminteau de Elisabeth; cadourile pe care i le făcuse ea şi cele dăruite de el. Citea în ochii Friedei o condamnare morocănoasă şi, după mai puţin de o săptămână, femeia de serviciu a plecat, după ce ascultase dispreţuitoare al doilea sau al treilea acces de ocară isterică din partea lui Margot.

Dormitorul şi camera copilei păreau să-l privească pe Albinus cu reproş inocent şi înduioşător – îndeosebi dormitorul; fiindcă Margot scosese imediat toate lucrurile din camera fetiţei şi transformase încăperea în sală de ping-pong. Însă dormitorul... În prima noapte, lui Albinus i s-a părut că simte parfumul discret al apei de colonie folosite de soţia sa, ceea ce l-a deprimat şi l-a inhibat, încât Margot a chicotit când a văzut jena lui neaşteptată.

Primul apel telefonic a fost o adevărată tortură. Un vechi prieten l-a sunat şi l-a întrebat dacă s-au distrat bine în Italia, cum se simţea Elisabeth şi dacă ea putea să meargă împreună cu soţia lui la un concert duminică dimineaţa.

— Adevărul e că noi ne-am despărţit deocamdată, a spus Albinus cu mare greutate. („Deocamdată!" s-a gândit batjocoritoare Margot, în vreme ce se răsucea în faţa oglinzii ca să-şi examineze spatele, care acum nu mai era cafeniu, ci auriu.)

Vestea despre schimbarea intervenită în viaţa lui s-a răspândit foarte repede, deşi el spera cu naivitate că nimeni nu ştia că amanta lui locuieşte cu el; Albinus îşi lua precauţia obişnuită, când au început să dea petreceri, şi anume: Margot trebuia să plece odată cu ceilalţi musafiri – şi să se întoarcă după zece minute.

A observat cu un interes mohorât felul în care cunoscuţii încetaseră să-l mai întrebe de soţia lui; unii au renunţat să-l mai viziteze; câţiva, datornicii loiali, s-au arătat surprinzător de prietenoşi şi de inimoşi; gaşca boemă încerca să se poarte ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic; în fine, unii – majoritatea colegi cărturari – se arătau dispuşi să-l viziteze ca şi până atunci, dar nu veneau niciodată cu soţiile, în rândul cărora se pare că se răspândise o impresionantă epidemie de migrene.

S-a obişnuit cu prezenţa lui Margot în aceste camere, odinioară atât de pline de amintiri. Ea trebuia doar să schimbe poziţia unui obiect neînsemnat şi imediat acesta îşi pierdea sufletul, iar amintirea se stingea; era doar o problemă de timp, şi anume de cât timp avea nevoie pentru a atinge tot ce se găsea acolo şi, cum degetele ei erau agile, în câteva luni viaţa lui din trecut petrecută în cele douăsprezece camere murise aproape complet. Apartamentul era frumos, dar nu mai avea nimic în comun cu apartamentul în care locuise el cu soţia lui.

Într-o seară, târziu, în vreme ce o săpunea pe spate după o serată la care se dansase şi ea se amuza stând în cada plină pe un burete enorm (spuma se înălţa ca într-o sticlă cu şampanie), Margot l-a întrebat pe neaşteptate dacă nu crede că ea ar putea să devină actriţă de film. El a râs şi a spus fără să se gândească, fiindcă mintea îi era absorbită de alte lucruri plăcute:

— Fireşte, de ce nu?

După câteva zile ea a reluat subiectul, dar de data asta a ales un moment când capul lui Albinus era mai limpede. El a fost încântat de interesul ei pentru cinematografie şi a început să-i expună teoria lui preferată despre meritele comparative ale filmului mut şi ale celui sonor:

— Sunetul, a spus el, va ucide repede arta filmului.

— Cum se face un film, în care eşti actor principal? l-a întrerupt ea.

El i-a propus să o ducă la un studio, unde putea să-i arate totul şi să-i explice întregul proces. Apoi lucrurile s-au desfăşurat foarte repede.

„Stai, ce naiba fac?" s-a întrebat într-o dimineaţă Albinus, când şi-a amintit că în seara precedentă promisese să finanţeze un film al unui producător mediocru, condiţia fiind ca Margot să fie distribuită în rolul feminin secundar, acela al unei iubite abandonate. „Sunt un prost!" s-a gândit el. „Locul o să fie ticsit de tineri actori eleganţi şi şmecheri, care mustesc de sex-appeal – şi o să devin ridicol dacă am s-o însoţesc oriunde se duce. Pe de altă parte, s-a consolat singur, ea are nevoie de o ocupaţie care să o distreze şi dacă o să se scoale devreme poate n-o să mai petrecem seară de seară dansând."

Contractul a fost semnat şi repetiţiile au început. În primele două zile, Margot s-a întors acasă îmbufnată şi ofensată. S-a plâns că e silită să repete aceeaşi mişcare de sute de ori; că regizorul ţipă la ea; că reflectoarele o orbesc. Avea o singură

consolare: actriţa Dorianna Karenina (destul de bine cunoscută), care deţinea rolul principal, se purta minunat cu ea, îi aprecia stilul de interpretare şi îi prezicea că va face lucruri extraordinare. („Semn rău!” s-a gândit Albinus.)

Margot l-a rugat insistent să nu asiste la repetiţii: o intimida, spunea ea. Mai mult, dacă ar vedea totul dinainte, filmul nu ar mai fi o surpriză pentru el – şi lui Margot îi plăcea să facă surprize oamenilor. Totuşi, el simţea o mare plăcere să tragă cu ochiul la pozele teatrale pe care le lua ea în faţa oglinzii celei mari; l-a dat de gol o scândură care a scârţâit, ea a aruncat cu o pernă roşie în el şi Albinus a trebuit să jure că nu văzuse nimic.

O ducea la studio cu taxiul şi apoi venea să o ia acasă. Într-o zi, i s-a spus că repetiţia va dura cam două ore, aşa că el s-a dus să se plimbe şi s-a pomenit fără să-şi dea seama în vecinătatea zonei în care locuia Paul. A simţit dintr-odată dorinţa intensă de a vedea chipul palid şi şters al fetiţei lui: era aproape de ora la care ea se întorcea de obicei de la şcoală. Când a dat colţul, i s-a năzărit că o vede în depărtare împreună cu guvernanta ei, dar l-a cuprins brusc frica şi s-a îndepărtat în grabă.

În ziua aceea, Margot a ieşit şi s-a îndreptat spre el îmbujorată şi râzând: jucase minunat, minunat – şi peste puţin timp filmările se vor încheia.

— Uite la ce m-am gândit, a spus Albinus. O s-o invit la cină pe Dorianna. O să avem o cină grandioasă şi câţiva oaspeţi interesanţi. Ieri m-a sunat un artist, mai exact un caricaturist, un bărbat care face desene amuzante şi lucruri de genul ăsta, înţelegi. S-a întors de curând de la New York şi e un fel de geniu în domeniul lui. O să-l invit şi pe el.

— Însă vreau să stau lângă tine, i-a spus Margot.

— Bine-bine, dar nu uita, puiuţul meu, eu nu vreau să se ştie că locuieşti cu mine.

— Ete na, toată lumea ştie, prostovane, a spus Margot, şi faţa lui s-a întunecat deodată.

— Dar asta nu mă pune pe mine, ci pe tine într-o poziţie neconvenabilă, i-a atras atenţia Albinus. Ar trebui să-ţi dai seama. Pentru mine nu contează, fireşte, dar de dragul tău, te rog, fă cum ai făcut şi ultima oară.

— Dar e o tâmpenie... Şi în plus, există şi o cale de a evita aceste neplăceri.

— Cum – să le evităm?

— Dacă tu nu înţelegi, s-a bosumflat ea. („Când o să înceapă să discute despre divorţ?" s-a gândit Margot.)

— Te rog, fii rezonabilă, a spus Albinus încercând s-o înduplece. Fac tot ce-mi ceri. Ştii foarte bine, pisic mic...

Adunase treptat o mică menajerie de nume de alint.

16

Totul era aranjat perfect. În hol, pe tava din lac se pregătiseră cu schepsis cartonaşe pe care se scriseseră câte două nume, astfel încât oaspeţii să ştie de la început cu cine vor sta alături la cină: Dr. Lampert şi Sonia Hirsch; Axel Rex şi Margot Peters; Boris von Ivanoff şi Olga Waldheim – şi aşa mai departe. Un valet impresionant (angajat de puţin timp) cu înfăţişare de lord englez (în orice caz, aşa credea Margot şi ochii ei zăboveau asupra lui cu destulă bunăvoinţă) îi poftea demn pe oaspeţi în apartament. Soneria se auzea la intervale scurte. În salon se aflau acum cinci persoane, în afară de Margot. A intrat Ivanoff – von Ivanoff, cum socotea el potrivit să i se spună – uscăţiv, plin de fireturi, cu dinţii stricaţi şi un ochi de sticlă. Apoi, Baum, cunoscutul autor, un individ aferat, roşu la faţă, solid, cu înclinaţii comuniste puternice şi venituri îndestulătoare, însoţit de soţie, o femeie mai în vârstă, dar cu o înfăţişare încă superbă, care

în tinereţea ei agitată înotase într-un bazin de sticlă printre foci dresate.

Conversaţia deja se însufleţise. Olga Waldheim, o cântăreaţă cu pieptul plin, braţele albe, părul ondulat de culoarea marmeladei şi cu un sâmbure melodic în fiecare inflexiune a vocii, spunea, aşa cum făcea de obicei, poveşti adorabile despre cele şase pisici persane ale ei. Albinus stătea în picioare, râdea şi privea peste tufişul de păr alb al bătrânului Lampert (excelent specialist în nas-gât-şi-urechi şi violonist mediocru) la Margot şi se gândea că rochia de tul neagră, cu dalia din catifea pe piept, îi venea perfect, draga de ea. Pe buzele ei minunate plutea un zâmbet uşor defensiv, ca şi cum nu-şi dădea bine seama dacă nu cumva era luată peste picior, şi ochii ei aveau acea expresie deosebită, ca de căprioară, ceea ce însemna, ştia el prea bine, că ea ascultă lucruri pe care nu le înţelege: în situaţia de faţă, ideile lui Lampert despre muzica lui Hindemith.

Deodată a observat că ea se înroşise violent la faţă şi se ridicase în picioare. „Ce nesăbuită – de ce s-a ridicat în picioare?” s-a gândit el în timp ce intrau câţiva oaspeţi noi – Dorianna Karenina, Axel Rex şi doi poeţi minori.

Dorianna a îmbrăţişat-o şi a sărutat-o pe Margot, ai cărei ochi străluceau ca şi cum de-abia se oprise din plâns. „Ce nesăbuinţă, s-a gândit Albinus din nou, să te umileşti în faţa unei actriţe de mâna a doua.” Dorianna era renumită pentru umerii ei superbi, pentru zâmbetul de Mona Lisa şi pentru vocea aspră de grenadier.

Albinus s-a îndreptat spre Rex, care nu prea ştia cine e gazda şi îşi freca mâinile ca şi cum le-ar fi săpunit.

— Încântat să vă întâlnesc în sfârşit, a spus Albinus. Ştiţi, eu îmi formasem în minte o imagine cu totul diferită despre dumneavoastră – scund, gras, ochelari cu ramă de baga, deşi, pe de altă parte, numele dumneavoastră îmi aminteşte

întotdeauna de un topor. Doamnelor şi domnilor, iată bărbatul care face să râdă două continente. Să sperăm că s-a întors definitiv în Germania.

Rex, cu ochii scânteietori, făcea mici plecăciuni şi îşi freca întruna mâinile. Purta un costum superb, într-o lume de smochinguri nemţeşti prost croite.

— Vă rog, luaţi loc, a spus Albinus.

— N-am întâlnit-o cândva pe sora dumitale? a întrebat Dorianna, cu vocea ei frumoasă de bas.

— Sora mea e în ceruri, a răspuns grav Rex.

— Oh, îmi pare rău, a spus Dorianna.

— Nu s-a născut încă, a adăugat el – şi s-a aşezat pe scaunul de lângă Margot.

Albinus a râs amabil şi privirile i s-au abătut din nou spre Margot, care se apleca spre vecina ei, Sonia Hirsch, cubista mămoasă, cu figură banală, într-o atitudine copilăroasă stranie, cu umerii puţin aduşi şi vorbind neobişnuit de repede, cu ochii umezi şi pleoapele bătându-i-se. I-a privit urechea mică, înroşită, vena de pe gât, umbra delicată dintre sâni. Grăbită, febrilă, Margot revărsa un torent de inepţii absolute, cu mâna apăsată pe obrazul roşu ca focul.

— Servitorii bărbaţi fură mult mai puţin, sporovăia ea, deşi, firește, nimeni n-ar sălta un tablou cu adevărat mare şi a fost o vreme când le adoram pe cele mari, cu bărbaţi călare, dar după ce vezi o groază de tablouri de felul ăsta...

— *Fräulein* Peters, a spus Albinus pe un ton liniştitor, iată bărbatul care face două continente...

Margot a tresărit şi s-a întors brusc spre el.

— Oh, într-adevăr, mă bucur să vă cunosc.

Rex s-a înclinat şi, întorcându-se spre Albinus, a remarcat pe un ton calm:

— Pe vapor, am citit întâmplător excelenta biografie pe care aţi scris-o despre Sebastiano del Piombo. Păcat, totuşi, că nu i-aţi citat sonetele.

— Vai, dar sunt foarte slabe, a răspuns Albinus.

— Exact, a spus Rex. Tocmai ăsta-i farmecul.

Margot a sărit în picioare şi cu paşi repeziţi, aproape sărind, s-a năpustit spre ultimul oaspete sosit – o femeie ofilită, cu membre lungi, care semăna cu un vultur jumulit. Margot luase lecţii de dicţie de la ea.

Sonia Hirsch s-a mutat pe scaunul lui Margot şi s-a întors spre Rex:

— Ce părere aveţi despre opera lui Cummings? a întrebat ea. Mă gândesc la ultima lui serie – *Spânzurătoarea* şi *Fabricile,* o ştiţi?

— E jalnică, a spus Rex.

S-a deschis uşa de la sufragerie. Domnii s-au uitat în jur căutându-şi partenerele. Rex stătea de-o parte. Gazda lui, care o avea la braţ pe Dorianna, privea în jur încercând s-o găsească pe Margot. A văzut-o chiar în faţă încercând să se furişeze printre perechile care se revărsau în sufragerie.

„Nu prea e în formă în seara asta”, s-a gândit el neliniştit şi i-a pasat-o pe doamna sa lui Rex.

La momentul când au fost atacaţi homarii, conversaţia din capul mesei, unde fuseseră aşezaţi (următorul şir de nume s-ar dispune mai bine pe o curbă) Dorianna, Rex, Margot, Albinus, Sonia Hirsch şi Baum, era în toi, deşi cam incoerentă. Margot golise dintr-o răsuflare al treilea pahar cu vin şi acum stătea foarte dreaptă, cu ochii strălucitori şi privea fix în faţa ei. Rex nu le dădea nicio atenţie nici ei, nici Doriannei, al cărei nume îl enerva, dar discuta aprins cu Baum, autorul, despre mijloacele de expresie artistică.

— Un scriitor, de pildă, a remarcat el, vorbeşte despre India pe care n-am văzut-o niciodată şi ne prezintă exuberant dansatoare tinere, vânători de tigri, fachiri, nuci de betel, şerpi: Fascinaţia Estului misterios. Dar ce ne spun toate astea? Nimic. În loc să-mi fac o imagine despre India, toate deliciile astea orientale îmi provoacă doar o îngrozitoare durere de dinţi. Există însă şi o altă cale, de pildă, tipul care scrie:

„înainte de a intra mi-am scos cizmele ude şi le-am lăsat la uscat, şi dimineaţa am constatat că pe ele crescuse o pădure deasă şi albastră” („Mucegai, madam”, a exclamat el adresându-se Doriannei, care-şi înălţase o sprânceană) şi dintr-odată India capătă viaţă pentru mine. Restul e butaforie.

— Yoghinii ăia fac lucruri uimitoare, a spus Dorianna. După cât se pare, ei pot respira în aşa fel încât...

— Dar mă iertaţi, scumpe domn, a strigat Baum surescitat, fiindcă scrisese de curând un roman de cinci sute de pagini, a cărui acţiune se desfăşura în Ceylon, unde petrecuse două săptămâni ferindu-şi scăfârlia de soare. Trebuie să ilustrezi minuţios tabloul, încât să înţeleagă fiecare cititor. Nu contează cartea pe care o scrii, ci problema pe care ea o pune – şi o rezolvă. Dacă descriu tropicele, sunt obligat să abordez subiectul prin latura lui cea mai importantă care este exploatarea, cruzimea colonistului alb. Când te gândeşti la milioanele şi milioanele...

— Nu mă gândesc, a spus Rex.

Margot, care privea fix în faţă, a chicotit deodată – şi oricum, fără legătură cu discuţia. Albinus, care discuta cu mămoasa cubistă despre ultima expoziţie de artă plastică, s-a uitat pieziş la tânăra lui amantă. Da, bea prea mult. Chiar în momentul când o privea, ea a sorbit din paharul lui. „Ce copil!” s-a gândit el şi i-a atins genunchiul pe sub masă. Margot a chicotit din nou şi a aruncat o garoafă roşie peste masă spre bătrânul Lampert.

— Nu ştiu, domnilor, ce părere aveţi despre Udo Conrad, a spus Albinus intrând şi el în discuţie. Am impresia că el e genul de autor cu viziune splendidă şi stil fermecător care s-ar putea să vă placă, *Herr* Rex, iar faptul că nu e un mare scriitor se datorează – şi aici, *Herr* Baum, sunt de acord cu dumneavoastră – dispreţului său faţă de problemele sociale, ceea ce în epoca noastră de revoluţii sociale e degradant şi, aş adăuga eu, un

mare păcat. L-am cunoscut bine în anii studenţiei, fiindcă am studiat amândoi la Heidelberg şi după aceea ne-am mai întâlnit din când în când. După mine, cartea lui cea mai bună e *Dispariţia scamatorului,* din care, fiindcă veni vorba, a citit primul capitol aici, la masa asta – adică, vreau să spun, la o masă asemănătoare, şi...

După-masă s-au lălăit şi au fumat şi au băut lichioruri. Margot se fâţâia dintr-un loc în altul şi unul dintre poeţii minori se ţinea după ea ca un căţel flocos. Margot i-a propus să-i facă o gaură în palmă cu ţigara ei şi a început operaţiunea şi, cu toate că transpira din greu, el a continuat să surâdă ca un mic erou. Rex, care fusese în cele din urmă îngrozitor de agresiv faţă de Baum într-un colţ al bibliotecii, a venit acum lângă Albinus şi a început să-i descrie anumite aspecte ale Berlinului ca şi cum ar fi fost vorba de un oraş îndepărtat şi pitoresc; şi a făcut-o atât de bine, încât Albinus a promis să viziteze în compania lui aleea aceea, podul acela, zidul acela colorat straniu...

— Îmi pare îngrozitor de rău, a spus el, că nu putem lucra împreună la ideea mea de film. Sunt sigur că aţi fi făcut minuni, dar ca să fiu foarte sincer nu îmi pot permite în momentul de faţă.

În cele din urmă, oaspeţii au fost prinşi de valul acela care începe ca un murmur slab, apoi se umflă, se umflă, până când un vârtej de saluturi de rămas-bun spumoase îi mătură pe toţi scoţându-i din casă.

Albinus a rămas singur. Aerul era albastru şi încărcat cu fum de ţigară. Un musafir vărsase ceva pe o masă turcească – era toată cleioasă. Valetul solemn, deşi uşor nesigur pe picioare („dacă se mai îmbată o dată, îl dau afară”), a deschis fereastra şi noaptea geroasă, senină, neagră a năvălit în încăpere.

„Nu-mi dau seama de ce, dar n-a fost o petrecere foarte reuşită”, s-a gândit Albinus căscând în timp ce-şi scotea smochingul.

17

— Un anumit bărbat, a spus Rex, în timp ce dădea colţul împreună cu Margot, a pierdut cândva în marea albastră şi necuprinsă un buton de manşetă cu diamant şi, după douăzeci de ani, în exact aceeaşi zi, vineri, dacă nu mă înşel, mânca un peşte mare – dar în pântecul acestuia nu se găsea niciun diamant. Asta îmi place când e vorba de coincidenţe.

Margot tropăia mărunt pe lângă el, cu haina din piele de focă înfăşurată strâns în jurul ei. Rex a prins-o de cot şi a silit-o să se oprească.

— Nu mă aşteptam să te mai întâlnesc vreodată. Cum ai ajuns acolo? Nu-mi venea să-mi cred ochilor, cum a spus orbul. Uită-te la mine. Nu cred că te-ai făcut mai frumoasă, dar eu tot te plac.

Margot a oftat brusc şi s-a îndepărtat. El a tras-o de mânecă, dar ea s-a îndepărtat şi mai mult. Se învârteau în loc.

— Pentru numele lui Dumnezeu, spune ceva, vorbeşte. Unde vrei să mergem – la apartamentul meu sau al tău? Ce se-ntâmplă cu tine?

Ea l-a dat la o parte şi s-a îndreptat cu paşi grăbiţi spre colţul străzii. Rex s-a ţinut după ea.

— Ce naiba se-ntâmplă cu tine? a repetat el uluit.

Margot şi-a iuţit paşii. El a ajuns-o iarăşi din urmă.

— Hai cu mine, gâsco, i-a spus Rex. Uite, am ceva aici... şi a scos portofelul.

Margot l-a pocnit peste faţă cu dosul palmei.

— Inelul de pe arătător e foarte ascuţit, a spus el calm. Şi a continuat să se ţină după ea, scotocind grăbit în portofel.

Margot s-a dus în fugă spre intrarea clădirii şi a descuiat uşa. Rex a încercat să-i vâre ceva în mână, dar brusc şi-a înălţat privirile.

— Aha, ăsta-i micul joc, aşa e? a spus el când a recunoscut cadrul uşii pe unde ieşiseră de câteva minute.

Margot a împins şi a deschis uşa fără să se mai uite în jur.

— Uite, ia asta, a spus el brutal şi, cum ea nu voia, i-a îndesat-o sub gulerul de blană. Uşa s-ar fi trântit, dacă n-ar fi şovăit din cauza aerului comprimat. El a rămas acolo, s-a tras de buza inferioară şi apoi s-a îndepărtat imediat.

Margot a urcat bâjbâind prin întuneric până la primul palier şi se pregătea să-şi continue drumul când deodată a simţit că o lasă puterile. S-a aşezat pe o treaptă şi a plâns în hohote cum nu i se mai întâmplase până atunci – nici chiar în momentul când el o părăsise. A simţit cum o jenează ceva la gât şi a întins mâna. Era o bucată de hârtie aspră. A apăsat pe comutator aprinzând lumina şi a văzut că în mână nu ţinea bani, ci un desen în creion: imaginea unei fete văzute din spate, cu umerii goi, picioarele goale, pe un pat, cu faţa spre perete. Sub ea era scrisă o dată, iniţial în creion, dar fusese întărită ulterior cu cerneală – data, luna şi anul când el o părăsise. De-aia îi spusese el să nu se uite – fiindcă îi făcea schiţa! Să fi trecut într-adevăr doi ani de la ziua aia?

Lumina s-a stins însoţită de un pocnet şi Margot s-a rezemat de grilajul liftului, plângând din nou. Plângea fiindcă el o părăsise atunci; fiindcă îşi ascunsese numele adevărat şi faima de care se bucura; fiindcă ar fi putut în timpul ăsta să fie fericită cu el dacă n-ar fi plecat; şi fiindcă n-ar mai fi trebuit să aibă de-a face cu cei doi japonezi, cu bătrânul şi cu Albinus. Apoi mai plângea şi fiindcă la cină Rex îi pipăise genunchiul drept şi Albinus pe cel stâng – de parcă Paradisul fusese în dreapta ei şi Infernul în stânga.

Şi-a şters nasul cu mâneca, a bâjbâit prin beznă şi a apăsat din nou pe comutator. Lumina a mai calmat-o. A cercetat din nou schiţa; s-a gândit

că, oricât de mult ar însemna pentru ea, ar fi periculos să o păstreze; a rupt-o bucăţi-bucăţi şi fragmentele le-a aruncat prin grilaj în puţul liftului. Asta-i aducea aminte de prima copilărie. Apoi a scos oglinjoara, şi-a pudrat faţa cu o mişcare circulară rapidă, arcuindu-şi buza de sus în timp ce făcea aşa, a închis poşeta cu un ţăcănit ferm şi a urcat în fugă scările.

— De ce atât de târziu? a întrebat Albinus. El îşi pusese pijamaua.

Margot i-a explicat pe nerăsuflate că reuşise cu mare greutate să se descotorosească de von Ivanoff, care insistase întruna că trebuie să-i permită să o ducă acasă cu maşina.

— Vai, cum mai scânteiază ochii frumoasei mele, a murmurat el, şi cât de obosită şi fierbinte e ea. Frumoasa mea a cam băut.

— Nu, să mă laşi în pace în noaptea asta, i-a replicat cu blândeţe Margot.

— Iepuraş, te rog, a implorat-o Albinus. Am aşteptat cu nerăbdare să te-ntorci.

— Mai aşteaptă puţin. Mai întâi vreau să ştiu un lucru: ai făcut până acum ceva în legătură cu divorţul?

— Divorţul? a repetat el luat prin surprindere.

— Uneori nu te pot înţelege, Albert. În definitiv, noi trebuie să punem lucrurile la punct, aşa cum se cuvine, nu-i aşa? Sau poate ai de gând să mă părăseşti după o vreme şi să te întorci la Lizzy.

— Să te părăsesc?

— Nu-mi mai repeta cuvintele, idiotule. Nu, n-ai să te apropii de mine până nu-mi dai un răspuns rezonabil.

— Foarte bine, a spus el. Luni am să discut cu avocatul meu.

— Pe bune? Promiţi?

18

Axel Rex se bucura că s-a întors în frumoasa lui ţară natală. În ultima vreme avusese necazuri. Nu se ştie cum, ţâţânii norocului se înţepeniseră – şi Rex îl abandonase în noroi ca pe un automobil stricat. Fusese, de pildă, cearta cu editorul lui, care nu reuşise să-i guste ultima glumă, deşi Rex nu avusese nicicând intenţia să fie reprodusă. Ieşise un adevărat scandal. La toată tevatura mai contribuiseră şi o domnişoară bătrână bogată şi o tranzacţie financiară dubioasă („deşi foarte amuzantă", s-a gândit Rex cu tristeţe) şi o conversaţie oarecum unilaterală cu anumite autorităţi pe tema străinilor indezirabili. Oamenii s-au purtat urât cu el, reflecta Rex, dar el i-a iertat imediat. I se părea nostim felul în care oamenii îi admirau opera şi în momentul imediat următor încercau (o dată sau de două ori chiar cu succes) să-l pocnească drept în faţă.

Partea cea mai proastă rămânea totuşi situaţia lui financiară. Renumele – care nu avea chiar dimensiuni mondiale, aşa cum sugerase ieri nerodul ăla blajin, dar era, totuşi, renume – îi adusese într-o vreme foarte mulţi bani. Acum, când mai degrabă lâncezea şi plutea cam în ceaţă în privinţa carierei lui de caricaturist la Berlin, unde oamenii rămăseseră la stadiul de umor al soacrei, el ar fi avut încă banii aceia – cel puţin o parte din ei – dacă n-ar fi fost cartofor.

Cum îşi cultivase predilecţia pentru cacealma de la cea mai fragedă vârstă, nu-i de mirare că jocul de cărţi preferat era pocherul! Juca ori de câte ori găsea parteneri; juca pocher în vis: cu personaje istorice sau cu unul dintre verii lui îndepărtaţi, mort de multă vreme, de care în viaţa reală nu-şi amintea niciodată, sau cu oameni care – din nou în viaţa reală – ar fi refuzat categoric să stea în aceeaşi cameră cu el. În acel vis el ridica, stivuia, înălţa şi îşi ducea la ochi cele cinci cărţi primite, vedea cu plăcere jokerul cu scufie şi zurgălăi şi, în timp ce scotea prudent cu degetul

mare un colţ de sus şi apoi altul, constata treptat că avea cinci jokeri. Excelent, îşi spunea el, fără să fie surprins de numărul lor şi plusa pentru prima oară, iar Henry al VIII-lea (de Holbein), care avea doar patru regine, dubla miza. Apoi se trezea din somn, păstrând încă expresia feţei pe care şi-o lua la pocher.

Dimineaţa era atât de mohorâtă şi de întunecoasă, încât a fost nevoit să aprindă veioza de pe noptieră. Perdeaua din tifon de la fereastră părea murdară. Ar fi putut să-i dea o cameră mai bună pentru câţi bani avea (pe care, gândea el, s-ar putea ca ei să nu-i vadă niciodată). Deodată, şi-a amintit cu un şoc plăcut de întâlnirea ciudată de ieri.

De regulă, Rex îşi amintea de aventurile lui amoroase fără niciun fel de emoţie. Margot era însă o excepţie. În cursul acestor ultimi doi ani, se pomenise adesea gândindu-se la ea; şi adesea privise cu un sentiment foarte asemănător melancoliei schiţa aceea în creion făcută în fugă; un sentiment straniu, fiindcă Axel Rex era, ca să nu spunem mai mult, un cinic.

Tânăr fiind, părăsise pentru prima oară Germania (în mare grabă, pentru a evita războiul), îşi abandonase mama debilă mintal şi, a doua zi după plecarea lui spre Montevideo, ea căzuse pe scară şi se rănise mortal. Când era copil turnase petrol peste şoareci vii, le dăduse foc şi urmărise cum ţâşneau după câteva secunde, asemenea meteorilor strălucitori. Şi e mai bine să nu ştim ce le făcea pisicilor. Apoi, în anii maturităţii, când i s-a dezvoltat talentul artistic, a încercat să-şi astâmpere curiozitatea în moduri mai subtile, fiindcă nu era vorba de ceva morbid cu denumire medicală – oh, absolut deloc –, ci numai de curiozitate simplă, rece, numai de notele marginale oferite de viaţă artei lui. Îl amuza copios să vadă cum viaţa putea fi făcută să pară stupidă, cum aluneca iremediabil în caricatură. Dispreţuia

farsele: îi plăcea ca păcăleala să se petreacă de la sine şi poate din când în când cu o foarte uşoară tuşă adăugată de el, tuşă care împingea roata, făcând-o să se rostogolească la vale. Îi plăcea să-şi bată joc de oameni; şi, cu cât procedeul îi crea mai puţine necazuri, cu atât mai mult îi plăcea gluma. Şi totodată, bărbatul acesta periculos era, cu creionul în mână, într-adevăr un artist foarte talentat.

Unchiul singur în casă cu copiii spune că o să se îmbrace în aşa fel încât să-i distreze. După o aşteptare prelungită, cum el nu îşi face apariţia, copiii coboară şi văd un om mascat care pune tacâmurile de argint într-o geantă. „Oh, unchiule!" strigă ei încântaţi. „Ei, ce ziceţi, nu m-am machiat bine?" spune unchiul scoţându-şi masca. În felul ăsta se desfăşoară silogismul hegelian al umorului. Teză: unchiul s-a deghizat în tâlhar (motiv de râs pentru copii); antiteză: a fost acolo un tâlhar (motiv de râs pentru cititor); sinteză: era totuşi unchiul (păcălindu-l pe cititor). Iată superumorul pe care Rex dorea să-l pună în opera lui; şi era ceva foarte nou, după cum susţinea el.

Într-o zi un mare pictor cocoţat pe schelă începe să se dea înapoi ca să-şi vadă mai bine fresca pe care o terminase. Ultimul pas de-a-ndăratelea îl poate face să se prăbuşească şi, cum un strigăt de avertizare poate fi fatal, ucenicul lui are destulă prezenţă de spirit şi aruncă tot conţinutul unei căldări pe capodoperă. Foarte nostim! Dar ar fi fost mult mai nostim totuşi dacă maestrul ar fi fost lăsat să se mai dea un pas înapoi şi să calce-n gol – când, în paranteză fie spus, spectatorii aşteaptă căldarea. Arta caricaturii, aşa cum o înţelegea Rex, se baza astfel (lăsând la o parte natura ei sintetică, de dublă amăgire) pe contrastul dintre cruzime, pe de o parte, şi credulitate, pe de alta. Şi dacă, în viaţa reală, Rex ar privi fără să mişte un deget cum cerşetorul orb, care-şi pipăie îndemânatic drumul cu bastonul, e

gata să se aşeze pe o bancă proaspăt vopsită, el nu ar face decât să se inspire pentru următoarea miniatură.

Dar toate astea nu se aplicau sentimentelor pe care Margot le trezise în el. În cazul ei, chiar în sens artistic, în Rex, pictorul îl biruia pe umorist. A fost foarte încântat s-o reîntâlnească pe Margot, dar tocmai încântarea asta l-a cam enervat: într-adevăr, o părăsise pe Margot fiindcă se temea să nu se îndrăgostească prea tare de ea.

Acum, mai întâi şi mai întâi, voia să afle dacă ea într-adevăr trăia cu Albinus. S-a uitat la ceas. Amiază. S-a uitat în portofel. Gol. S-a îmbrăcat şi s-a dus pe jos până la casa unde fusese în seara precedentă. Zăpada cădea lin şi continuu.

A deschis uşa chiar Albinus, care în primul moment nu şi-a recunoscut oaspetele în silueta acoperită de zăpadă din faţa lui. Dar după ce s-a şters pe picioare pe preş, Rex şi-a înălţat figura şi Albinus l-a întâmpinat foarte prietenos. Bărbatul îl impresionase în seara trecută nu numai prin agerimea minţii şi dezinvoltură, dar şi prin înfăţişarea lui extraordinară: obrajii supţi, palizi, buzele groase şi părul negru şi straniu alcătuiau o urâţenie fascinantă. Pe de altă parte, îşi aducea aminte cu plăcere că Margot, când discutaseră despre petrecere, remarcase: „Prietenul ăsta al tău, artistul, are o mutră respingătoare şi nu l-aş săruta cu niciun preţ”. Era interesant şi ce spusese Dorianna despre el.

Rex s-a scuzat pentru vizita neanunţată şi Albinus a râs binevoitor.

— Adevărul e că sunteţi unul dintre puţinii oameni din Berlin pe care aş dori să-i cunosc mai îndeaproape, a spus Rex. În America oamenii se împrietenesc mai uşor şi acolo m-am obişnuit să mă port neconvenţional. Scuzaţi-mă dacă vă şochez – dar credeţi cu adevărat că e potrivit ca păpuşă aia spilcuită din cârpe să stea tolănită pe divanul dumneavoastră, când exact deasupra ei se

află un Ruysdael? Apropo, îmi permiteţi să examinez tablourile mai de-aproape? Cel de-acolo e superb.

Albinus l-a condus prin încăperi. În fiecare se afla câte o pictură frumoasă – şi câteva falsuri. Rex privea extaziat. Se întreba dacă acel Lorenzo Lotto cu Ioan înveşmântat în mov şi Fecioara înlăcrimată era chiar autentic. Într-o anumită perioadă a vieţii lui aventuroase lucrase ca falsificator de picturi şi produsese câteva tablouri foarte reuşite. Secolul al XVII-lea, asta era specialitatea lui. Seara trecută observase în sufragerie un vechi prieten şi acum îl contempla din nou, în culmea încântării. Era în cea mai bună manieră a lui Baugin: o mandolină pe o tablă de şah, vin rubiniu într-un pahar şi o garoafă albă.

— Nu pare modern? Aproape suprarealist, de fapt, a spus Albinus afectuos.

— Absolut, a spus Rex, ţinându-şi încheietura mâinii, în timp ce studia pictura. Era modernă: o pictase cu numai opt ani în urmă.

Apoi au străbătut coridorul unde se găsea un frumos Linard – flori şi un fluture cu ochi. În acel moment, a ieşit din camera de baie Margot, într-un halat galben strălucitor. A zbughit-o pe coridor şi mai-mai să-şi piardă papucii pe drum.

— Să intrăm aici, a spus Albinus râzând timid. Rex a intrat după el în bibliotecă.

— Dacă nu greşesc, a spus el zâmbind, era *Fräulein* Peters. E rudă cu dumneavoastră?

„La ce bun să mă prefac?” s-a gândit Albinus repede. „Ar fi imposibil să păcăleşti o persoană cu un asemenea simţ de observaţie – şi, mă rog, totul a fost destul de şic – într-un fel boem, subtil.”

— Micuţa mea amantă, a răspuns el cu glas tare.

L-a invitat pe Rex să rămână la masă, iar acesta n-a făcut fiţe şi a acceptat imediat. Când a apărut, Margot era galeşă, dar calmă: agitaţia pe care aproape că nu şi-o putuse stăpâni noaptea

trecută se transformase acum în ceva foarte asemănător fericirii. Cum stătea între aceşti doi bărbaţi, cu care îşi împărţise viaţa, se simţea ca şi cum ar fi fost actriţa principală într-o dramă misterioasă şi pasională – aşa că a încercat să se poarte în consecinţă: a zâmbit absentă, plecându-şi genele, şi-a pus cu tandreţe mâna pe mâneca lui Albinus, în timp ce îl ruga să-i dea fructele şi a aruncat o privire indiferentă, în fugă, spre fostul ei iubit. „Nu, n-am să-l las să-mi scape din nou, nicio teamă", şi-a spus ea deodată şi un frison de mult uitat, foarte plăcut, i-a străbătut şira spinării.

Rex a vorbit mult. Printre alte lucruri amuzante, le-a spus o istorioară nostimă despre un Lohengrin beat turtă, care a ratat întâmplător lebăda şi a aşteptat plin de speranţă să vină alta. Albinus a râs din toată inima, dar Rex ştia (şi asta era poanta privată a glumei lui) că acesta înţelesese doar o jumătate a glumei şi că mai exista o jumătate, care o făcuse pe Margot să-şi muşte buzele. El nu prea se uita la ea în timp ce vorbea. Când totuşi s-a uitat, ea şi-a coborât brusc privirile examinându-şi când o parte, când alta a rochiei, acolo unde zăboviseră pentru un moment privirile lui şi a atins locurile acelea cu mâna, fără să-şi dea seama.

— Şi în curând, a spus Albinus clipind conspirativ, o să mai vedem pe cineva pe ecran.

Margot s-a bosumflat şi i-a dat uşor peste mână.

— Eşti actriţă? a întrebat Rex. Zău, e-adevărat? Aş putea să te-ntreb în ce film apari?

I-a răspuns fără să se uite la el şi s-a simţit extrem de mândră. El era un artist renumit, iar ea, star de cinema. Erau amândoi la acelaşi nivel.

Rex a plecat imediat după prânz, s-a gândit cum să-şi petreacă timpul şi a intrat într-un tripou. O emoţie sinceră (ceea ce nu i se mai întâmplase de un car de ani) l-a împins cumva să meargă mai departe. A doua zi i-a telefonat lui Albinus şi s-au

dus amândoi la o expoziţie de pictură cu adevărat modernă. În ziua următoare a luat cina în apartamentul lui Albinus. Apoi a venit pe neaşteptate, dar Margot nu era acasă şi a trebuit să susţină o conversaţie pedantă şi foarte, foarte lungă cu Albinus, care începea să-l placă enorm. Rex s-a plictisit cumplit. Într-un târziu soarta s-a îndurat de el, alegând, din mărinimia ei, prilejul unui meci de hochei pe gheaţă la Palatul Sporturilor.

Cei trei îşi croiau drum spre loja lor, când Albinus a observat umerii lui Paul şi coada împletită, blondă, a Irmei. Era inevitabil să-i întâlnească întâmplător într-o zi sau alta, dar, deşi el se aşteptase mereu la asta, împrejurarea l-a luat în întregime pe nepregătite, încât a virat cu stângăcie şi s-a izbit violent de Margot.

— Hei, ai grijă pe unde mergi, a spus ea urâcioasă.

— Faceţi-vă comozi şi comandaţi cafea, a spus Albinus. Eu trebuie – ăăă – să dau un telefon. Era să uit.

— Te rog, nu pleca, i-a spus Margot ridicându-se din nou în picioare.

— E foarte urgent, a insistat el, gheboşindu-şi umerii şi încercând să devină cât mai mic posibil (îl văzuse oare Irma?). Dacă întârzii, nu vă faceţi griji. Scuză-mă, te rog, Rex.

— Te rog, rămâi aici, a repetat Margot foarte încet.

El n-a observat privirea ei stranie, nici cum i se îmbujoraseră obrajii şi cum îi tremurau buzele. Spatele lui a devenit aproape rotund şi el s-a îndreptat grăbit spre ieşire.

A urmat un moment de tăcere, apoi Rex a oftat din rărunchi. „*Enfin seuls*[2]”, a spus el crunt.

Stăteau unul lângă altul în loja lor scumpă, la o măsuţă acoperită cu o pânză foarte albă. Mai jos, imediat după barieră, se întindea arena uriaşă îngheţată. Orchestra cânta un marş de circ bubuitor. Întinderea pustie de gheaţă avea un luciu

albastru-petrol. Aerul era încins şi rece în acelaşi timp.

— Acum înţelegi? a întrebat pe neaşteptate Margot, fără să-şi dea seama ce anume întreba.

Rex se pregătea să-i răspundă, dar în momentul acela a răsunat o salvă de aplauze în clădirea enormă. I-a strâns pe sub masă degetele mici şi fierbinţi. Margot a simţit cum o podidesc lacrimile, dar nu şi-a retras mâna.

O fată în pantaloni colanţi albi şi fustă scurtă argintie cu tivul înfoiat a traversat gheaţa alergând în vârfurile patinelor şi, după ce şi-a luat avânt, a descris o curbă frumoasă, a sărit, s-a întors şi a lunecat din nou.

Patinele argintii fulgerau în timp ce ea descria cercuri şi dansa, tăind gheaţa cu un impact fantastic.

— M-ai părăsit, a început Margot.

— Aşa-i, dar m-am întors val-vârtej la tine, recunoşti? Ei, nu plânge, iubito. Trăieşti de mult cu el?

Margot a încercat să vorbească, dar din nou o larmă colosală a umplut clădirea. Gheaţa era din nou pustie. Ea şi-a proptit coatele pe masă; şi-a apăsat tâmplele cu mâinile.

Printre fluierături, aplauze şi larmă, jucătorii lunecau dezinvolt pe gheaţă – întâi suedezii, apoi nemţii. Portarul oaspeţilor, în pulover strălucitor, cu apărători din piele de la gleznă până la şold, luneca lent spre poarta lui mică.

— El o s-o convingă să divorţeze. Înţelegi ce moment nepotrivit ţi-ai ales ca să te întorci?

— Prostii. Tu chiar crezi că o să te ia de nevastă?

— Dacă tulburi apele, n-o să mă ia.

— Nu, Margot, n-o să te ia de nevastă.

— Ascultă-mă pe mine, o s-o facă.

Buzele lor au continuat să se mişte, dar zarva din jur a acoperit scurta lor dispută. Mulţimea urla de încântare, în vreme ce crosele agile urmăreau

pucul pe gheaţă, îl loveau, îl agăţau şi îl pasau, îl scăpau şi se izbeau una de alta în ciocniri rapide. Mutându-se lin într-o parte şi-n cealaltă la postul lui, portarul şi-a apropiat picioarele atât de mult, încât cele două apărători s-au combinat şi au format un singur scut.

— ...e îngrozitor că te-ai întors. Eşti un cerşetor în comparaţie cu el. Doamne Dumnezeule, acum ştiu că o să strici totul.

— Prostii, prostii, o să fim foarte atenţi.

— Simt că înnebunesc, a spus Margot. Scoate-mă din iadul ăsta. Hai să plecăm. Sunt sigură că nu se mai întoarce, iar dacă o face, va fi o lecţie bună pentru el.

— Hai la mine. Trebuie să vii. Ei, nu fi neroadă. O să fim expeditivi. Într-o oră eşti acasă.

— Gura! N-am chef să risc. M-am căznit luni de zile să-l aduc atât de departe şi acum e copt. Chiar speri să dau cu piciorul la toate tocmai acum?

— N-o să te ia de nevastă, a spus Rex pe un ton foarte convingător.

— Mă duci acasă sau nu? a întrebat ea aproape ţipând – şi prin cap i-a trecut ca un fulger gândul: „îl las să mă sărute în taxi”.

— Ia stai aşa. Zi-mi, de unde ştii că sunt lefter?

— Se vede în ochii tăi, a replicat ea şi apoi şi-a acoperit urechile, fiindcă zgomotul ajunsese la apogeu: se înscrisese un gol, portarul suedez era întins cu faţa în jos pe gheaţă şi crosa care-i fusese smulsă din mână se rotea întruna, în timp ce luneca pe gheaţă ca o vâslă pierdută.

— Uite ce zic eu: să nu irosim timpul cu amânări. Mai devreme sau mai târziu, tot o să se întâmple. Haide. De la fereastra mea ai o privelişte minunată când sunt deschise obloanele.

— Dacă mai spui un cuvinţel, mă-ntorc singură acasă.

În timp ce-şi croiau drum prin spatele lojelor, Margot a tresărit şi s-a încruntat. Un gentleman corpolent, cu ochelari cu ramă de baga, o privea dezgustat. Lângă el stătea o fetiţă care urmărea jocul cu un binoclu mare.

— Întoarce capul şi priveşte, a explodat Margot adresându-se însoţitorului ei, îl vezi pe tipul ăla gras cu o copilă lângă el? E cumnatul lui, iar copila e fiica lui. Acum înţeleg de ce a şters-o târâş viermele meu. Păcat că nu i-am observat mai devreme. Individul a fost foarte grosolan cu mine mai demult, aşa că nu mi-ar părea rău dacă cineva i-ar da o cafteală bună.

— Şi tu mai vorbeşti de clopote de nuntă, a fost comentariul lui Rex, în timp ce cobora alături de ea treptele largi şi comode. N-o să te ia niciodată de nevastă. Acum fii atentă, draga mea, vreau să-ţi fac o nouă propunere. Definitivă, cred.

— Ce propunere? a întrebat bănuitoare Margot.

— Eu te conduc acasă, dar tu plăteşti taxiul, draga mea.

19

Paul s-a uitat îndelung după ea şi cutele de grăsime de deasupra gulerului său au căpătat culoarea sfeclei. În ciuda firii lui blânde, nu l-ar fi deranjat să-i facă lui Margot ceea ce ea ar fi vrut să-i facă lui. Se întreba cine să fie însoţitorul ei şi unde era Albinus; era convins că acest domn trebuia să fie pe undeva pe aproape, iar gândul că fetiţa ar putea deodată să-l vadă i se părea insuportabil. S-a simţit uşurat când s-a auzit fluierul şi a putut să fugă cu Irma.

Au ajuns acasă. Fata părea obosită şi, ca răspuns la întrebările mamei despre meci, ea a dat doar din cap şi a zâmbit, cu acel zâmbet misterios care constituia trăsătura ei cea mai atrăgătoare.

— E uimitor modul în care tipii se năpustesc pe gheaţă, a spus Paul.

Elisabeth l-a privit gânditoare, apoi s-a întors spre fiica ei:

— Gata, e timpul să te culci, a spus ea.

— Oh, nu, a implorat-o Irma somnoroasă.

— Dumnezeule, e aproape miezul nopţii, n-ai mai stat trează până la ora asta niciodată.

— Spune-mi, Paul, l-a iscodit Elisabeth, după ce a băgat-o pe Irma în pat şi a învelit-o. Am sentimentul că s-a întâmplat ceva. Am fost teribil de neliniştită cât aţi fost plecaţi. Paul, spune-mi, te rog să-mi spui!

— Dar n-am ce să-ţi spun, a spus el înroşindu-se foarte tare la faţă.

— Nu te-ai întâlnit cu nimeni? s-a încumetat ea. Chiar n-ai întâlnit pe nimeni?

— Cum de ţi s-a năzărit o asemenea idee? a murmurat el, complet descumpănit de sensibilitatea aproape telepatică manifestată de Elisabeth de când se despărţise de soţul ei.

În dimineaţa următoare, Elisabeth a fost trezită de guvernantă, care a intrat în cameră cu termometrul în mână.

— Irma-i bolnavă, doamnă, a spus ea repede. Are febră, treizeci şi opt cu doi.

— Treizeci şi opt cu doi, a repetat Elisabeth şi s-a gândit deodată: „Iată de ce am fost atât de alarmată ieri.”.

S-a ridicat repede din pat şi s-a dus în grabă în camera copilei. Irma zăcea întinsă pe spate şi privea tavanul cu ochi sclipitori.

— Un pescar şi o barcă, a spus ea arătând spre tavanul pe care razele veiozei de pe noptieră proiectau un fel de desen. Era destul de devreme şi ningea.

— Te doare-n gât, puişor? a întrebat Elisabeth care se chinuia încă să-şi pună capotul. Apoi s-a aplecat neliniştită peste faţa mică şi ascuţită a copilei. Doamne, fruntea ei frige! a exclamat ea

dând uşor cu palma părul cânepiu şi fin de pe fruntea Irmei.

— Şi una, două, trei, patru trestii, a spus Irma încet, privind mai departe tavanul.

— Mai bine să chemăm doctorul, a spus Elisabeth.

— Oh, nu-i nevoie, doamnă, a spus guvernanta. O să-i dau ceai fierbinte cu lămâie şi o aspirină numai bună. Toată lumea are acum gripă.

Elisabeth a bătut la uşa lui Paul. Fratele ei se bărbierea şi, cu spuma pe obraji, s-a dus în camera Irmei. Paul se tăia deseori când se rădea, chiar cu un aparat de ras foarte sigur – şi acum o pată roşie strălucitoare se răspândea prin spumă pe bărbia lui.

— Căpşuni şi frişcă, a spus Irma cu voce slabă când el s-a aplecat asupra ei.

Doctorul a venit pe înserat, s-a aşezat pe marginea patului Irmei şi, cu privirile fixate într-un colţ al camerei, a început să numere bătăile inimii. Irma se uita la părul alb din scobitura urechii lui mari şi complicate şi la vena în formă de W de pe tâmpla lui roz.

— Bun! a exclamat doctorul privind-o peste rama ochelarilor.

Apoi i-a spus Irmei să se ridice în fund şi Elisabeth i-a scos copilei cămaşa de noapte. Trupul Irmei era foarte alb şi subţire, cu omoplaţi proeminenţi. Respirând profund, doctorul a pus stetoscopul pe spatele ei şi i-a spus fetei să respire şi ea la fel.

— Bun, a spus el din nou.

Apoi a ciocănit-o cu degetele pe diferite părţi ale pieptului şi i-a palpat stomacul cu degete reci ca gheaţa. În cele din urmă s-a ridicat, a mângâiat-o pe creştet, s-a spălat pe mâini, şi-a tras la loc manşetele şi Elisabeth l-a condus în birou – doctorul s-a aşezat confortabil, a deşurubat stiloul şi a scris reţeta.

— Da, a zis el, a început să bântuie gripa. Ieri a fost contramandat un recital fiindcă solista şi

acompaniatorul se molipsiseră de gripă.

În dimineaţa următoare, temperatura Irmei scăzuse considerabil. Pe de altă parte, Paul era foarte prăpădit; respira greu, hârâia şi îşi ştergea întruna nasul, dar a refuzat categoric să stea la pat şi chiar s-a dus ca de obicei la serviciu. Şi *Fräulein* îşi trăgea nasul.

În seara aceea, când a scos tubul cald de sticlă de sub braţul fiicei sale, Elisabeth a fost încântată văzând că mercurul se ridicase foarte puţin peste linia roşie ce indica temperatura normală. Irma clipea des, lumina o orbea; şi imediat s-a întors cu faţa la perete. Încăperea s-a întunecat din nou. Totul era cald, plăcut şi puţintel absurd. Irma a adormit repede, dar s-a trezit în miez de noapte din cauza unui vis oarecum neplăcut. Îi era sete şi a căutat bâjbâind paharul lipicios de limonadă de pe noptieră, l-a golit şi l-a aşezat cu grijă la loc, plescăind încet din buze.

Odaia i se părea mai întunecată decât de obicei. În camera alăturată, guvernanta sforăia energic, aproape extatic. Irma o asculta şi apoi a început să aştepte huruitul prietenos al trenului electric care ieşea de sub pământ foarte aproape de casă. Dar huruitul nu venea. Poate se făcuse prea târziu şi trenurile nu mai circulau. Irma stătea cu ochii larg deschişi. Deodată a auzit un fluierat cunoscut, pe patru note, care venea din stradă. Era exact aşa cum fluiera tatăl ei când se întorcea acasă – ca să-i anunţe că va fi împreună cu ei în câteva clipe şi că se putea servi cina. Irma ştia foarte bine că nu este el, ci un bărbat care în ultimele două săptămâni o vizita pe doamna de la etajul patru – îi spusese fetiţa portarului care scosese limba atunci când Irma remarcase înţeleaptă că e o prostie să vii atât de târziu. Ea ştia că nu trebuie să vorbească despre tatăl ei, care locuia cu mica lui prietenă: Irma aflase acest amănunt de la două doamne care discutau coborând scările în faţa ei.

Fluieratul de sub fereastră s-a auzit din nou. Irma s-a gândit: „Mai ştii? în definitiv, dacă e tata, şi nu-i deschide nimeni uşa? Dacă mi-au spus intenţionat că e un bărbat străin?”.

A dat la o parte plapuma şi s-a dus în vârful picioarelor la fereastră. În timp ce se deplasa, s-a izbit de un scaun, şi ceva moale (elefantul ei) a căzut bufnind şi a scheunat; dar *Fräulein* a continuat să sforăie netulburată. A deschis fereastra şi o rafală de aer îngheţat şi desfătător a pătruns în cameră. Pe stradă, în întuneric, stătea cineva care se uita în sus spre casă. Ea a privit în jos îndelung, dar, spre marea ei dezamăgire, nu era tatăl ei. Bărbatul a stat şi iar a stat. Apoi s-a întors şi s-a îndepărtat fără grabă. Era atât de amorţită de frig, încât n-a reuşit să închidă bine fereastra şi n-a putut să se încălzească din nou când s-a băgat la loc în pat. A adormit în cele din urmă şi a visat că juca hochei cu tatăl ei. El a râs, a alunecat şi a căzut în fund, şi-a pierdut jobenul; a încasat-o şi ea. Gheaţa era îngrozitoare, dar ea nu s-a putut ridica şi crosa ei s-a îndepărtat unduindu-se ca o omidă.

În dimineaţa următoare temperatura îi crescuse, avea patruzeci de grade, era lividă la faţă şi se văita de durere între coaste. Doctorul a fost chemat imediat.

Pacienta avea pulsul o sută douăzeci, pieptul deasupra locului unde simţea durerea suna înfundat la percuţie şi stetoscopul a dezvăluit o hârâitură de toată frumuseţea. Doctorul a prescris vezicant, fenacetină şi un calmant. Elisabeth a simţit deodată că-şi iese din minţi, că, după tot ce se întâmplase, soarta pur şi simplu nu avea dreptul s-o chinuiască în felul ăsta. A izbutit cu mari eforturi să-şi vină-n fire, în timp ce îi spunea la revedere doctorului. Înainte de a pleca, doctorul a examinat-o pe guvernantă, care avea temperatură foarte mare, dar în cazul acestei femei robuste nu avea de ce să se alarmeze.

Paul l-a condus în antreu şi l-a întrebat cu voce răguşită – încerca să vorbească în şoaptă, în ciuda răcelii – dacă e vreun pericol.

— Am să trec din nou azi, a răspuns încet doctorul. „Întotdeauna acelaşi lucru”, a reflectat bătrânul Lampert, în timp ce cobora scările. „Întotdeauna aceleaşi întrebări, aceleaşi priviri rugătoare.” Şi-a consultat agenda şi s-a strecurat în spatele volanului, trântind în acelaşi timp portiera. Cinci minute mai târziu intra în altă casă.

Albinus l-a întâmpinat într-o jachetă călduroasă cu fireturi din mătase pe care şi-o punea când lucra în biroul său.

— A început de ieri să se simtă rău, a spus el îngrijorat. Se vaită că o doare tot corpul.

— Febră? s-a interesat Lampert, întrebându-se dacă să-i spună acestui amorez îngrijorat că fiica lui avea pneumonie.

— Nu, doar ce v-am spus: nu pare să aibă febră, a spus Albinus pe un ton alarmat. Mi s-a spus că gripa *fără* simptome febrile e deosebit de periculoasă.

(„De ce i-aş spune? s-a gândit Lampert. Şi-a părăsit familia fără niciun fel de scrupule. O să-i spună ei dacă or să vrea. De ce să mă amestec?”)

— Buun, a spus Lampert oftând, s-o vedem pe fermecătoarea suferindă.

Margot era întinsă pe sofa, îmbufnată şi cu obrajii roşii, înfofolită într-un capot de mătase cu multă dantelă. Lângă ea stătea Rex, picior peste picior, şi îi schiţa capul drăgălaş pe dosul unei cutii de ţigări.

(„O fiinţă drăgălaşă, fără doar şi poate, s-a gândit Lampert, dar are ceva de reptilă.”)

Rex s-a retras în camera vecină, fluierând. Albinus se foia prin apropiere pentru cazul când doctorul ar fi avut nevoie de el. Lampert s-a apucat să consulte pacienta. O răceală uşoară, doar atât.

— E bine să nu ieşi din casă două sau trei zile, a spus Lampert. Apropo, cum stai cu filmul?

E gata?

— Da, slavă Domnului, a răspuns Margot, înfăşurându-se încet în capot. Şi luna următoare o să fie o vizionare într-un cerc restrâns. Trebuie să mă fac bine până atunci, orice s-ar întâmpla.

(„Şi mai mult, a reflectat Lampert fără nicio legătură, târfuliţa asta o să-l distrugă.")

După ce a plecat doctorul, Rex a revenit în încăpere, s-a aşezat din nou lângă Margot şi a continuat să deseneze alene, fluierând printre dinţi tot timpul. Albinus a stat câteva momente aproape de el, cu gâtul întins, şi a urmărit mişcările ritmice ale mâinii albe şi osoase. Apoi s-a dus în biroul lui să termine un articol despre o expoziţie mult discutată.

— Destul de plăcut să fii prietenul casei, a spus Rex râzând zgomotos.

Margot l-a privit şi i-a spus enervată:

— Da, te iubesc, urâtule, dar nu-i nimic de făcut, o ştii prea bine.

El a curbat cutia de ţigări şi apoi a trimis-o învârtindu-se pe masă.

— Uite ce e, draga mea, tu o să vii într-o zi la mine, e limpede. Vizitele mele aici sunt foarte amuzante, ca şi toate celelalte lucruri, fireşte, dar începe să-mi fie greaţă de acest gen de umor.

— În primul rând, te rog să nu strigi. N-o să fii mulţumit până când nu vom face din grabă ceva nesăbuit. La cea mai mică provocare, la cea mai mică bănuială, ăsta mă ucide sau mă azvârle afară din casă şi rămânem amândoi fără parale.

— Te ucide, a chicotit Rex, hai că-i bună!

— Te rog, aşteaptă puţin. Chiar nu înţelegi? După ce se va căsători cu mine n-am să mai fiu atât de nervoasă şi voi putea să acţionez cum îmi convine. De o nevastă nu te descotoroseşti cu una, cu două. Şi-apoi, mai e şi filmul. Am tot felul de planuri.

— Filmul, a râs Rex din nou.

— Ei, da, ai să vezi. Sunt sigură că va fi un mare succes. Trebuie să aşteptăm. Sunt la fel de nerăbdătoare ca şi tine, dragule.

El s-a aşezat pe marginea sofalei şi şi-a petrecut mâna pe după umărul ei.

— Nu, nu, a spus ea, înfiorându-se şi închizând ochii pe jumătate.

— Doar un pupic micuţ.

— Foarte micuţ, a spus ea cu vocea sugrumată.

S-a aplecat peste ea, dar deodată s-a trântit o uşă undeva departe şi ei au auzit cum se apropia Albinus: covor, podea, covor, din nou podea.

Rex se pregătea să se ridice, dar în aceeaşi clipă a observat că un nasture al hainei i se prinsese în dantela de pe umărul lui Margot. Ea a încercat să-l desfacă repede. Rex a tras, a smucit, însă dantela n-a vrut să cedeze. Margot a mormăit îngrozită, în timp ce trăgea de nod cu unghiile ei lucioase şi ascuţite. În momentul acela Albinus a intrat grăbit în încăpere.

— Nu, n-o îmbrăţişam pe *Fräulein* Peters, a spus Rex calm. O ajutam să se aşeze mai comod şi m-am încurcat, după cum vezi.

Margot continua să smucească dantela fără să-şi ridice genele. Situaţia era cât se poate de ridicolă şi lui Rex îi plăcea la nebunie.

Albinus a scos tăcut un briceag voluminos cu o duzină de limbi şi a desfăcut ceea ce s-a dovedit a fi o pilă mică. A încercat din nou, dar şi-a rupt unghia. Burlesca se desfăşura perfect.

— Pentru numele lui Dumnezeu, n-o înjunghia, a spus Rex în extaz.

— Jos mâinile, a spus Albinus, dar Margot a ţipat:

— Nu cumva să tai dantela; taie nasturele!

— Stai, e nasturele *meu*! a strigat Rex.

Câteva clipe s-a părut că amândoi bărbaţii se prăvăleau în capul ei. Rex a mai smucit o dată, ceva a plesnit şi el s-a eliberat.

— Vino la mine în birou, i-a spus Albinus întunecat.

„Acum e musai să fim deştepţi”, şi-a zis Rex şi şi-a amintit un truc ingenios care-l ajutase cândva să prostească un rival.

— Te rog, ia loc, a spus Albinus foarte încruntat. Ceea ce vreau să-ţi spun e foarte important. E vorba despre expoziţia *Corbul Alb.* Mă întrebam dacă ai fi dispus să mă ajuţi. Vezi, tocmai am terminat un articol destul de complicat şi – mă rog – subtil, în care câţiva expozanţi sunt trataţi cu destulă severitate.

(„Aha! s-a gândit Rex. De-aia aveai aerul ăla lugubru. Mâhnirea eruditului? Chinurile inspiraţiei? Splendid.”)

— Iată ce-aş dori de la tine, a continuat Albinus, aş dori să-mi ilustrezi articolul inserând mici caricaturi care să accentueze lucrurile criticate de mine, satirizând şi culoarea, şi linia – cum ai făcut cândva cu Barcelo.

— Sunt omul tău, a spus Rex. Dar am şi eu o mică pretenţie. Ştii ce vreau să spun: aştepţi diverse onorarii şi între timp eşti în pană de bani gheaţă. Ai putea să-mi dai un avans? O nimica toată – cinci sute de mărci, să zicem.

— Cum să nu. Şi mai mult, dacă doreşti. Oricum, tu trebuie să stabileşti onorariul pentru desene.

— Ăsta-i un catalog? a întrebat Rex. Pot să arunc o privire? Fete, fete, fete, a continuat el cu dezgust vădit, în timp ce examina reproducerile. Fete pătrate, fete înclinate, fete cu elefantiazis...

— Şi de ce, rogu-te, a întrebat Albinus cu viclenie, te agasează atât de tare fetele?

Rex i-a răspuns foarte sincer.

— Ei, e o chestie de gust, presupun, a spus Albinus, care se făIea cu vederile lui largi. Fireşte, nu te condamn. E un lucru larg răspândit, cred eu, printre bărbaţii cu temperament artistic. La un negustor m-ar dezgusta, dar la un pictor e cu totul

altceva – e destul de atrăgător, de fapt şi romantic – romantic vine de la Roma. Totuşi, a adăugat el, te pot asigura că pierzi foarte mult.

— Nu-nu, mulţumesc. Pentru mine, femeia e doar un mamifer inofensiv sau o parteneră agreabilă – uneori.

Albinus a râs.

— Ei, fiindcă eşti atât de sincer, permite-mi să-ţi mărturisesc ceva. Actriţa aceea, Karenina, a spus de cum te-a văzut că e sigură că tu eşti insensibil la sexul frumos.

(„Oh, chiar aşa o fi zis?" s-a gândit Rex.)

20

Au trecut câteva zile. Margot tuşea încă şi, întrucât era predispusă să devină irascibilă, a rămas în casă şi, cum nu avea ce să facă – lectura nu era punctul ei forte se distra în modul recomandat de Rex: întinsă comod într-un haos viu colorat de perne, consulta cartea de telefon şi suna la indivizi necunoscuţi, la magazine şi la firme de afaceri. Comanda cărucioare pentru copii, crini şi aparate de radio şi cerea să fie trimise la adrese alese la întâmplare; îşi bătea joc de cetăţeni respectabili, iar pe nevestele acestora le sfătuia să nu mai fie atât de credule; telefona la acelaşi număr de zece ori la rând, aducându-i astfel în pragul disperării pe domnii Traum, Baum & Käsebier. Primea minunate declaraţii de dragoste şi ocări şi mai minunate. Albinus a intrat şi a rămas în picioare urmărind-o cu un zâmbet afectuos, în vreme ce ea comanda un sicriu pentru o anumită *Frau* Kirchof. Chimonoul era desfăcut, picioarele ei mici loveau podeaua cu încântare răutăcioasă, ochii alungiţi se mişcau încolo şi încoace, în vreme ce ea asculta. Albinus se simţea plin de tandreţe pasionată şi a rămas în tăcere la oarecare distanţă de ea, temându-se să se apropie, temându-se să nu-i strice plăcerea.

Acum îi istorisea profesorului Grimm povestea vieţii ei şi îl implora să vină la o întâlnire la miezul nopţii, în vreme ce la celălalt capăt al firului profesorul dezbătea cu sine însuşi, dureros şi greoi, dacă această invitaţie era o farsă sau rezultatul faimei sale de ihtiolog.

Dată fiind zbenguiala telefonică a lui Margot, este explicabil de ce Paul încercase zadarnic să ia legătura cu Albinus în ultima jumătate de oră. El suna întruna şi de fiecare dată era întâmpinat de acelaşi bâzâit nemilos.

În cele din urmă s-a ridicat, a simţit un puseu de ameţeală şi s-a aşezat greoi la loc. Nu dormise de două nopţi; se simţea rău şi zdruncinat de suferinţă; şi totuşi n-avea încotro, trebuia s-o facă şi avea s-o facă imediat. Bâzâitul persistent părea să spună că soarta hotărâse să se împotrivească intenţiei lui, dar Paul era încăpăţânat: dacă nu poate s-o facă în felul ăsta, va încerca altfel.

A intrat tiptil în odaia copiilor, odaia era întunecată şi – cu toate că se aflau acolo câteva persoane – foarte liniştită. A văzut din spate capul surorii lui, cu pieptenul înfipt în coc şi şalul de lână în jurul umerilor; şi brusc s-a întors hotărât, a păşit în antreu, şi-a pus paltonul (gemând şi înăbuşindu-şi cu greu suspinele) şi a plecat să-l aducă pe Albinus.

— Aşteaptă, i-a spus şoferului de taxi în timp ce cobora pe trotuarul din faţa casei pe care o cunoştea atât de bine.

Când deschidea uşa din faţă, Rex a iuţit pasul şi a ajuns lângă el. Amândoi bărbaţii au intrat în acelaşi timp. S-au privit şi – un val de aplauze a izbucnit pe când pucul era introdus în poarta suedezilor.

— Vă duceţi în vizită la *Herr* Albinus? a întrebat Paul încruntat.

Rex a zâmbit şi a încuviinţat dând din cap.

— Atunci, daţi-mi voie să vă spun că în momentul ăsta el nu o să primească niciun oaspete.

Sunt fratele soţiei lui şi am câteva veşti proaste pentru el.

— N-aţi vrea să-mi încredinţaţi mie transmiterea mesajului? s-a interesat Rex politicos.

Paul suferea de astm. S-a oprit la primul palier. Şi-a plecat capul, asemenea unui taur, l-a săgetat cu privirea pe Rex, care, la rândul lui, s-a uitat curios şi aşteptând la faţa umflată şi pătată de lacrimi a lui Paul.

— Vă sfătuiesc să vă amânaţi vizita, a spus Paul respirând greu. Fiica cumnatului meu trage să moară. A continuat să urce scările şi Rex l-a urmat în linişte.

A auzit paşii impertinenţi în spatele lui şi a simţit cum îi năvăleşte sângele-n cap, dar s-a temut ca astmul să nu-l întârzie şi de aceea s-a stăpânit. Când au ajuns la uşa apartamentului, s-a întors din nou spre Rex şi i-a spus:

— Nu ştiu cine şi ce sunteţi, dar nu reuşesc să vă înţeleg insistenţa.

— Oh, mă numesc Axel Rex şi aici sunt oarecum ca acasă, a replicat Rex afabil, în vreme ce întindea un deget lung şi alb şi apăsa butonul soneriei electrice.

„Să-l pocnesc?” s-a întrebat Paul şi apoi: „Ce mai contează acum?... Lucrul principal e să rezolv treaba repede.”.

Le-a deschis un valet scund şi cărunt (lordul englez fusese dat afară).

— Anunţă-l pe stăpânul tău, a spus Rex oftând, că domnul ăsta ar dori să...

— Tu să taci! a spus Paul şi, postat în mijlocul antreului, a strigat din toate puterile: Albert! Şi din nou: Albert!

Când Albinus a văzut faţa schimonosită a cumnatului său, s-a precipitat greoi spre el, a alunecat şi apoi s-a oprit.

— Irma e grav bolnavă şi în mare pericol, a spus Paul, izbind cu bastonul în podea. Ar fi bine să vii chiar acum.

A urmat o tăcere scurtă. Rex îi urmărea cu nesaţ. Deodată s-a auzit din salon vocea stridentă a lui Margot:

— Albert, vreau să discutăm.

— Vin imediat, s-a bâlbâit Albinus şi s-a dus în grabă în salon. Margot stătea cu braţele încrucişate pe piept.

— Fetiţa mea e grav bolnavă, a spus Albinus. Mă duc chiar acum s-o văd.

— Ăştia te mint, a strigat furioasă Margot. E o cursă, vor să te-ademenească, să te aducă înapoi.

— Margot... pentru numele lui Dumnezeu! Ea l-a prins de mână:

— Ce-ar fi să merg cu tine?

— Margot, încetează! Trebuie să-nţelegi... Unde-i bricheta mea? Unde-i bricheta mea? Unde-i bricheta? El mă aşteaptă...

— Ăştia te fraieresc. Nu te las să pleci.

— Ei mă aşteaptă, a îngăimat Albinus cu ochii larg deschişi.

— Dacă-ndrăzneşti...

Paul stătea în antreu, în aceeaşi atitudine şi împungea podeaua cu bastonul. Rex a scos o cutiuţă emailată. Din salon se auzea urletul unor voci furioase. Rex i-a oferit lui Paul bomboane contra tusei. Paul a împins în spate cu cotul fără să se uite şi a vărsat bomboanele. Rex a râs. Şi din nou – explozia aceea de voci.

— E groaznic, a murmurat Paul şi a ieşit afară. Cu obrajii tremurând, a început să coboare în grabă scările.

— Ce se-aude? l-a întrebat *Fräulein* şoptit când el s-a întors acasă.

— Nu, nu vine, a răspuns Paul. Şi-a acoperit câteva clipe ochii cu mâna, şi-a dres glasul şi a intrat iarăşi în odaia copilei, în vârful picioarelor.

Acolo nu se schimbase nimic. Încet, ritmic, Irma îşi clătina capul într-o parte şi-n alta pe pernă. Ochii ei semideschişi se împăienjeniseră; din când în când o zguduia un sughiţ. Elisabeth netezea

aşternutul: gest mecanic lipsit de noimă. O lingură a căzut de pe masă şi clinchetul ei delicat a zăbovit multă vreme în urechile celor din cameră. Asistenta medicală de la spital a numărat bătăile pulsului, a clipit şi a aşezat mânuţa pe plapumă cu grijă, ca şi cum se temea să nu o rănească.

— Poate-i e sete, a şoptit Elisabeth.

Asistenta a scuturat din cap. Cineva din cameră tuşea înăbuşit. Irma îşi agita violent capul; apoi a ridicat un genunchi slăbuţ sub plapumă şi imediat l-a întins din nou foarte lent.

A scârţâit o uşă, *Fräulein* a intrat şi i-a spus lui Paul ceva la ureche. Paul a încuviinţat dând din cap şi ea a ieşit. Imediat uşa a scârţâit din nou; dar Elisabeth n-a întors capul...

Bărbatul care intrase s-a oprit la vreun metru de pat. Distingea doar vag părul blond al soţiei lui şi şalul, dar a văzut cu claritate ucigătoare faţa Irmei – nările ei mici, negre şi luciul gălbui al frunţii boltite. A rămas aşa multă vreme, apoi şi-a deschis larg gura şi cineva (un văr mai îndepărtat) l-a prins din spate de subsuori.

Şi-a dat seama că se află în biroul lui Paul. Pe divanul din colţ stăteau două doamne, ale căror nume nu şi le putea aminti şi discutau cu voce scăzută; el avea senzaţia ciudată că, dacă şi-ar fi amintit, totul s-ar fi îndreptat. Ghemuită într-un fotoliu, guvernanta Irmei plângea în hohote. Un gentleman bătrân şi impunător, cu frunte lată şi chelie, stătea în picioare la fereastră fumând şi se sălta când şi când în vârful picioarelor. Pe masă sclipea o fructieră din sticlă cu portocale.

— De ce nu m-au chemat mai devreme? a murmurat Albinus înălţându-şi sprâncenele şi fără să se adreseze cuiva în mod special. S-a încruntat, a scuturat din cap, şi-a trosnit degetele. Tăcere. Ceasul de pe şemineu ticăia.

Lampert a intrat, venind din camera copilei.

— Ei? a întrebat Albinus răguşit.

Lampert s-a întors spre gentlemanul bătrân şi impunător, care a ridicat din umeri uşor şi l-a urmat în camera bolnavei.

S-a scurs multă vreme. Ferestrele se întunecaseră de tot; nimeni nu şi-a dat osteneala să tragă draperiile. Albinus a luat o portocală şi a început să-i cureţe coaja. Afară cădea zăpada şi din stradă se înălţau doar zgomote înăbuşite. Din când în când se auzea un ţiuit de la centrala termică. Jos pe stradă cineva fluiera patru note (*Siegfried*); apoi s-a aşternut din nou liniştea. Albinus a mâncat încet portocala. Deodată Paul a intrat în cameră şi fără să se uite la cei prezenţi a rostit un singur cuvânt.

În camera copilei, Albinus a văzut spatele soţiei lui, care se apleca încremenită şi concentrată deasupra patului şi ţinea încă în mână un pahar fantomatic. Asistenta medicală şi-a petrecut mâna pe după umerii ei şi a condus-o în întuneric. Albinus s-a dus lângă pat. Un moment i-a trecut prin faţa ochilor imaginea fugară a unei feţe mici, moarte, şi a unei buze scurte şi palide, cu dinţii din faţă dezgoliţi. Apoi totul s-a înceţoşat în jurul lui. S-a întors şi a ieşit cu mare atenţie, străduindu-se să nu se izbească de cineva sau de ceva. Uşa de la intrarea de jos era încuiată. Dar pe când stătea acolo, a coborât o doamnă boită, cu o eşarfă spaniolă, a deschis uşa şi a lăsat să intre un bărbat acoperit de zăpadă. Albinus s-a uitat la ceas. Trecuse de miezul nopţii. Stătuse cu adevărat cinci ore acolo?

Păşea pe trotuarul alb, moale, care scârţâia şi încă nu putea să creadă ce se întâmplase. Cu ochii minţii o vedea pe Irma cu claritate, o vedea cum se căţăra pe genunchii lui Paul sau cum bătea o minge uşoară de perete; dar taxiurile claxonau ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic, zăpada scânteia sub felinare ca la Crăciun, cerul era negru şi doar în depărtare, dincolo de masa întunecată a acoperişurilor, în direcţia bisericii Gedächtnis,

unde se aflau marile cinematografe, bezna se topea, devenind roşie-maronie. Dintr-odată şi-a amintit numele celor două doamne de pe divan: Blanche şi Rosa von Nacht.

În cele din urmă a ajuns acasă. Margot stătea culcată pe spate şi trăgea cu sete din ţigară. Albinus îşi dădea vag seama că se certaseră îngrozitor, dar acum nu mai avea importanţă. Ea îi urmărea mişcările în tăcere, în timp ce el se plimba încet în sus şi-n jos prin cameră şi-şi ştergea faţa udă de zăpadă. Tot ce simţea ea acum era o satisfacţie extraordinară. Rex plecase cu puţin timp înainte, la fel de satisfăcut şi el.

21

Poate pentru prima oară în cursul anului petrecut cu Margot, Albinus îşi dădea perfect seama de stratul subţire, mâlos de mârşăvie ce se aşezase pe viaţa lui. Acum soarta părea să-l îndemne, cu claritate uluitoare, să-şi vină-n simţiri; auzea avertismentele ei tunătoare; înţelegea ce ocazie rară i se oferea ca să-şi ridice viaţa la stadiul anterior; şi el ştia, cu luciditatea durerii, că dacă s-ar întoarce la soţia lui acum, împăcarea, care în împrejurări obişnuite ar fi fost imposibilă, ar fi venit aproape de la sine.

Anumite amintiri din noaptea aceea nu-i dădeau pace: îşi amintea cum Paul se uitase deodată la el cu o privire umedă şi rugătoare şi apoi, îndepărtându-se, îi strânsese uşor braţul. Îşi amintea cum, în oglindă, văzuse pentru o clipă ochii nevestei lui, în care se citea o expresie sfâşietoare – jalnică, de fiinţă hăituită, dar care semăna totuşi cu un zâmbet.

Se gândea la toate acestea cu emoţie profundă. Da – dacă s-ar duce la înmormântarea fetiţei, ar rămâne cu soţia lui pentru totdeauna.

L-a sunat pe Paul şi servitoarea i-a spus locul şi ora înmormântării. În dimineaţa următoare s-a

sculat, în vreme ce Margot dormea, şi i-a poruncit servitorului să-i aducă paltonul negru şi jobenul. După ce a sorbit în fugă nişte cafea, s-a dus în fosta odaie a Irmei – unde acum se afla o masă lungă, cu o plasă verde de-a curmezişul; a ridicat indiferent o minge de celuloid şi a lăsat-o să sară, dar în loc să se gândească la copila sa el a văzut o altă figură, o fată graţioasă, plină de viaţă, zburdalnică, o fată care râdea şi se apleca peste masă cu un călcâi ridicat, în vreme ce întindea brusc paleta ei de ping-pong.

Era vremea să pornească. Peste câteva minute o va ţine pe Elisabeth de braţ, în faţa mormântului deschis. A aruncat mingea mică pe masă şi s-a dus iute în dormitor, să o vadă pentru ultima oară pe Margot dormind. Şi în timp ce stătea lângă pat şi îşi desfăta privirile cu faţa ei copilăroasă, cu buzele roz şi catifelate şi obrajii îmbujoraţi, Albinus şi-a amintit de prima noapte petrecută împreună şi s-a gândit cu groază la viitorul care îl aştepta alături de soţia lui palidă, ofilită. Viitorul ăsta îi apărea ca unul din acele coridoare pline de praf, întunecoase, lungi, unde găseşti o cutie bătută în cuie – sau un cărucior gol.

Şi-a întors cu greu privirile de la fata care dormea, şi-a muşcat unghia de la degetul mare şi s-a dus la fereastră. Se dezgheţa. Maşini strălucitoare îşi croiau drum prin bălţoace împroşcând apa în toate părţile; la colţ, un nenorocit zdrenţăros vindea viorele; un dulău aventuros urmărea insistent o pechineză minionă, iar căţeluşa îşi arăta colţii, se întorcea şi se rostogolea la capătul lesei; o felie mare, strălucitoare de cer albastru, zorit, se reflecta într-un geam pe care o servitoare foarte tânără, cu braţele goale, îl spăla energic.

— De ce te-ai sculat atât de devreme? Unde te duci? a întrebat Margot cu voce tărăgănată întreruptă de un căscat.

— Nicăieri, a spus el fără să se întoarcă spre ea.

22

— Nu mai fi atât de deprimat, gândăcel, i-a spus ea două săptămâni mai târziu. Ştiu că e o întâmplare foarte tristă, dar ei s-au înstrăinat aproape cu totul de tine; simţi şi tu asta, nu-i aşa? Şi, fireşte, au făcut fetiţa să se-ntoarcă împotriva ta. Crede-mă, înţeleg bine ce simţi, deşi, dacă aş putea să am un copil, aş prefera să fie băiat.

— Tu însăţi eşti copil, a spus Albinus mângâindu-i părul.

— Mai ales azi trebuie să fim în bună dispoziţie, a continuat Margot. Azi mai mult ca oricând! E începutul carierei mele. O să fiu celebră.

— Vai, aşa e, uitasem. Când e? Chiar azi?

Rex a intrat agale. În ultima vreme fusese cu ei în fiecare zi şi, în câteva ocazii, Albinus îi spusese tot ce avea pe suflet şi îi vorbise despre lucruri pe care nu i le putea spune lui Margot. Rex îl asculta atât de amabil, făcea comentarii de bun-simţ şi era atât de plin de înţelegere, încât faptul că nu se cunoşteau de multă vreme i se părea lui Albinus o pură întâmplare şi n-avea niciun fel de legătură cu timpul interior, spiritual, în cursul căruia înflorise şi se maturizase prietenia lor.

— Nu poţi să-ţi clădeşti viaţa pe nisipurile mişcătoare ale nefericirii, îi spusese Rex. E un păcat împotriva vieţii. Am avut cândva un prieten sculptor şi modul infailibil în care percepea şi evalua forma era aproape tulburător. Apoi, pe neaşteptate, din milă, s-a căsătorit cu o cocoşată bătrâioară şi urâtă. Nu ştiu exact ce s-a întâmplat, dar într-o zi, la puţin timp după ce se căsătoriseră, şi-au pregătit două valijoare, câte una pentru fiecare, şi s-au dus pe jos la ospiciul cel mai apropiat. În opinia mea, artistul trebuie să se lase

condus doar de simţul frumosului, care nu-l va înşela niciodată.

— Moartea, a spus el cu altă ocazie, pare să fie doar un prost obicei, pe care în prezent natura nu-i în stare să-l înfrângă. Am avut cândva un prieten drag – un băiat frumos, plin de viaţă, cu înfăţişare de înger şi muşchi de panteră. S-a tăiat când deschidea o cutie de compot de piersici – ştii soiul ăla moale, cu fructe mari care se topesc în gură şi lunecă uşor pe gât. A murit câteva zile mai târziu de septicemie. O tâmpenie, nu-i aşa? Şi totuşi... da, e straniu dar adevărat că, văzută ca operă de artă, forma vieţii lui nu ar fi fost atât de perfectă dacă ar fi trăit până la bătrâneţe. Moartea e adesea poanta pentru gluma vieţii.

În asemenea ocazii, Rex putea să vorbească la nesfârşit, neobosit, să inventeze povestiri despre prieteni inexistenţi şi să prezinte reflecţii nu prea profunde pentru mintea ascultătorului, reflecţii formulate într-o formă fals-strălucitoare. Avea o cultură peticită, de autodidact, dar minte ageră şi pătrunzătoare şi o poftă aproape genială de a-şi bate joc de oameni. Singurul lucru adevărat la el era probabil convingerea înnăscută potrivit căreia tot ce se crease în domeniul artei, al ştiinţei sau al sentimentelor erau doar trucuri, mai mult sau mai puţin inteligente. Indiferent de importanţa subiectului în discuţie, el găsea întotdeauna ceva spiritual sau banal de spus despre acesta, oferind exact ceea ce aştepta mintea sau starea de spirit a interlocutorului, deşi, în acelaşi timp, putea să fie îngrozitor de brutal şi arogant când interlocutorul îl agasa. Chiar când discuta despre o carte sau un tablou, Rex avea sentimentul plăcut că e partener la o conspiraţie, partener al unui şarlatan ingenios – adică al autorului cărţii sau al pictorului tabloului.

Urmărea cu interes suferinţele lui Albinus (după opinia lui, un tăntălău cu pasiuni simple şi o cunoaştere solidă, prea solidă a picturii), care

credea, sărmanul, că atinsese adâncurile nefericirii umane, în vreme ce Rex reflecta – cu un sentiment de anticipare plăcută – că, departe de a fi limita, ceea ce se întâmplase reprezenta doar primul punct din programul comediei furtunoase unde el, Rex, avea un loc rezervat în loja personală a impresarului. Regizorul acestui spectacol nu era nici Dumnezeu, nici diavolul. Primul era mult prea cărunt, venerabil şi demodat; iar cel de-al doilea, excedat de păcatele altor oameni, se plictisise de sine şi de alţii şi era deprimant ca ploaia... de fapt, ca ploaia în zori în curtea închisorii, unde câte-un imbecil amărât, care cască nervos, e executat pentru uciderea bunicii sale. Regizorul pe care-l avea în vedere Rex era un Proteu-fantomă reflectându-se magic în toate, dublu sau triplu, insesizabil, umbra unor bile de sticlă multicolore ce zboară descriind o curbă, năluca unui jongler pe o cortină licăritoare... Iată, cel puţin, ce presupunea Rex în rarele momente de meditaţie filosofică.

El lua viaţa uşor şi singurul sentiment omenesc pe care îl experimentase era afecţiunea puternică inspirată de Margot, pe care el se străduia să şi-o explice, prin caracteristicile fizice ale fetei, prin ceva din parfumul pielii ei, din epiteliul buzelor, din temperatura trupului ei. Dar explicaţia nu prea era adevărată. Pasiunea lor reciprocă se baza pe o afinitate profundă a sufletelor, chiar dacă Margot era o fată vulgară din Berlin, iar el – un artist cosmopolit.

În ziua aceea de pomină când a venit în vizită, Rex a reuşit să-i spună, în timp ce o ajuta să-şi pună paltonul, că închiriase o cameră unde se puteau întâlni netulburaţi. Margot i-a aruncat o privire furioasă, fiindcă Albinus îşi pipăia buzunarele la doar zece paşi depărtare. Rex a chicotit şi a adăugat fără să-şi coboare vocea că o s-o aştepte acolo în fiecare zi, la o anumită oră.

— O invit pe Margot la un *rendez-vous,* dar nu vrea să vină, i-a spus el senin lui Albinus în

vreme ce coborau scările.

— Numai să-ncerce şi... a zâmbit Albinus, ciupind drăgăstos obrazul lui Margot. Acum o să vedem ce actriţă eşti tu, a spus el punându-şi mănuşile.

— Mâine la cinci, Margot, ce zici? a spus Rex.

— Mâine copila îşi alege un automobil, a spus Albinus, aşa că nu poate veni la tine.

— O să aibă timp berechet să tot aleagă în cursul dimineţii, îţi convine ora cinci, Margot? Ori, să zicem şase şi rămâne stabilit?

Margot s-a înfuriat brusc:

— Ce glumă idioată, a spus ea printre dinţi.

Cei doi bărbaţi au râs şi au schimbat priviri amuzate. Portarul, care discuta cu poştaşul în faţa clădirii, i-a privit curios în timp ce treceau.

— Să nu-ţi vină să crezi, a spus el când cei trei se depărtaseră, că fetiţa acestui *Herr* a murit acum câteva săptămâni.

— Şi celălalt *Herr* cine e? a întrebat poştaşul.

— Nu mă-ntreba. Un alt amant, cred. Drept să-ţi spun, mi-e ruşine că locatarii ceilalţi sunt nevoiţi să vadă toate astea. Şi totuşi e un gentleman bogat şi generos. Ceea ce spun eu mereu e: dacă tot i-a venit să-şi ia o amantă, putea să aleagă una mai solidă şi mai dolofană.

— Iubirea e oarbă, a remarcat poştaşul pe gânduri.

23

În sala mică unde o duzină de actori şi oaspeţi urmau să vizioneze filmul, Margot a simţit cum îi coboară pe şira spinării un fior de fericire. L-a observat la mică distanţă pe impresarul de film care o făcuse să se simtă ridicolă chiar la el în birou. El s-a apropiat de Albinus şi Albinus i l-a prezentat lui Margot. El avea un urcior mare şi galben pe pleoapa dreaptă.

Margot s-a simţit ofensată că n-a fost recunoscută.

— Noi doi am avut o discuţie acum vreo doi ani, a spus ea cu subînţeles.

— Foarte adevărat, a replicat el zâmbind politicos. Te ţin minte perfect. (N-o ţinea minte.)

Cum s-au stins luminile, Rex, aşezat între Margot şi Albinus, a dibuit după mâna ei şi i-a apucat-o. În faţa lor, Dorianna Karenina, îmbrăcată cu blana ei luxoasă, deşi în încăpere era zăpuşeală, stătea între producător şi cineastul cu urciorul, faţă de care încerca să fie foarte amabilă.

Titlul, apoi numele, s-au derulat cu un tremur timid. Aparatul zumzăia încetişor şi monoton, cam ca un aspirator aflat la distanţă. Muzica lipsea.

Margot a apărut pe ecran aproape imediat. Citea o carte; apoi a aruncat-o pe jos şi s-a dus împleticindu-se la fereastră; logodnicul ei trecea călare.

Margot a fost atât de îngrozită, încât şi-a smuls mâna din strânsoarea lui Rex. Cine naiba era creatura asta înfiorătoare? Stângace şi urâtă, cu gura neagră ca o lipitoare, o gură umflată şi ciudat deformată, cu sprâncenele prost plasate şi cute neaşteptate la rochie, fata de pe ecran privea crunt în faţa ei, apoi s-a frânt în două, cu burta pe pervazul ferestrei şi fundul spre spectatori. Margot a dat la o parte mâna bâjbâitoare a lui Rex. Voia să muşte pe cineva sau să se arunce pe jos şi să bată cu picioarele în podea.

Pocitania de pe ecran n-avea nimic în comun cu ea – era groaznică, groaznică! Semăna de fapt cu mama ei, nevasta portarului, din fotografia de la nuntă. „Poate va fi ceva mai bine în alte scene”, s-a gândit ea nefericită.

Albinus s-a aplecat spre ea, aproape îmbrăţişându-l pe Rex, şi i-a şoptit drăgăstos:

— Dulce, minunat. Nici nu-mi închipuiam...

Era cu adevărat fascinat: îşi amintea într-un fel de micul cinematograf „Argus” unde se

întâlniseră prima oară şi îl înduioşa faptul că Margot joacă atât de prost – şi totuşi cu un încântător entuziasm copilăresc, ca o elevă care recită un poem aniversar.

Şi Rex era încântat. Nu se îndoise niciodată de eşecul lui Margot pe ecran; în plus, ştia că ea se va răzbuna pe Albinus pentru acest eşec. Mâine, ca reacţie, ea va veni la el. La cinci fix. O mare plăcere! Mâna lui a început să bâjbâie din nou şi Margot l-a ciupit violent.

După o scurtă absenţă, Margot a apărut din nou: s-a furişat hoţeşte prin faţa caselor, atingând uşor zidurile şi privind peste umăr (deşi, foarte straniu, trecătorii nu păreau deloc surprinşi) şi apoi s-a strecurat într-un restaurant unde un suflet caritabil îi spusese că l-ar putea găsi pe iubitul ei în tovărăşia unei vampe (Dorianna Karenina). S-a strecurat înăuntru – spatele ei părea gras şi greoi.

„În câteva clipe o să încep să urlu”, s-a gândit Margot.

Din fericire a urmat la timp un plan îndepărtat – s-a văzut o măsuţă într-un restaurant, o sticlă în bateria cu gheaţă şi eroul care-i oferea o ţigară Doriannei, apoi i-o aprindea (în mintea oricărui producător, gestul acesta e simbolul unei intimităţi nou-născute). Dorianna şi-a dat brusc capul pe spate, a expirat fumul şi a zâmbit într-un colţ al gurii.

Cineva din sală a început să aplaude; s-au asociat şi alte persoane. Apoi a apărut Margot şi aplauzele s-au stins. Margot a deschis gura, aşa cum nu o deschidea niciodată în viaţa de toate zilele şi apoi, cu capul lăsat în jos şi braţele atârnând, a ieşit din nou în stradă.

Dorianna, cea reală, s-a întors şi ochii ei au strălucit binevoitori în semiîntuneric:

— Bravo, fetiţo, a spus ea cu vocea răguşită, şi lui Margot i-ar fi plăcut să o zgârie pe faţă.

Acum aştepta cu atâta groază fiecare reapariţie pe ecran, încât simţea că leşină şi nu mai

e în stare să împingă şi să ciupească mâna stăruitoare a lui Rex. El i-a simţit respiraţia fierbinte în ureche, în timp ce ea gemea încetişor:

— Te rog, încetează sau îmi schimb locul. El a bătut-o uşor pe genunchi şi şi-a retras mâna.

Iubita părăsită a revenit şi fiecare mişcare a ei era o tortură pentru Margot. Se simţea asemenea unui suflet în Infern, un suflet căruia diavolii îi expun dublura nebănuită a păcatelor trupeşti. Gesturile astea rigide, nefireşti, colţuroase... În faţa ei buhăită, Margot recunoştea oarecum expresia pe care o avea mama sa când încerca să fie politicoasă cu un chiriaş important.

— O scenă foarte reuşită, a şoptit Albinus, aplecându-se din nou deasupra ei.

Rex începea să fie agasat că stă în întuneric, că vizionează un film prost şi că suportă greutatea unui bărbat solid, care se tot apleacă peste el. A închis ochii, a văzut caricaturile mici în culori pe care le făcuse pentru Albinus, a meditat asupra problemei fascinante, deşi destul de simple: cum să sugă şi alţi bani de la acesta.

Drama se apropia de sfârşit. Eroul părăsit de vampă s-a dus la un farmacist pe o ploaie cinematică torenţială, să-şi cumpere otravă, dar şi-a amintit de bătrâna lui mamă şi, în schimb, s-a întors la ferma unde se născuse. Acolo, printre găini şi porci, iubita lui adevărată se juca cu pruncul lor nelegitim (nu va mai rămâne multă vreme nelegitim, judecând după felul în care tânărul privea peste gard). Era cea mai bună scenă a lui Margot. Dar cum plodul se ghemuia lângă ea, Margot şi-a netezit brusc rochia cu dosul palmei (fără să vrea), ca şi cum şi-ar fi şters mâna – şi plodul a privit-o chiorâş. Sala a izbucnit în râs. Margot n-a mai putut suporta şi a început să plângă încetişor. Când luminile s-au aprins, ea s-a ridicat de pe scaun şi s-a îndreptat în fugă spre ieşire.

Neliniştit şi îngrijorat, Albinus s-a dus grăbit după ea.

Rex s-a ridicat şi s-a întins. Dorianna i-a atins braţul. Lângă ea stătea şi căsca omul cu umorul.

— Un fiasco, a spus Dorianna clipind. Biata fetiţă.

— Tu eşti mulţumită de jocul tău? a întrebat Rex curios.

Dorianna a râs.

— Să-ţi spun un secret: o actriţă adevărată nu poate fi mulţumită.

— Uneori nici publicul, a spus Rex calm. Apropo, spune-mi, draga mea, cum ţi-ai găsit numele de scenă? Numele mă cam intrigă.

— Oh, e o poveste lungă, a răspuns ea melancolică. Dacă ai să vii odată să iei ceaiul cu mine, am să-ţi spun probabil mai multe despre asta. Băiatul care mi-a propus numele s-a sinucis.

— Ah, nu-i de mirare. Dar ce voiam să ştiu... Spune-mi, ai citit Tolstoi?

— *Doll's Toy?* a întrebat Dorianna Karenina. Nu, mă tem că nu. De ce?

24

Acasă, au urmat scene furtunoase, suspine, gemete, istericale. Margot s-a aruncat pe sofa, pe pat, pe podea. Ochii îi scânteiau formidabil plini de mânie; un ciorap îi alunecase pe gleznă. Lumea era scăldată-n lacrimi.

Albinus încerca să o consoleze şi folosea fără să-şi dea seama cuvintele cu ajutorul cărora o alinase odinioară pe Irma când îi săruta o vânătaie – cuvinte vacante acum, după moartea Irmei.

Mai întâi, Margot şi-a vărsat toată furia pe el; apoi a ocărât-o pe Dorianna cu un limbaj îngrozitor; după care s-a năpustit asupra producătorului. Pe drum, l-a bălăcărit pe Grossman, bătrânul cu urcior la ochi, deşi el n-avusese absolut nicio legătură cu filmul.

— Bine, bine, a spus Albinus în cele din urmă. Fac tot ce pot pentru tine. Dar zău, nu cred că a fost un fiasco. Dimpotrivă, în câteva scene ai jucat foarte bine – de pildă, în acea primă scenă, mă rog, când tu...

— Tacă-ţi fleanca! a zbierat Margot şi a aruncat în el cu o portocală.

— Puiuţule, te rog să mă asculţi. Sunt pregătit să-mi fac fericită iubita. Acum luăm o batistă curată şi ne ştergem lacrimile pentru totdeauna. Uite ce-am să fac. Filmul îmi aparţine. Am plătit pentru mizeria... vreau să spun pentru mizeria pe care Schwarz a făcut-o din el. N-am să permit să fie prezentat nicăieri şi am să-l păstrez pentru mine, ca suvenir.

— Ba să-l arzi.

— Perfect, îl ard. Dorianna nu va fi foarte încântată, te asigur. Ei – eşti mulţumită?

Ea a continuat să suspine, dar mai potolit.

— Haide, haide, draga mea, nu mai plânge. Mâine o să mergi şi o să alegi ceva pentru tine. Să-ţi spun ce? Un obiect mare, cu patru roţi. Ai uitat asta? Ei, n-o să fie distractiv? Apoi o să mi-l arăţi şi poate (a zâmbit, şi-a înălţat sprâncenele în timp ce tărăgăna şiret cuvântul „poate") am să-l cumpăr. O să străbatem distanţe de sute de kilometri. O să vezi primăvara în Sud... Ce zici, Margot?

— Nu, alta-i problema, a spus ea îmbufnată.

— Problema e că tu trebuie să fii fericită. Şi vei fi fericită. Unde-i batista aia? O să ne întoarcem toamna; o să urmezi mai multe cursuri de actorie şi am să-ţi găsesc un producător cu adevărat deştept – Grossman, de pildă.

— Nu, nu el, a mormăit ea.

— Perfect, atunci altul. Acum, şterge-ţi lacrimile ca o fată cuminte şi hai să ieşim în oraş pentru cină. Te rog, micuţo.

— N-am să fiu niciodată fericită până când nu divorţezi, a spus ea, oftând din rărunchi. Dar mă tem că o să mă părăseşti, acum, după ce m-ai văzut

în filmul ăla dezgustător. Oh, alt bărbat i-ar fi pălmuit pe toţi fiindcă m-au făcut să arăt atât de pocită! Nu, să nu mă săruţi. Ia spune-mi, ai făcut ceva în legătură cu divorţul? Sau ai lăsat totul baltă?

— Cum să-ţi spun, nu... Vezi tu, lucrurile stau cam aşa, s-a bâlbâit Albinus. Noi... Oh, Margot, noi de-abia... Adică, ea îndeosebi... Într-un cuvânt, doliul ăsta mă pune într-o situaţie delicată.

— Ce spui? a întrebat Margot ridicându-se în picioare. Nu ştie nici acum că vrei să divorţaţi?

— Nu, n-am vrut să spun asta, a îngăimat Albinus fără convingere. Fireşte, ea simte... Adică, ştie... Sau mai bine zis...

Margot a început să se ridice încet, din ce în ce mai sus, asemenea unui şarpe care se descolăceşte.

— Adevărul e că n-o să divorţeze de mine, a răspuns în cele din urmă Albinus, spunând pentru prima oară în viaţa lui o minciună despre Elisabeth.

— Deci aşa stau lucrurile? a întrebat Margot în timp ce se apropia de el.

„O să mă lovească”, s-a gândit Albinus extenuat. Margot a venit direct la el şi l-a cuprins după gât cu braţele.

— Nu mai pot continua doar ca amantă a ta, a spus ea lipindu-şi obrazul de cravata lui. Nu pot. Fă ceva în privinţa asta. Spune-ţi mâine: am să fac asta pentru fetiţa mea! Există avocaţi. Toate se pot aranja.

— Am s-o fac la toamnă, îţi promit, a spus el.

Ea a oftat încetişor, s-a dus la oglindă şi s-a uitat languroasă la imaginea ei reflectată.

„Divorţ”, s-a gândit Albinus. „Nu, nu, nici vorbă.”

25

Rex transformase în atelier camera închiriată pentru întâlnirile lui cu Margot, care de câte ori venea îl găsea lucrând. În general, el fluiera melodios în timp ce desena.

Margot îi privea obrajii albi precum creta, buzele groase, stacojii, ţuguiate şi care formau un cerc atunci când fluiera. Purta o cămaşă de mătase cu guler deschis şi o pereche de pantaloni din flanelă. Făcea adevărate minuni cu tuşul.

Se întâlneau în felul ăsta aproape în fiecare după-masă şi Margot amâna întruna ziua plecării. Deşi automobilul fusese cumpărat şi venise primăvara.

— Pot să-ţi fac o propunere? i-a spus Rex lui Albinus într-o zi. De ce ai nevoie să iei un şofer pentru călătoria ta? Mă pricep la şofat, ştii bine.

— E frumos din partea ta, a răspuns Albinus, destul de ezitant. Dar... ei, mă tem să te iau de la lucrul tău. Noi vrem să străbatem un drum destul de lung.

— Oh, nu-ţi face griji pentru mine. Oricum voiam să-mi iau o vacanţă. Soare superb... obiceiuri vechi şi pitoreşti... terenuri de golf... inclusiv excursii...

— În cazul ăsta o să fim încântaţi, a spus Albinus, întrebându-se îngrijorat ce o să creadă Margot despre asta. Dar Margot, după o scurtă ezitare, a fost de acord cu propunerea.

— Bine, să vină, a spus ea. De fapt, tipul nu-mi displace, dar a căpătat obiceiul să-mi mărturisească aventurile lui amoroase şi oftează când mi le povesteşte de parcă aşa ar fi normal. Devine oarecum plicticos.

Era cu o zi înainte de plecarea lor. Când se întorcea acasă venind de la cumpărături, Margot a intrat în fugă să-l vadă pe Rex. Cutia cu vopsele, creioanele, o rază de soare prăfuită care traversa pieziş camera – toate îi aminteau de vremea când poza goală.

— De ce eşti atât de grăbită? a spus Rex alene, în timp ce ea se ruja. Azi e ultima oară. Nu ştiu cum ne vom descurca în timpul călătoriei.

— Suntem amândoi destul de deştepţi, a răspuns ea râzând gutural.

A ieşit în fugă şi a căutat un taxi. Dar strada principală era pustie. A ajuns la un scuar – şi, cum făcea totdeauna când se întorcea acasă venind din camera lui Rex, s-a gândit: „Să o iau la dreapta, apoi să traversez grădina şi apoi să o iau din nou la dreapta?”.

Acolo era strada unde locuise în copilărie.

(Trecutul stătea încuiat bine în cuşca lui. De ce să nu arunce o privire?)

Strada nu se schimbase. La colţ se afla brutăria, apoi era măcelăria cu capul de bou aurit pe firmă şi în faţa prăvăliei stătea legat un buldog – era al văduvei maiorului de la nr. 15. Dar papetăria se transformase în coafor. La chioşcul de ziare vindea aceeaşi bătrână. Vedea berăria pe care obişnuia să o frecventeze Otto; şi casa unde se născuse ea: judecând după schele, casa era în reparaţie. Nu s-a ostenit să se apropie mai mult.

În vreme ce se întorcea de-acolo, a strigat-o o voce cunoscută. Era Kaspar, prietenul fratelui ei. Împingea o bicicletă cu un coş în faţa ghidonului şi cadru violet.

— Bună, Margot, a spus el zâmbind sfios şi a mers pe trotuar lângă ea.

Ultima oară când îl văzuse se arătase foarte nesociabil; dar atunci fuseseră un grup, o organizaţie, aproape o bandă. Acum, că era singur, era doar un vechi prieten.

— Ei, cum îţi merge, Margot?

— Splendid, a râs ea. Dar ţie?

— Ei, binişor. Ştiai că ai tăi s-au mutat? Locuiesc acum în Berlinul de Nord. Ar trebui să-i vizitezi într-o zi, Margot. Tatăl tău nu o mai duce multă vreme.

— Şi frate-meu pe unde-i? a întrebat ea.

— Păi, a plecat departe. Cred că lucrează la Bielefeld.

— Ştii şi tu cât de mult mă iubeau acasă, a spus ea privindu-şi încruntată picioarele, în timp ce mergea chiar pe bordura curbei. Şi după aia le-a mai păsat de mine? S-au mai întrebat ce se întâmplă cu mine?

Kaspar a tuşit şi a spus:

— Oricum, sunt ai tăi, Margot. Mama ta a fost dată afară de-aici şi noua slujbă nu-i place.

— Şi ce spun oamenii despre mine aici? a întrebat înălţându-şi privirile spre el.

— Ei, o mulţime de porcării. Bârfă. Ca de obicei. Eu am spus întotdeauna că o fată are dreptul să facă ce vrea cu viaţa ei. Şi te înţelegi bine cu prietenul tău?

— Oh, da, mai mult sau mai puţin. O să se căsătorească în curând cu mine.

— Minunat, a spus Kaspar. Mă bucur pentru ţine. Păcat că nu mai putem să ne distrăm împreună ca altădată. Mare păcat.

— N-ai şi tu o iubită? a întrebat ea zâmbind.

— Nu, în momentul ăsta, nu. Uneori viaţa e foarte grea, Margot. Lucrez la o cofetărie. Mi-ar plăcea să am o cofetărie a mea într-o bună zi.

— Da, viaţa poate fi grea, a spus Margot gânditoare şi după o scurtă pauză a oprit un taxi.

— Poate într-o zi am putea... a început Kaspar; dar nu, ei nu se vor mai scălda niciodată împreună în lacul ăla.

„Praful se-alege de ea, s-a gândit el în timp ce o privea cum se instalează în maşină. Ar fi trebuit să se mărite cu un bărbat bun şi simplu. Nici eu n-aş lua-o de nevastă. Omul n-o să ştie niciodată cum stă...”

A sărit în şa şi a pedalat repede după taxi, până la colţul străzii următoare. Margot i-a făcut cu mâna în timp ce el cotea cu graţie pe strada lăturalnică.

26

Şosele străjuite de meri şi apoi drumuri cu pruni erau sorbite cu lăcomie – la nesfârşit – de roţile din faţă. Vremea era frumoasă şi spre seară celulele de oţel ale radiatorului erau pline cu albine moarte şi libelule şi fluturi ochiul-boului. Rex conducea minunat, sprijinindu-se leneş de speteaza banchetei foarte joase şi manevrând volanul cu o atingere tandră, blândă şi aproape visătoare. În lunetă atârna o maimuţă din pluş care privea spre nordul ce se depărta în viteză.

Apoi, în Franţa, de-a lungul drumurilor se înşirau plopi; servitoarele de la hoteluri nu înţelegeau ce spunea Margot şi asta o înnebunea. S-a propus ca ei să-şi petreacă primăvara pe Riviera şi apoi să meargă mai departe spre lacurile italiene. Cu puţin înainte de-a ajunge la ţărm, ultima oprire a fost la Rouginard.

Au ajuns acolo pe înserat. Un nor stropit cu portocaliu se învălătucea pe cerul verde-pal, deasupra munţilor întunecaţi; luminile străluceau în cafenelele ghemuite dedesubt; platanii de pe bulevard se învăluiseră în beznă.

Margot era obosită şi irascibilă, ca totdeauna spre seară. De la plecarea lor – adică, de aproape trei săptămâni (fiindcă nu se grăbiseră şi se opriseră în numeroase locuri micuţe şi pitoreşti, cu aceeaşi biserică veche în acelaşi scuar vechi) – nu fusese nici măcar o dată singură cu Rex. Când au intrat în Rouginard şi Albinus se tot extazia de contururile dealurilor împurpurate, Margot a murmurat printre dinţii încleştaţi: „Uf, aşa, nu te opri, dă-i înainte, dă-i înainte”. Era cât pe ce s-o podidească lacrimile. Au tras la un hotel mare şi Albinus s-a dus să se intereseze de camere.

— Simt că înnebunesc dacă mai durează mult, a spus Margot fără să-l privească pe Rex.

— Pune-i somnifere în băutură, i-a sugerat Rex. Fac eu rost de la farmacie.

— Am încercat, i-a răspuns Margot, dar fără niciun efect.

Albinus s-a întors puţin îngrijorat.

— Zadarnic, a spus el. E tare neplăcut. Îmi pare rău, scumpa mea.

S-au dus cu automobilul la trei hoteluri la rând şi toate erau pline. Margot a refuzat categoric să îşi continue drumul până în oraşul următor, întrucât, după cum a spus ea, curbele drumului îi provocau greaţă. Era atât de furioasă, încât Albinus se temea să o privească. În cele din urmă, la al cincilea hotel, au fost rugaţi să intre în lift, să urce şi să vadă singurele două camere disponibile. Liftierul cu piele măslinie care îi condusese sus stătea cu profilul său frumos întors spre ei.

— Priveşte genele alea, a spus Rex împungându-l uşor cu cotul pe Albinus.

— Termină cu tâmpeniile, a exclamat Margot deodată.

Camera cu pat dublu nu era deloc rea, dar Margot continua să bată uşor cu tocul în podea şi repeta cu voce coborâtă şi supărată:

— Nu vreau să rămân aici, nu vreau să rămân aici.

— Dar zău, e destul de drăguţ pentru o noapte, a spus Albinus rugător.

Servitorul a deschis o uşă interioară, care dădea în baie; a trecut prin baie şi a deschis o a doua uşă, spre al doilea dormitor.

Rex şi Margot s-au privit în fugă.

— Nu ştiu dacă nu te deranjează să împărţi baia cu noi, Rex? a spus Albinus. Margot stropeşte peste tot şi stă mult în cadă.

— E bine, a râs Rex. Ne descurcăm noi cumva.

— Eşti sigur că nu aveţi o altă cameră pentru o singură persoană? a întrebat Albinus întorcându-se spre servitor, dar aici a intervenit repede Margot:

— Prostii, a spus ea. E-n regulă. Refuz să mai umblăm aiurea.

Ea s-a dus la fereastră în vreme ce bagajele erau aduse înăuntru. Pe cerul de culoarea prunei se vedea o stea mare, vârfurile negre ale arborilor erau perfect nemişcate, greierii cântau... dar ea nu vedea şi nu auzea nimic.

Albinus a început să despacheteze obiectele de toaletă.

— Mai întâi o să fac o baie, a spus ea dezbrăcându-se în grabă.

— Dă-i bătaie, a răspuns el vesel. Eu o să mă bărbieresc. Să nu stai prea mult – trebuie să mâncăm ceva.

A văzut în oglindă cum puloverul, fusta, câteva rufe de corp subţiri, un ciorap, apoi celălalt, au zburat rapid prin aer.

— Târfuliţa! a spus el cu voce scăzută, în timp ce-şi săpunea bărbia.

A auzit cum se-nchide uşa, cum pocnesc zăvoarele şi apa curge zgomotos.

— Nu-i nevoie să te-nchizi înăuntru, n-am de gând să te scot de-acolo, a strigat el râzând, în timp ce-şi întindea pielea obrazului cu degetul.

În dosul uşii încuiate curgea un torent de apă sonor şi constant. Albinus îşi răzuia atent obrazul cu un aparat Gillette frumos placat. Se întreba dacă aveau homari *à l'américaine* aici.

Apa a continuat să curgă puternic – şi a devenit tot mai zgomotoasă. El terminase partea mai grea, ca să zicem aşa, şi era pe punctul să revină la mărul lui Adam, unde câţiva ţepi erau întotdeauna greu de îndepărtat, când deodată a observat şocat că pe sub uşa băii venea încet un şuvoi de apă. Vuietul robinetelor căpătase acum o tonalitate triumfală.

Nu se poate să se fi înecat, a murmurat el, a alergat la uşă şi a început să bată: Draga mea, te simţi bine? Inunzi camera! Niciun răspuns. Margot, Margot! a strigat el, zgâlţâind clanţa (fără

să fie deloc conştient de rolul bizar pe care uşile îl jucau în viaţa lui şi a ei).

Margot s-a furişat înapoi în camera de baie. Încăperea era plină de aburi şi de apă fierbinte. A închis repede robinetele.

— Am adormit în cadă, a strigat ea pe un ton tânguitor.

— Eşti nebună, a spus Albinus. M-ai speriat îngrozitor!

Pâraiele ce înnegreau covorul gri-pal au scăzut şi s-au oprit. Albinus s-a întors la oglindă şi şi-a săpunit încă o dată gâtul.

După câteva minute, Margot a apărut proaspătă şi radioasă şi a început să-şi dea cu pudră de talc. La rândul lui, Albinus s-a dus să facă baie. Încăperea mirosea a umezeală. A ciocănit la uşa lui Rex.

— N-am să te fac să aştepţi, a strigat el. Baia e liberă în câteva clipe.

— Ei, nu-i nicio grabă, nicio grabă! a strigat Rex fericit.

La cină Margot a fost într-o dispoziţie splendidă. Stăteau pe terasă. Un fluture alb a fâlfâit în jurul lămpii şi s-a prăbuşit pe masă.

— O să rămânem aici multă, multă vreme, a spus Margot. Îmi place locul la nebunie.

27

A trecut o săptămână, apoi încă una. Zilele erau senine. Erau o mulţime de flori şi de străini. O oră de mers cu maşina te ducea la o plajă frumoasă, cu nisip, aşezată între stânci roşii întunecate, lângă marea albastră-neagră. Dealuri îmbrăcate în pini înconjurau hotelul lor, o clădire frumoasă în felul ei, construită într-un stil maur greţos care i-ar fi dat fiori lui Albinus, dacă n-ar fi fost atât de fericit. Şi Margot era fericită; la fel şi Rex.

Ea era foarte admirată: de un fabricant de mătăsuri din Lyon; de un englez liniştit, colecţionar de gândaci; de tânărul care juca tenis cu ea. Dar Albinus nu simţea niciun puseu de gelozie, indiferent de cine o privea insistent sau dansa cu ea. Era foarte surprins când îşi amintea de chinurile suferite la Solfi: de ce toate lucrurile îl făceau să se simtă neliniştit atunci şi de ce se simţea atât de sigur de ea acum? Îi scăpase un mic amănunt: ea nu mai dorea să placă altora; avea nevoie doar de un singur bărbat – Rex. Iar Rex era umbra lui Albinus.

Într-o zi au plecat toţi trei într-o lungă hoinăreală prin munţi, s-au rătăcit şi în cele din urmă au coborât pe o potecă stâncoasă şi dificilă, care i-a dus într-o direcţie greşită. Margot nu era obişnuită cu plimbările pe jos; a făcut băşici groaznice la picioare şi cei doi bărbaţi au cărat-o cu rândul, mai-mai să se prăbuşească sub această povară, fiindcă niciunul nu era foarte robust. Pe la două după-amiaza au ajuns într-un sătuc scăldat în soare şi au găsit autobuzul de Rouginard gata să plece dintr-un scuar pavat cu piatră cubică, unde câţiva bărbaţi jucau popice. Margot şi Rex s-au urcat, Albinus se pregătea să facă acelaşi lucru, dar a observat că şoferul nu se aşezase încă la volan şi mai întârzia puţin, voind să ajute un fermier bătrân să-şi urce două lăzi mari, aşa că a bătut în geamul pe jumătate deschis la care se afla Margot şi a spus că dă o fugă să ia ceva de băut. A dat fuga şi a intrat într-un bar mic de la colţul scuarului. Când întindea mâna să-şi ia berea, s-a ciocnit de un bărbat scund şi delicat în costum de sport alb, care plătea în grabă. S-au privit.

— Tu aici, Udo? a exclamat Albinus. Ce plăcere neaşteptată !

— Cu totul neaşteptată, a spus Udo Conrad. Ai mai chelit puţin, bătrâne. Eşti aici cu familia ta?

— Păi, nu... Înţelegi, stau la Rouginard şi...

— A, bun, a spus Conrad. Şi eu locuiesc la Rouginard. Doamne, pleacă autobuzul! Hai, repede.

— Vin, a spus Albinus şi a dat repede pe gât berea.

Conrad a alergat cu paşi mici spre autobuz şi s-a urcat.

S-a auzit claxonul. Albinus s-a scotocit după nişte monede franceze greu de găsit.

— Ei, nu-i nicio grabă, a spus barmanul, un bărbat melancolic cu mustaţa neagră, pe oală. Mai întâi dă ocol satului şi apoi opreşte din nou la colţul ăsta, înainte de a pleca mai departe.

— Aha, bine, a spus Albinus. Atunci mai iau o bere.

Prin cadrul luminos al uşii a văzut cum autobuzul galben, scund şi lung, s-a îndepărtat în viteză prin labirintul smălţuit al umbrei platanilor, care părea să se amestece cu el şi să-l dizolve.

„Ce nostimadă, să-l întâlnesc pe Conrad", s-a gândit Albinus. „Şi-a lăsat o bărbuţă blondă, parcă pentru a compensa cât s-a rărit părul meu. Când ne-am văzut ultima oară? Acum şase ani. M-a emoţionat întâlnirea cu el? Absolut deloc. Credeam că locuieşte în San Remo. Un om straniu, firav, mai degrabă rupt de lume şi nu foarte fericit. Celibat, alergie la polen, intoleranţă la pisici şi la tic-tacul pendulelor. Bun scriitor. Minunat scriitor. Ciudat că habar n-are de schimbarea din viaţa mea. Ciudată şederea mea în localul ăsta somnolent, încins, unde n-am mai fost până acum şi nu voi mai veni niciodată. Mă-ntreb ce-o fi făcând acum Elisabeth. Rochie neagră, mâini leneşe. Mai bine nu mă gândesc la asta."

— În cât timp ocoleşte autobuzul satul? a întrebat în franceza lui îngrijită şi lentă.

— Câteva minute, a spus barmanul cu tristeţe.

„Nu prea înţeleg ce fac ei cu bilele alea de lemn. De lemn? Sau e vreun metal? Întâi sunt ţinute-n palmă, apoi lansate în faţă... şi se

rostogolesc, se opresc. Ar fi jenant ca pe drum să intre întâmplător în vorbă cu fetiţa şi ea să nu-şi ţină gura şi să-i povestească totul înainte de a-i spune eu. Oare o să-i spună? mă-ntreb. Totuşi nu prea sunt şanse ca ei să discute. A fost nefericită, biata copilă, şi o să stea foarte tăcută."

— Pare un sat destul de mare, judecând după timpul necesar pentru a-i da ocol, a constatat el.

— Nu îi dă ocol, a spus un bătrân cu pipă de lut, care stătea la o masă din spatele lui.

— Ba-i dă, a spus barmanul cel posomorât.

— Aşa a fost până duminica trecută, a spus bătrânul. Acum se duce direct.

— Mă rog, a spus barmanul, nu-i greşeala mea, asta e.

— Şi acum eu ce mă fac? a strigat Albinus disperat.

— Îl luaţi pe următorul, a spus raţional bătrânul.

A ajuns în cele din urmă acasă şi a găsit-o pe Margot într-un şezlong pe terasă, mâncând cireşe; iar Rex stătea pe balustrada albă, în costum de baie, cu spatele lung, cafeniu şi păros întors spre soare. Un tablou fericit şi liniştit.

— Am pierdut drăcovenia aia, a spus Albinus silindu-se să zâmbească.

— Aşa-ţi trebuie, a spus Margot.

— Spune-mi, n-ai observat un bărbat mic, în costum alb, cu o barbă aurie?

— L-am văzut eu, a spus Rex. A stat în spatele nostru. Ce-i cu el?

— A, nimic – un bărbat pe care l-am cunoscut cândva.

28

În dimineaţa următoare, Albinus s-a interesat conştiincios la Oficiul de Turism şi apoi la o pensiune germană, dar niciuna n-a putut să-i dea adresa lui Udo Conrad. „În definitiv, nu prea avem

multe să ne spunem, s-a gândit el. Probabil am să-l întâlnesc din nou, dacă rămânem aici mai mult. Şi dacă nu-l mai întâlnesc, n-are prea multă importanţă."

Câteva zile mai târziu, s-a trezit mai devreme decât de obicei, a ridicat jaluzelele, i-a zâmbit cerului albastru, proaspăt, şi plantelor verzi şi blânde – cerul era senin, dar încă pâclos, ca şi cum ar fi fost un frontispiciu strălucitor sub o foiţă de hârtie, şi a simţit o dorinţă puternică să urce pe munte, să hoinărească şi să respire aerul cu parfum de cimbru.

Margot s-a deşteptat.

— E încă foarte devreme, a spus ea somnoroasă.

El i-a propus să se îmbrace repede şi să iasă să-şi petreacă toată ziua sub cerul liber – doar ei doi, singuri-singurei...

— Du-te fără mine, a murmurat ea şi s-a întors pe partea cealaltă.

— Uf, mare leneşă mai eşti, a spus mâhnit Albinus.

Era aproape opt. A ieşit cu paşi energici dintre străzile înguste, tăiate longitudinal în două de umbra dimineţii şi de strălucirea soarelui, şi a început urcuşul.

Când trecea prin faţa unei vile micuţe, vopsite într-un roz cald, a auzit ţăcănitul unor foarfece mari şi l-a văzut pe Udo Conrad care curăţa ceva în grădina stâncoasă şi mică. Da, el avusese întotdeauna o slăbiciune pentru grădinărit.

— În sfârşit, te-am găsit, a spus vesel Albinus şi celălalt s-a întors, dar nu i-a zâmbit.

— Oh, a zis el sec, nu mă aşteptam să te văd din nou.

Singurătatea dezvoltase în Udo o sensibilitate de fată bătrână, iar acum îi făcea plăcere, o plăcere morbidă, să se simtă ofensat.

— Nu fi prost, Udo, a spus Albinus, dând la o parte cu delicateţe frunzişul penat al unei mimoze

care stătea plină de regrete în calea lui. Ştii foarte bine că nu l-am pierdut intenţionat. Credeam că dă ocol şi se întoarce din nou.

Conrad s-a mai îmblânzit puţin.

— N-are importanţă, a spus el, adesea se-ntâmplă cam aşa: te întâlneşti cu un om după multă vreme şi deodată te cuprinde panica şi simţi dorinţa să scapi de el. Am crezut că nu-ţi surâdea perspectiva de a trăncăni despre vremurile de odinioară în închisoarea mobilă a unui autobuz; şi ai evitat asta perfect.

Albinus a râs:

— Adevărul e că te-am căutat întruna zilele astea. Nimeni nu pare să ştie exact unde locuieşti.

— Aşa e, am închiriat căsuţa doar de câteva zile. Tu unde stai?

— La hotelul Britannia. Mă bucur nespus să te văd, Udo. Dar vorbeşte-mi despre tine.

— Ce-ai zice să ne plimbăm puţin? a propus Conrad şovăind. Perfect. O să-mi pun alţi pantofi.

S-a întors într-un minut şi au început să urce pe un drum umbrit şi răcoros ce şerpuia printre ziduri de piatră îmbrăcate-n viţă, cu asfaltul albastru neatins încă de soarele fierbinte al dimineţii.

— Ce-ţi mai face familia? a întrebat Conrad. Albinus a ezitat şi apoi a spus:

— Mai bine să nu mă-ntrebi, Udo. În ultima vreme mi s-au întâmplat lucruri groaznice. Anul trecut ne-am despărţit, Elisabeth şi cu mine. Apoi micuţa mea Irma a murit de pneumonie. Prefer să nu vorbesc despre aceste întâmplări, dacă nu te superi.

— Într-adevăr, e foarte trist, a spus Conrad.

Au tăcut amândoi; Albinus s-a gândit dacă n-ar fi mai degrabă fascinant şi încântător să vorbească despre aventura lui pasională, să-i vorbească acestui vechi amic, pe care-l ştiuse întotdeauna ca pe un individ neaventuros şi timid; dar a amânat confesiunea pentru mai târziu.

Conrad, pe de altă parte, îşi spunea, că a greşit pornind în această plimbare: el prefera ca oamenii să fie fără griji, fericiţi, când se aflau în compania lui.

— Nu ştiam că eşti în Franţa, a spus Albinus. Credeam că obişnuieşti să locuieşti în ţara lui Mussolini.

— Cine-i Mussolini ăsta? a întrebat Conrad încruntându-se derutat.

— Ah, eşti neschimbat, a râs Albinus. Nu te speria, n-am de gând să discut despre politică. Vorbeşte-mi despre opera ta, te rog. Ultimul tău roman e superb.

— Mă tem, a răspuns Udo, că patria noastră nu prea e la nivelul potrivit ca să-mi aprecieze scrierile. Aş scrie bucuros în franceză, dar nu vreau să mă despart de experienţa şi bogăţiile adunate în timp ce am mânuit limba noastră.

— Lasă, lasă, a spus Albinus. O mulţime de oameni îţi iubesc cărţile.

— Nu aşa cum le iubesc eu, a spus Conrad. Va trece mult timp – un întreg secol, poate – până să fiu apreciat la valoarea mea. Vreau să spun, dacă arta scrisului şi a cititului nu va fi complet uitată până atunci; şi mă tem că în această jumătate de secol a fost aproape complet uitată în Germania.

— Cum adică? a întrebat Albinus.

— Ei, când o literatură supravieţuieşte aproape exclusiv cu *Viaţa* şi *Vieţile* înseamnă că trage să moară. N-am o părere foarte bună despre romanele freudiste sau despre romanele provinciei tihnite. Se poate demonstra că nu contează literatura în totalitate, ci doar doi sau trei scriitori autentici care stau rezervaţi, nebăgaţi în seamă de contemporanii lor gravi şi infatuaţi. Oricum, uneori e destul de enervant. Mă apucă furia când văd ce cărţi sunt luate-n serios.

— Nu, a spus Albinus, nu sunt deloc de acord cu părerile tale. Dacă epoca noastră se interesează

de problemele sociale, nu văd de ce autori talentaţi n-ar încerca să ajute. Războiul, agitaţiile postbelice...

— Te rog, a gemut Conrad încet.

Au tăcut din nou. Drumul şerpuitor îi dusese într-o pădurice de pini, unde scârţâitul greierilor se asemăna cu rotitul şi zumzăitul unei jucării mecanice. Un pârâu curgea peste pietrele plate care păreau să tremure sub palele de apă. S-au aşezat pe iarba uscată, dulce-mirositoare.

— Dar nu te simţi mai degrabă un proscris, trăind mereu în străinătate? a întrebat Albinus în timp ce contempla vârfurile pinilor ce semănau cu nişte alge marine care înoată în apa albastră. Nu ţi-e dor de sunetul vocilor germane?

— Ei, când şi când întâlnesc întâmplător unii compatrioţi; şi câteodată e foarte amuzant. De pildă, după cum am observat, turiştii germani sunt înclinaţi să creadă că niciun suflet nu le poate înţelege limba.

— N-aş putea să trăiesc permanent în străinătate, a spus Albinus, întins pe spate şi urmărind visător cu privirea contururile golfurilor, ale lagunelor albastre şi ale estuarelor dintre ramurile verzi.

— În ziua aceea când ne-am întâlnit, a spus Conrad, lăsându-se şi el pe spate, cu braţele sub cap, am avut o experienţă fascinantă cu cei doi prieteni ai tăi din autobuz. Tu chiar îi cunoşti, nu-i aşa?

— Da, vag, a replicat Albinus şi a râs scurt.

— Aşa am crezut şi eu, văzând cum se veselesc că ai rămas de căruţă.

(„Fetiţă păcătoasă”, s-a gândit Albinus tandru. „Să-i spun totul despre ea? Nu.”)

— M-am distrat destul de bine ascultându-le conversaţia. Dar nu m-am simţit chiar cuprins de dorul de casă. E un lucru straniu: cu cât mă gândesc mai mult la asta, cu atât mai mult am certitudinea că vine o vreme în viaţa artistului când

el încetează să mai aibă nevoie de patria lui. Asemenea creaturilor care mai întâi trăiesc într-o stare acvatică şi apoi pe pământ uscat.

— Trebuie să fie ceva în mine care tânjeşte după răcoarea apei, a spus Albinus pe un ton straniu, greoi. Apropo, am găsit un fragment destul de frumos chiar la începutul noii cărţi a lui Baum, *Descoperirea Taprobanei.* Cu ani şi ani în urmă, un călător chinez care, după cât se pare, a traversat Gobi îndreptându-se spre India, a rămas o zi lângă o statuie mare, din jad, a lui Buddha într-o capelă pe un deal din Ceylon şi a văzut cum un negustor oferea un dar autentic chinezesc – un evantai alb din mătase – şi...

— ...şi, l-a întrerupt Conrad, „oboseala provocată de lungul său exil a pus stăpânire pe călător". Cunosc genul ăsta de proză, deşi n-am citit şi n-am să citesc niciodată ultima strădanie a acelui nebun plicticos. Oricum, negustorii pe care-i văd aici nu sunt atât de buni încât să provoace nostalgia.

Au tăcut din nou amândoi. Se simţeau foarte plictisiţi. După ce a mai contemplat câteva minute pinii şi cerul, Conrad s-a ridicat şi a spus:

— Ştii, bătrâne, îmi pare îngrozitor de rău, dar te superi foarte tare dacă ne întoarcem? Trebuie să termin o porţie de scris până la amiază.

— Ai dreptate, a spus Albinus la rândul lui. Şi eu trebuie să ajung acasă.

Au coborât poteca în tăcere şi apoi şi-au strâns mâinile la uşa lui Conrad, cu mare paradă de cordialitate.

„Asta e, s-a terminat", a gândit Albinus foarte uşurat. „N-o să-l mai vizitez, sunt sigur!"

29

În drum spre casă, când voia să intre într-o tutungerie să-şi cumpere ţigări şi tocmai dădea la o parte cu dosul palmei draperia din mărgele şi

trestie care clinchetea şi flutura, s-a ciocnit de colonelul francez în retragere, vecinul lor de sufragerie în ultimele două sau trei zile. Albinus s-a tras înapoi pe trotuarul îngust.

— Pardon, a spus colonelul (un tip exuberant). Frumoasă dimineaţă, ce ziceţi?

— Foarte frumoasă, a fost de acord Albinus.

— Şi unde-s îndrăgostiţii azi? s-a interesat colonelul.

— Ce vreţi să spuneţi? a întrebat Albinus.

— Ei, aşa sunt numiţi oamenii care se înghesuie pe la colţuri *(qui se pelotent dans tous les coins),* nu-i aşa? a spus colonelul cu ceea ce francezii numesc o expresie *goguenard*[3] în ochii săi injectaţi, albaştri ca porţelanul. Aş dori numai, a adăugat el, să nu o facă în grădină, chiar sub fereastra mea. Fiindcă stârnesc invidia într-un bătrân.

— Ce vreţi să spuneţi? a repetat Albinus.

— Nu mă simt în stare să o spun din nou în germană, a râs colonelul. Bună dimineaţa, dragul meu domn.

Colonelul s-a îndepărtat. Albinus a intrat în prăvălie.

— Ce tâmpenie! a exclamat el, privind-o crunt pe femeia care stătea pe un taburet în spatele tejghelei.

— *Comment, Monsieur?* a întrebat ea.

„Ce tâmpenie absolută", a repetat el, în timp ce s-a oprit la colţ şi a stat o clipă acolo, cu sprâncenele împreunate, în calea trecătorilor. Avea senzaţia confuză că lucrurile s-au întors dintr-odată cu susul în jos, astfel că trebuia să citească totul de-a-ndoaselea dacă voia să înţeleagă. Era o senzaţie lipsită de orice durere sau uimire. Era pur şi simplu ceva întunecat şi nedesluşit, însă neted şi tăcut ce se îndrepta spre el; iar el stătea acolo, într-un fel de stupoare visătoare şi neputincioasă, fără să încerce măcar să evite acest impact fantomatic,

de parcă ar fi fost un fenomen ciudat, care nu-i putea face niciun rău câtă vreme dura stupoarea.

— Imposibil, a spus el deodată, şi i s-a năzărit un gând straniu, bolnav; Albinus i-a urmărit tremurul şi zborul bizar, ca de liliac, de parcă, iarăşi, era un lucru de studiat şi nu de temut. Apoi a făcut stânga-mprejur, mai-mai să doboare o fetiţă cu şorţ negru, şi s-a dus grăbit înapoi de unde de-abia venise.

Conrad, care scria în grădină, se dusese în biroul lui de la parter să ia un blocnotes de care avea nevoie şi se pregătea să-l caute pe masa de lucru de lângă fereastră când a văzut faţa lui Albinus care se uita la el de afară. („Plictiseşte omul”, s-a gândit el repede. „N-are de gând să mă lase-n pace acum? – apare aşa deodată, de nicăieri.”)

— Numai puţin, Udo, a spus Albinus cu o voce stranie, tremurată. Am uitat să te întreb ceva. Despre ce discutau în autobuz?

— Poftim? a spus Conrad.

— Despre ce discutau ăia doi în autobuz? Ai spus că a fost o experienţă fascinantă.

— O ce? a întrebat Conrad. Aha, acum înţeleg. Ei, da, a fost fascinant într-un fel. Da, chiar aşa. Voiam să-ţi dau un exemplu de felul în care se poartă germanii când cred că nu-i înţelege nimeni. Asta vrei să spui?

Albinus a dat din cap.

— Bun, a spus Conrad, a fost cea mai scârboasă, mai zgomotoasă şi de prost gust pălăvrăgeală amoroasă pe care am auzit-o de când mă ştiu. Prietenii ăia ai tăi discutau despre iubirea lor la fel de liber de parcă ar fi fost singuri în Paradis – un Paradis destul de vulgar, mă tem.

— Udo, a spus Albinus, poţi să juri că tot ce-ai spus e adevărat?

— Poftim?

— Eşti foarte, foarte sigur de ceea ce spui?

— Ei, da. Ce-ţi trece prin cap? Aşteaptă o clipă, vin în grădină. Nu aud niciun cuvânt prin fereastra asta.

Şi-a găsit blocnotesul şi a ieşit din casă.

— Hei, unde eşti? a strigat el. Dar Albinus dispăruse. Conrad a ieşit în drum. Nu – omul dispăruse. Mă întreb, oare, a murmurat Conrad, am făcut vreo gafă ce doare? (...urâtă rimă! Mă întreb, oare, am făcut vreo – la, la, la – gafă ce doare? Groaznic!)

30

Albinus a coborât în oraş, a traversat bulevardul fără să-şi iuţească mersul ferm şi a ajuns la hotel. A urcat la etaj în camera lui – camera lor. Era goală, patul nu era făcut, se vărsase nişte cafea şi o linguriţă strălucea pe carpeta albă. Îşi plecase capul şi privea fix punctul acela strălucitor. În clipa aceea s-a auzit de jos din grădină râsul strident al lui Margot.

S-a aplecat pe fereastră. Ea se plimba lângă un tânăr cu pantaloni scurţi şi albi, iar racheta pe care o agita în timp ce flecărea lucea în soare ca aurul. Partenerul ei l-a observat pe Albinus, care se afla la fereastra de la etajul trei. Margot şi-a înălţat privirile şi s-a oprit.

Albinus şi-a mişcat braţul ca şi cum ar fi strâns ceva la piept: asta însemna „vino sus” şi aşa a înţeles şi Margot. Ea a dat din cap şi a coborât alene aleea presărată cu pietriş, spre arbuştii de leandru care străjuiau intrarea.

El s-a retras de la fereastră, s-a lăsat pe vine şi a descuiat geamantanul, dar apoi şi-a amintit că obiectul pe care-l căuta se afla în alt loc. S-a dus la şifonier şi a băgat mâna în buzunarul paltonului său galben din păr de cămilă. A cercetat rapid obiectul să vadă dacă e încărcat: apoi s-a postat la uşă.

O împuşcă de îndată ce ea va deschide uşa. N-o să se ostenească să-i pună întrebări. Totul era limpede ca moartea şi, cu un gen de netezime hidoasă, se înscria perfect în schema logică a lucrurilor. Cei doi îl înşelaseră în mod constant, cu isteţime şi artă. Trebuia ucisă pe loc.

În timp ce aştepta la uşă, mintea lui a ieşit afară să o urmărească. Acum trebuie să fi intrat în hotel; acum probabil se află în lift. Aştepta să-i audă ţăcănitul tocurilor de-a lungul coridorului. Dar imaginaţia lui o luase înaintea ei. Totul era tăcut. Trebuia s-o ia de la capăt. Ţinea pistolul automat care părea o extensie firească a mâinii lui, o extensie încordată şi dornică să se descarce: era aproape o plăcere senzuală în gândul de a apăsa pe trăgaciul curbat spre interior.

Era gata-gata să tragă în uşa albă şi închisă când a auzit tropăitul uşor al tălpilor de cauciuc – da, bineînţeles: purta pantofi de tenis, nu existau tocuri care să ţăcăne. Acum! Dar în momentul acela a auzit alţi paşi.

— Îmi dă voie *Madame* să intru să iau tava? a întrebat o voce franţuzească în faţa uşii.

Margot a intrat în acelaşi timp cu femeia de serviciu. Fără să-şi dea seama, el a strecurat pistolul în buzunar.

— Ce vrei? l-a întrebat Margot. Puteai să cobori, ştii, în loc să mă chemi sus într-un mod atât de nepoliticos.

El nu i-a răspuns, ci a urmărit cu capul plecat cum camerista a aşezat vasele pe tavă şi a cules de pe podea linguriţa. Apoi a ridicat tava, a zâmbit, a ieşit din încăpere şi uşa s-a închis.

— Albert, ce Dumnezeu s-a întâmplat?

Albinus şi-a coborât mâna în buzunar. Margot s-a lăsat în fotoliul de lângă pat cu un frison de suferinţă, şi-a arcuit gâtul ars de soare şi a început să-şi descheie repede şireturile pantofilor albi. Albinus îi privea capul negru lucios, umbra albăstruie de pe gât unde părul fusese ras.

Imposibil să tragi când îşi scoate pantofii. Avea o rană chiar deasupra călcâiului şi sângele se îmbibase în şoseta albă.

— E absurd cât de rău mă bate pantoful de fiecare, dată, a spus ea ridicându-şi capul. A văzut arma neagră în mâna lui. Mai bine nu te joci cu obiectul ăla, nătărăule, a spus ea foarte calmă.

— Ridică-te, a şoptit Albinus şi a prins-o de încheietura, mâinii.

— Nu mă ridic, a răspuns Margot scoţându-şi ciorapul cu mâna liberă. Dă-mi drumul. Uită-te, s-a lipit de şosetă.

El a smucit-o atât de violent, încât fotoliul a zdrăngănit. Margot s-a apucat de marginea de lemn a patului şi a început să râdă.

— Împuşcă-mă, haide, fă-o, te rog, a spus ea. O să fie ca în piesa aia pe care am văzut-o, cu negrul şi cu perna, şi eu sunt la fel de nevinovată ca ea.

— Minţi, a şoptit Albinus. Tu şi nemernicul ăla. Nimic altceva decât viclenie şi în-în-înşelătorie... îi tremura buza de sus. S-a căznit să nu se mai bâlbâie.

— Te rog, pune jos obiectul ăla. Nu-ţi vorbesc până nu laşi arma. Habar n-am ce s-a întâmplat şi nici nu vreau să aflu. Ştiu doar un lucru: îţi sunt credincioasă, cre-din-cioa-să...

— E-n regulă, a spus Albinus răguşit. Poţi să spui ce ai de spus. Dar apoi va trebui să mori.

— Nu-i nevoie să mă ucizi – zău, nu-i nevoie, dragul meu.

— Continuă. Vorbeşte.

(„...Dacă m-aş repezi spre uşă, s-a gândit ea, aş reuşi probabil să fug afară. Apoi aş ţipa şi lumea ar veni sus în fugă. Dar atunci totul s-ar duce de râpă…”)

— Nu pot să vorbesc atâta timp cât ţii obiectul ăla. Te rog, pune-l deoparte.

(„...Sau aş putea să-l lovesc peste mână şi să-l scape?...”)

— Nu, a spus Albinus. Mai întâi de toate, trebuie să mărturiseşti... Am informaţii. Ştiu tot... Ştiu tot..., a repetat el cu vocea spartă, plimbându-se în sus şi-n jos prin cameră şi lovind mobila cu muchia palmei. Ştiu totul. El a stat în spatele vostru în autobuzul ăla şi voi v-aţi purtat ca doi îndrăgostiţi. Oh, fireşte, am să te împuşc.

— Da, aşa mă gândeam şi eu, a spus Margot. Ştiam că n-ai să înţelegi. Pentru numele lui Dumnezeu, pune obiectul ăla deoparte, Albert.

— Ce naiba e de înţeles? a ţipat Albinus. Ce e de explicat aici?

— În primul rând, Albert, ştii foarte bine că pe el nu-l interesează femeile.

— Gura! a zbierat Albinus. A fost o minciună sfruntată, un truc mârşav, de la bun început.

(„Dacă ţipă, pericolul a trecut”, s-a gândit Margot.)

— Nu. Pe bune, nu-l interesează femeile, a continuat ea, dar o dată – de dragul glumei – i-am propus: Hai să vedem dacă nu te pot face să uiţi de băieţii tăi. Uf, amândoi ştiam că e doar o glumă. Asta a fost totul, asta a fost totul, dragule.

— O minciună sfruntată. Nu cred. Conrad v-a văzut. Colonelul ăla francez v-a văzut. Numai eu am fost orb.

— Oh, dar l-am tachinat adesea în felul ăsta, a spus Margot calmă. A fost totul foarte nostim. Dar n-am să repet gluma, dacă asta te supără.

— Aşadar, m-ai înşelat de dragul unei glume? Ce mizerie!

— Da’ se-nţelege că nu te-am înşelat! Cum îndrăzneşti să spui aşa ceva? El n-ar fi fost în stare să mă ajute să te-nşel. Nici măcar nu ne-am sărutat: chiar şi asta ni s-ar fi părut amândurora respingător.

— Şi dacă l-aş întreba pe el – nu în prezenţa ta, bineînţeles, nu în prezenţa ta?

— Fă-o, ce mai aştepţi? O să-ţi spună exact acelaşi lucru. Atâta doar că o să te faci ridicol.

Au continuat să discute în felul ăsta o oră. Treptat, Margot devenea stăpână pe situaţie. Dar într-un târziu n-a mai putut suporta şi a făcut o criză de isterie. S-a aruncat pe pat aşa îmbrăcată cu fusta ei albă de tenis, cu un picior desculţ şi, în vreme ce se liniştea treptat, a plâns cu faţa îngropată în perne. Albinus stătea pe scaunul de lângă fereastră; afară strălucea soarele şi peste terenul de tenis pluteau voci englezeşti de bărbaţi veseli. A revăzut în minte toate episoadele, chiar şi pe cele mai mărunte, de la începutul cunoştinţei lor cu Rex şi, printre ele, unele erau atinse de acea lumină lividă, care acum se răspândea peste întreaga lui existenţă. Ceva fusese distrus pentru totdeauna; oricât de convingător încercase Margot să arate că îi fusese credincioasă, totul va fi de aici înainte infectat de aroma otrăvită a îndoielii.

În cele din urmă s-a ridicat în picioare, s-a dus spre pat, i-a privit călcâiul zbârcit cu bucata de plasture pe el – când reuşise să-l lipească pe rană? –, a privit pielea cafeniu-aurie a pulpei subţiri, dar puternice, şi s-a gândit că ar fi putut să o ucidă, dar n-ar fi putut să se despartă de ea.

— Foarte bine, Margot, a spus el posomorât. Te cred. Dar trebuie să te ridici imediat şi să-ţi schimbi îmbrăcămintea. Ne împachetăm numaidecât lucrurile şi plecăm de-aici. În clipa de faţă nu sunt fizic pregătit să-l întâlnesc – nu pot răspunde pentru faptele mele. Nu din cauză că m-ai înşelat cu el, nu, nu din pricina asta, ci pur şi simplu nu pot s-o fac; mi-am reprezentat toate astea cu prea multă claritate şi... n-are importanţă... Hai, scoală-te...

— Sărută-mă, a spus Margot cu blândeţe.

— Nu; nu acum. Vreau să plecăm de-aici cât mai curând... Era cât pe ce să te împuşc în camera asta şi te voi ucide cu siguranţă dacă nu împachetezi imediat lucrurile noastre.

— Cum doreşti, a spus Margot. Dar te rog să nu uiţi că m-ai jignit şi ai insultat iubirea mea

pentru tine în cea mai rea manieră posibilă. Presupun că o să înţelegi mai târziu.

Repede şi în tăcere, fără să se privească, şi-au făcut bagajele. Apoi hamalul a venit să ia geamantanele.

Pe terasă, la umbra unui eucalipt uriaş, Rex juca pocher cu o pereche de americani şi cu un rus. În dimineaţa aceea norocul îl cam părăsise. Îl bătea gândul să facă o mică palmare când avea să amestece el cărţile sau poate să folosească în maniera personală oglinda din interiorul capacului de la tabacheră (mici trucuri pe care le folosea uneori când juca cu novici, deşi îi displăceau), când deodată, dincolo de magnolii, pe drumul din apropierea garajului, a văzut automobilul lui Albinus. Maşina a cotit cu stângăcie şi a dispărut.

— Ce se-ntâmplă? a murmurat Rex. Cine conduce maşina aia?

Şi-a plătit datoriile şi s-a dus s-o caute pe Margot. Nu era pe terenul de tenis, nu era în grădină. A urcat scările. Uşa lui Albinus era întredeschisă. Camera era moartă, şifonierul, deschis şi gol; tot goală era şi policioara de sticlă de deasupra lavoarului. Un ziar sfâşiat şi boţit zăcea pe podea.

Rex s-a tras de buza inferioară şi a trecut în camera lui. S-a gândit – destul de nebulos – că s-ar putea să găsească acolo un bilet cu vreo explicaţie. Nu se vedea nimic, fireşte. A plescăit din limbă şi a coborât în hol, să afle dacă, cel puţin, plătiseră pentru camera lui.

31

Există mulţi oameni fără cunoştinţe de specialitate care sunt totuşi în stare să refacă o legătură electrică după incidentul misterios cunoscut ca „scurtcircuit”; sau să repare un ceas cu ajutorul unui briceag; sau, la nevoie, să prăjească un şniţel. Albinus nu se număra printre aceştia. Nu

putea să-şi facă nodul la cravată, nici să-şi taie unghiile de la mâna dreaptă, nici să facă un pachet, nu putea să destupe o sticlă fără să fărâme o jumătate de dop şi să înece cealaltă jumătate; în copilărie, nu construia lucruri ca alţi băieţi. Când era tânăr nu îşi demontase niciodată în piese bicicleta pe care, fireşte, putea doar s-o călărească, iar când se spărgea un cauciuc, el împingea maşinăria stricată – care lipăia ca un galoş vechi – la cel mai apropiat atelier de reparaţii. Mai târziu, când a studiat restaurarea picturilor, îi era întotdeauna frică să atingă pânza. În timpul războiului se remarcase prin incapacitatea uimitoare de a face ceva anume cu mâinile sale. Ţinând seama de toate astea, nu era o surpriză faptul că era un şofer foarte prost, ci acela că era totuşi în stare să conducă un automobil.

Încet şi cu dificultate (şi după o dispută cu poliţistul de la intersecţie, a cărei esenţă nu reuşise să o prindă), el a scos maşina din Rouginard şi apoi a accelerat puţin.

— Vrei să-mi spui şi mie încotro mergem, dacă nu te deranjează? a întrebat Margot caustică.

El a ridicat din umeri şi a privit drept înainte în lungul drumului negru-albăstrui şi lucios. Acum că ieşiseră din Rouginard, unde străzile înguste fuseseră pline de lume şi de trafic şi unde fusese nevoit să claxoneze întruna, să frâneze brusc şi să cotească neîndemânatic – acum că goneau pe autostradă, îi treceau la întâmplare prin creier diferite gânduri sumbre şi confuze: că drumul urca şi tot urca pe munte şi că în curând va începe să şerpuiască periculos, că nasturele lui Rex se agăţase odată în dantela lui Margot şi că sufletul lui nu fusese niciodată atât de înnegurat şi răvăşit ca acum.

— Mi-e totuna unde mergem, a spus Margot, dar aş vrea doar să ştiu. Şi ţine atent dreapta, te rog. Dacă nu ştii să conduci, ar fi mai bine să luăm

trenul sau să angajăm un şofer de la cel mai apropiat garaj.

El a apăsat violent pedala de frână fiindcă în depărtare apăruse un autocar.

— Albert, ce faci? Ţine dreapta, asta-i tot ce trebuie să facem.

Autocarul plin cu turişti a trecut ca fulgerul pe lângă ei. Albinus a pornit din nou. Drumul a început să se încolăcească în jurul muntelui.

„Ce contează unde ne ducem?" s-a gândit el. „Oriunde ne ducem, nu voi scăpa de această suferinţă. Cea mai mizeră, mai stridentă, mai dezgustătore. O să înnebunesc."

— N-am să te mai întreb, a spus Margot, dar pentru numele lui Dumnezeu, nu mai ezita înaintea virajelor. E ridicol. Ce vrei să faci? Dacă ai şti cum îmi bubuie capul. O să fiu recunoscătoare când o să oprim undeva.

— Juri că n-a fost nimic între voi? a întrebat Albinus cu voce pierdută şi a simţit cum lacrimi fierbinţi îi întunecă vederea.

— Jur, a spus Margot. Am obosit jurând în faţa ta. Omoară-mă, dar nu mă mai chinui. Apropo, mi-e foarte cald. Cred că o să-mi scot haina.

El a frânat. Margot a râs:

— De ce opreşti pentru asta? Oh, Doamne-Doamne. A ajutat-o să-şi scoată jacheta şi, în timp ce făcea asta, şi-a amintit cu extraordinară claritate cum – demult, acum multă vreme – el remarcase pentru prima oară, într-un restaurant mizerabil, felul în care-şi mişca umerii şi îşi apleca gâtul graţios în timp ce se sucea şi răsucea să-şi scoată mânecile.

Acum lacrimile şiroiau nestăvilite pe obrajii lui. Margot l-a cuprins cu braţele, şi-a lipit tâmpla de capul lui plecat.

Maşina lor staţiona lângă parapet, un zid de piatră zdravăn, înalt de treizeci de centimetri, în spatele căruia se povârnea o râpă, năpădită de rugi. Departe, dedesubt, se auzea susurul şi murmurul

unui torent vijelios. Pe partea stângă se înălţa un piept de munte roşiatic cu pini pe culme. Soarele dogorea. La mică distanţă în faţă, un bărbat cu ochelari negri stătea pe marginea drumului şi spărgea pietre.

— Te iubesc nespus de mult, a gemut Albinus, nespus de mult.

Îi mângâia mâinile şi o dezmierda convulsiv. Ea râdea încetişor – un râs mulţumit.

— Acum lasă-mă pe mine să conduc, l-a implorat Margot. Ştii că mă descurc mai bine decât tine.

— Nu, mă perfecţionez, a spus el, înghiţindu-şi lacrimile, ştergându-şi nasul. Ciudat, dar de fapt habar n-am încotro ne ducem. Cred că am trimis bagajele la San Remo, dar nu-s foarte sigur.

A pornit motorul şi au continuat drumul. I se părea că automobilul se deplasa acum mai lesne şi mai ascultător, iar el nu mai strângea atât de nervos volanul. Virajele au devenit din ce în ce mai frecvente. Pe o parte se înălţa spre cer stânca abruptă; pe cealaltă parte se afla râpa. Soarele îi înţepa ochii. Acul indicator al vitezometrului tremura şi urca.

Se apropia o curbă periculoasă şi Albinus şi-a propus să o atace cu mare dexteritate. Sus, deasupra şoselei, o bătrână care culegea ierburi a văzut în dreapta stâncii cum un automobil mic, albastru, gonea spre curbă, în timp ce doi ciclişti atacau vijelios virajul din partea opusă, nevăzută, arcuiţi şi cu capetele băgate-n ghidon, şi se îndreptau spre o întâlnire necunoscută.

32

Bătrâna care culegea ierburi pe coasta muntelui a văzut cum maşina şi cei doi ciclişti se apropiau de curba periculoasă din direcţii opuse. Dintr-un avion poştal ce zbura spre coastă, prin pulberea albastră scânteietoare a cerului, pilotul

vedea buclele drumului, umbra aripilor avionului, care luneca peste povârnişurile scăldate-n soare; şi două sate aflate la depărtare de vreo douăzeci de kilometri unul de altul. Poate că, înălţându-te şi mai mult, ar fi posibil să vezi simultan munţii din Provence şi un oraş îndepărtat din altă ţară – să zicem, Berlinul –, unde vremea era de asemenea caniculară; fiindcă în această zi deosebită, obrazul pământului de la Gibraltar la Stockholm era fardat cu lumina gălbuie, suavă, a soarelui.

La Berlin, în această zi deosebită, se vindeau multe îngheţate. Odinioară, Irma avea obiceiul să se uite serioasă şi pofticioasă când vânzătorul de îngheţată ungea pişcotul subţire cu o substanţă vâscoasă şi gălbuie care, când era gustată, făcea ca limba să danseze şi dinţii din faţă să te doară în mod plăcut. Astfel încât, când Elisabeth a ieşit pe balcon şi a văzut unul dintre aceşti vânzători de îngheţată, i s-a părut ciudat că omul era îmbrăcat cu totul în alb, iar ea cu totul în negru.

Când se trezise se simţise foarte agitată, iar acum îşi dădea seama cu spaimă bizară că ieşise pentru prima oară din starea de torpoare posomorâtă cu care se obişnuise în ultima vreme şi nu putea înţelege de ce se simţea atât de ciudat de neliniştită. A zăbovit pe balcon şi s-a gândit la ziua precedentă, în care nu se întâmplase nimic: drumul obişnuit la cimitir, albine ce se aşezau pe florile ei, strălucirea umedă a gardului din merişor din jurul mormântului; încremenirea pământului moale.

— Oare ce-o fi? s-a întrebat ea. De ce sunt toată cuprinsă de furnicături?

De la balcon îl vedea pe vânzătorul de îngheţată cu boneta albă. Balconul părea să se înalţe din ce în ce mai sus. Soarele proiecta o lumină orbitoare pe ţigle – la Berlin, la Bruxelles, la Paris şi mai departe, spre sud. Avionul poştal zbura spre St. Cassien. Bătrâna culegea ierburi pe un povârniş stâncos. Vreme de un an, cel puţin, ea

le va spune oamenilor cum văzuse... ceea ce văzuse...

33

Pentru Albinus nu era clar când şi cum ajunsese să ştie aceste lucruri: timpul scurs de la momentul când ataca dezinvolt virajul ăla până acum (câteva săptămâni), locul unde se afla (o clinică din Grasse), operaţia pe care o suferise (trepanaţie) şi cauza îndelungatei perioade de inconştienţă (inundarea creierului cu sânge). Sosise momentul când toate frânturile de informaţii se contopiseră în una singură – trăia, era pe deplin conştient şi ştia că Margot şi asistenta medicală de la spital se aflau în preajma lui. Simţea că dormitase într-un mod plăcut şi că de-abia se trezise. Dar habar n-avea cât e ceasul. Probabil era încă dimineaţa foarte devreme.

Fruntea şi ochii îi erau acoperite cu un bandaj moale, gros. Dar acum craniul îi era descoperit şi avea o senzaţie stranie când pipăia cu degetele ţepii părului nou de pe cap. Memoria sa reţinuse imaginea, care prin intensitatea ei stridentă semăna cu o fotografie în culori pe sticlă: curba drumului albastru, lucios, stânca verde şi roşie în stânga, parapetul alb în dreapta şi în faţa lui cicliştii ce se apropiau – două maimuţe pline de praf în pulovere portocalii. A tras violent de volan ca să-i evite – şi maşina s-a năpustit în sus, s-a căţărat pe un morman de pietre din dreapta şi, în fracţiunea următoare a acelei secunde, s-a ivit în faţa parbrizului un stâlp de telegraf. Braţul întins al lui Margot zburase peste imagine – şi în clipa următoare lanterna magică se stinsese.

Amintirea a fost completată de Margot. Ieri sau alaltăieri sau chiar mai înainte – ea îi spusese, sau mai degrabă vocea ei – de ce numai vocea ei? De ce trecuse atâta timp de când o văzuse cu

adevărat? Uf, bandajul ăsta. Probabil i-l vor scoate în curând... Ce-i spusese vocea lui Margot?

— ...Dacă n-ar fi fost stâlpul de telegraf, am fi plonjat peste parapet şi în prăpastie. A fost îngrozitor. Eu mai am încă o umflătură imensă pe şold. Maşina a făcut un salt în aer şi s-a spart ca un ou! A costat... maşina... *mille... beaucoup mille*[4] de mărci (asta ca să audă asistenta). Albert, cum se spune în franceză douăzeci de mii?

— Oh, ce mai contează... Tu trăieşti!

— Cicliştii au fost tare drăguţi. M-au ajutat să adun toate lucrurile. Dar n-au mai găsit rachetele de tenis.

Rachete de tenis? Soare pe o rachetă de tenis. De ce era asta atât de neplăcut? Oh, da, afacerea aia coşmarescă de la Rouginard. El cu pistolul în mână. Margot care venea pe tălpi de cauciuc... Tâmpenii – toate astea fuseseră lămurite, toate lucrurile erau în regulă... Cât era ceasul? Când or să-i scoată bandajul? Când o să se ridice din pat? Se relatase accidentul în ziare – în ziarele germane?

Şi-a întors capul când într-o parte, când în alta; bandajul îl enerva. La fel, discrepanţa dintre simţurile lui. În tot acest timp, urechile lui au absorbit atât de multe impresii şi ochii lui absolut niciuna. Nu ştia cum arată camera, asistenta sau doctorul. Şi ora? O fi dimineaţă? Avusese un somn lung, dulce. Fereastra era probabil deschisă, fiindcă auzea tropăit de copite de cal afară; era şi sunetul apei care curgea, şi sunetul zdrăngănit al unei căldări. Poate era o curte cu fântână, la umbra matinală, rece, a platanilor.

A zăcut o vreme nemişcat, căznindu-se să transforme sunetul incoerent în forme şi culori corespunzătoare. Era inversul încercării de a-şi imagina ce fel de voci aveau îngerii lui Botticelli. Imediat a auzit râsul lui Margot şi apoi al asistentei medicale. Se aflau, după cât se părea, în camera vecină. Ea o învăţa pe Margot să pronunţe corect

în franceză: „*Soucoupe, soucoupe*[5]” – a repetat de câteva ori Margot şi amândouă au râs încetişor.

Simţind că face ceva strict interzis, Albinus a săltat precaut bandajul şi a privit. Dar camera a rămas în continuare cufundată în beznă. N-a putut să zărească nici măcar lumina slabă, albastră, a unei ferestre sau acele petice de lumină care rămân pe pereţi în timpul nopţii. Aşadar, era noapte, nu dimineaţă, nici măcar dimineaţa devreme. O noapte neagră, fără lună. Cât de înşelătoare pot fi sunetele. Sau erau jaluzelele deosebit de groase?

Din camera vecină s-a auzit un zgomot plăcut de vase: „*Café aimé toujours, thé nicht toujours*[6]”.

Albert a bâjbâit pe noptieră până ce a dat de o veioză mică. A apăsat pe comutator o dată, a doua oară, dar bezna a rămas nesmintită, de parcă ar fi fost prea grea ca să se mişte. Probabil veioza fusese scoasă din priză. A pipăit cu degetele căutând chibriturile şi într-adevăr a găsit o cutie. Înăuntru era doar un singur chibrit; l-a tras pe cutie, l-a auzit cum sfârâie încetişor ca şi cum s-ar fi aprins, dar n-a văzut nicio flacără. L-a aruncat şi deodată a simţit un slab miros de sulf. Straniu.

— Margot, a strigat el deodată, Margot!

Zgomot de paşi grăbiţi şi uşa deschizându-se. Dar nimic schimbat. Cum putea fi întuneric în spatele uşii, dacă ele beau acolo cafeaua?

— Aprinde lumina, a spus furios. Te rog, aprinde lumina.

— Eşti un băiat rău, a spus glasul lui Margot. A auzit-o cum se apropia iute şi sigură prin noaptea absolută. N-ar trebui să te atingi de bandajul ăla.

— Ce vrei să spui? S-ar părea că tu mă vezi, s-a bâlbâit el. Aprinde lumina, n-auzi? Imediat!

— *Calmez-vous*[7]. Nu vă agitaţi, a spus vocea asistentei.

Aceste sunete şi voci, aceşti paşi păreau să se mişte pe un plan diferit. El era aici, iar ele erau

altundeva şi totuşi, într-un mod inexplicabil, foarte-foarte aproape, între ele şi noaptea care-l învăluia se afla un zid de nepătruns. Şi-a frecat pleoapele, a întors capul într-o parte şi-n alta, s-a zbătut, dar a fost imposibil să-şi croiască drum prin bezna solidă, care părea să facă parte din el.

— Nu se poate! a spus Albinus cu accentul disperării, înnebunesc! Deschide fereastra, fă ceva!

— Fereastra e deschisă, a răspuns ea blând.

— Poate nu e soare... Margot, poate aş vedea ceva pe vreme foarte însorită. Măcar o licărire. Poate, cu ochelari.

— Stai liniştit, dragul meu. Soarele străluceşte, e o dimineaţă splendidă. Albert, mă doare.

— Eu... eu..., Albinus a inspirat adânc aerul, care a părut să-i umfle pieptul, să-l transforme într-un glob monstruos, imens, plin de un vuiet învolburat, şi l-a golit imediat, cu forţă, constant... Şi când tot aerul a ieşit, pieptul a început să se umple din nou.

34

Tăieturile şi hematoamele s-au vindecat, părul a crescut la loc, dar senzaţia cumplită a zidului negru, solid, a rămas neschimbată. După paroxismele de groază ucigătoare, când urla, se zbătea şi încerca frenetic să-şi smulgă ceva de pe ochi, Albinus cădea într-o stare de semiconştienţă. Apoi deodată se înălţa în faţa lui acel insuportabil munte de deprimare, comparabilă doar cu panica unei persoane care se trezeşte şi constată că se află în propriul mormânt.

Totuşi, treptat, crizele au devenit mai puţin frecvente. Ore în şir zăcea întins pe spate, tăcut şi nemişcat şi asculta sunetele din timpul zilei, care păreau să-i fi întors spatele în conversaţii vesele cu alţii. Deodată îşi amintea dimineaţa aceea din Rouginard – care fusese de fapt începutul tuturor

necazurilor – şi atunci gemea din nou. Îşi imagina clar cerul, distanţele albastre, lumina şi umbra, casele roz ce punctau o pantă neînchipuit de verde, peisaje de vis încântătoare pe care el le privise atât de puţin, atât de puţin...

Când se afla încă în spitalul acela, Margot îi citise cu glas tare o scrisoare de la Rex, care suna astfel:

„Nu ştiu, dragul meu Albinus, ce m-a descumpănit mai mult – nedreptatea făcută mie prin plecarea ta inexplicabilă şi foarte nepoliticoasă sau nenorocirea care s-a abătut asupra ta. Dar, cu toate că m-ai rănit profund, eu te compătimesc din toată inima pentru nefericirea ta, mai ales când mă gândesc la dragostea ta pentru pictură şi pentru acele frumuseţi ale culorii şi liniei care fac din văz prinţul tuturor simţurilor noastre.

Astăzi călătoresc de la Paris spre Anglia şi de acolo la New York şi va trece un timp înainte de a vedea din nou Germania. Te rog să transmiţi complimentele mele partenerei tale, a cărei fire nestatornică şi răsfăţată a fost, după cum se pare, cauza lipsei tale de loialitate faţă de mine. Vai, ea e constantă doar în relaţia cu sine; dar, ca multe alte femei, doreşte cu ardoare să fie admirată de alţii şi dorinţa aceasta se transformă în venin când bărbatul în cauză, din pricina sincerităţii absolute, a înfăţişării respingătoare şi a înclinaţiilor lui nefireşti, poate să stârnească doar zeflemeaua şi aversiunea ei.

Crede-mă, Albinus, te-am plăcut foarte mult, mai mult decât ţi-am arătat-o; dar dacă mi-ai fi spus în faţă că prezenţa mea devenise iritantă pentru voi doi, ţi-aş fi apreciat foarte tare francheţea şi atunci amintirile fericite ale discuţiilor noastre despre pictură, ale divagaţiilor noastre despre lumea culorilor nu ar fi fost atât de trist întunecate de umbra fugii tale neloiale”.

— Da, e scrisoarea unui homosexual, a spus Albinus. Şi totuşi sunt bucuros că a plecat. Poate,

Margot, Dumnezeu m-a pedepsit fiindcă n-am avut încredere în tine, dar blestemată să fii dacă...

— Dacă ce, Albert? Hai, continuă, termină-ţi fraza...

— Nu. Nimic. Te cred. Oh, te cred.

A tăcut şi apoi a început să scoată sunetul acela înăbuşit – jumătate geamăt, jumătate muget – care marca întotdeauna începutul crizelor de groază provocate de bezna care-l înconjura.

— Prinţul tuturor simţurilor noastre, a repetat el de câteva ori cu voce tremurătoare. Ah, da, prinţul...

După ce s-a liniştit, Margot i-a spus că se duce la agenţia de voiaj. L-a sărutat pe obraz şi apoi a pornit repede pe partea umbrită a străzii.

A intrat într-un mic restaurant răcoros şi s-a aşezat lângă Rex, care bea vin alb.

— Ei, a întrebat el, ce-a zis bietul milog de scrisoare? N-am formulat-o inteligent?

— Da, a înghiţit-o perfect. Miercuri plecăm la Zürich să îl vadă specialistul ăla. Te rog, ocupă-te de bilete. Dar te rog să-l iei pe-al tău în alt vagon – e mai sigur.

— Mă cam îndoiesc, a remarcat Rex nepăsător, că-mi vor da bilete pe gratis.

Margot a zâmbit tandru şi a început să scoată bancnote din geantă.

— Şi în general, a adăugat Rex, ar fi mult mai simplu dacă eu aş fi casierul.

35

Deşi făcuse de câteva ori – în adâncurile unei nopţi prin care răzbătea pălăvrăgeala veselă a luminii zilei – plimbări ezitante, jalnice pe potecile grădinii spitalului, acoperite cu pietriş care scrâşnea, Albinus s-a dovedit foarte prost pregătit pentru călătoria la Zürich. La gară, a început să i se învârtă capul – şi nu există senzaţie mai stranie, de mai mare neputinţă decât aceea a orbului care

ameţeşte şi simte cum lumea se roteşte în jurul lui. Sunetele diferite, paşii, vocile, roţile, lucrurile dure şi perfid ascuţite păreau să se năpustească toate asupra lui şi îl năuceau, astfel încât fiecare secundă se umplea cu teama de a nu se izbi de ceva, deşi Margot îl călăuzea.

În tren a simţit cum i se face greaţă, fiindcă nu putea armoniza păcănitul şi balansul vagonului cu mişcările de înaintare, oricât de mult s-ar fi străduit să-şi imagineze peisajul care, fără îndoială, defila în viteză pe lângă tren. Şi apoi din nou, în Zürich, a trebuit să-şi croiască drum printre oameni şi obiecte invizibile – obstacole şi unghiuri, care-şi ţineau respiraţia înainte de a-l lovi.

— Uf, haide odată, nu te teme, a spus Margot iritată. Te conduc eu. Acum stai. O să ne suim imediat într-un taxi. Acum ridică piciorul. Nu poţi să fii mai puţin timid? Zău, parcă ai avea doi ani.

Profesorul, oculist renumit, a examinat cu mare atenţie ochii lui Albinus. Avea vocea blândă, onctuoasă, încât Albinus şi l-a închipuit ca pe un bătrân cu faţa bine rasă şi mustăţi de preot, deşi în realitate doctorul era încă destul de tânăr şi etala o mustaţă ţepoasă. El a repetat ceea ce Albinus ştia în mare parte; că nervii optici suferiseră leziuni în punctul din creier unde se intersectau. E posibil ca această contuzie să se vindece; e posibil să urmeze atrofierea completă a nervilor – şansele erau vag egale. Dar în orice caz, în starea actuală a pacientului, cel mai important lucru era odihna completă. Ideal ar fi un sanatoriu la munte.

— Şi apoi vom vedea, a spus profesorul.

— Vom vedea? a repetat Albinus cu un zâmbet melancolic.

Ideea unui sanatoriu nu o atrăgea pe Margot. Doi irlandezi în vârstă, soţ şi soţie, pe care îi cunoscuseră la hotel s-au oferit să le închirieze o cabană mică, situată exact deasupra unei staţiuni montane mondene. Ea s-a consultat cu Rex şi apoi

(după ce l-au lăsat pe Albinus cu o soră medicală angajată de ei) s-a dus însoţită de el să vadă cum arată locul. S-a dovedit foarte frumos: o căsuţă cu două etaje, cu odăiţe curate şi o ceaşcă pentru apă sfinţită fixată pe fiecare uşă.

Rex a găsit poziţia cabanei pe placul lui: izolată perfect pe un povârniş în mijlocul brazilor negri şi doar la un sfert de oră de coborâre de sat şi de hoteluri. A ales pentru sine odaia cea mai însorită, de la etajul de sus. Au angajat o bucătăreasă din sat. Rex i-a vorbit foarte energic:

— Îţi oferim un salariu atât de mare, a spus el, fiindcă vei fi în slujba unui om care a orbit în urma unui şoc mintal violent. Eu sunt doctorul care-l îngrijeşte, dar ţinând seama de starea minţii lui, el nu trebuie să *ştie* că în casă locuieşte un doctor pe lângă nepoata sa. Prin urmare, dacă îţi scapă cea mai mică aluzie, directă sau indirectă, privind prezenţa mea – adresându-mi-te, de pildă, când el te poate auzi, vei răspunde în faţa legii pentru toate consecinţele întreruperii progresului în vindecarea lui şi o asemenea conduită e, cred eu, pedepsită foarte aspru în Elveţia. În plus, te sfătuiesc să nu te apropii prea mult de pacientul meu şi, bineînţeles, să nu intri în niciun fel de discuţie cu el. E predispus la accese de nebunie extrem de violente. Cred că e bine să ştii că până acum a rănit grav o bătrână (care semăna cu dumneata în multe privinţe, deşi nu era atât de atrăgătoare) călcând-o pe faţă. Oricum, nu cred că lucrul ăsta se va mai întâmpla. Şi, lucrul cel mai important, dacă bârfeşti în sat despre ce vezi aici, astfel încât oamenii să devină curioşi, pacientul meu ar putea, în starea de acum, să sfărâme toate lucrurile din casă, începând cu capul dumitale. Ai înţeles?

Femeia a fost atât de îngrozită, încât era gata să refuze acest post extraordinar de bine plătit şi s-a hotărât să-l accepte doar când Rex a asigurat-o că ea nu-l va vedea pe orb, fiindcă îl va servi

nepoata lui, iar acesta era destul de paşnic dacă nu-l întărâta nimeni. De asemenea, el a stabilit cu ea să nu-i primească pe terenul cabanei pe băiatul de la măcelărie sau pe spălătoreasă. Odată făcută treaba asta, Margot s-a întors să-l aducă pe Albinus, în vreme ce Rex s-a mutat în casă. A adus cu sine toate bagajele, a hotărât cum urmau să fie distribuite camerele şi a aranjat ca obiectele de prisos ce se puteau sparge să fie luate de-acolo. Apoi s-a dus în odaia sa, fluierând melodios în timp ce fixa pe perete câteva desene indecente în peniţă.

Pe la ora cinci s-a uitat cu binoclul şi a văzut, departe în vale, un automobil închiriat care se apropia. Margot, într-un pulover roşu viu, a sărit din maşină şi l-a ajutat pe Albinus să coboare. Cu umerii gârboviţi şi ochelari negri arăta ca o bufniţă. Maşina a întors şi a dispărut după o curbă ce se pierdea într-o pădure deasă.

Margot l-a luat de braţ pe bărbatul greoi şi umil, care urca poteca ţinând bastonul întins în faţa lui. Ei s-au făcut nevăzuţi în spatele unor brazi, au reapărut, s-au făcut din nou nevăzuţi şi în cele din urmă au apărut pe terasa mică a grădinii, unde bucătăreasa posomorâtă (care, în treacăt fie spus, îi era devotată din toată inima lui Rex) s-a dus cu teamă în întâmpinarea lor şi a luat servieta lui Margot, încercând să nu-l privească pe nebunul periculos.

Între timp, Rex se aplecase peste pervazul ferestrei şi o saluta cu gesturi caraghioase pe Margot: îşi apăsa mâna pe inimă, îşi desfăcea brusc braţele – o imitaţie excelentă după *Punch* –, totul, se-nţelege, într-un spectacol mut, deşi ar fi putut să chiţăie remarcabil în împrejurări mai favorabile. Margot i-a zâmbit şi a intrat în casă, conducându-l încă pe Albinus de braţ.

— Du-mă prin toate încăperile şi descrie-mi toate lucrurile, a spus Albinus. De fapt, nu-l interesau, dar credea că îi va face plăcere lui

Margot: ea era încântată când se instala într-un loc nou.

— O sufragerie mică; un salon mic, un birou mic, explica ea, în vreme ce-l dirija prin parter. Albinus atingea mobila, mângâia diferitele obiecte de parcă ar fi fost capetele unor copii străini şi încerca să se orienteze.

— Deci, fereastra e acolo, a spus el arătând încrezător spre un perete gol. Apoi s-a izbit dureros de muchia unei mese şi a încercat să sugereze că o făcuse dinadins – bâjbâind deasupra ei cu mâinile, ca şi cum ar fi vrut s-o măsoare.

Apoi au urcat unul lângă altul scările de lemn care scârţâiau. Sus, pe ultima treaptă, stătea Rex, care se zguduia de râs, un râs fără sunet. Margot şi-a agitat degetul spre el; el s-a ridicat şi a urcat cu spatele, în vârful picioarelor. De fapt, precauţia era inutilă, fiindcă scara scârţâia asurzitor sub pasul bărbatului orb.

Au intrat pe coridor. Rex, care se retrăsese spre uşa odăii lui, s-a lăsat de câteva ori pe vine şi a dus mâna la gură. Margot a scuturat din cap furioasă – un joc periculos; se purta ştrengăreşte, ca un şcolar.

— Ăsta-i dormitorul meu şi aici e al tău, a spus ea.

— De ce nu unul singur? a întrebat melancolic Albinus.

— Oh, Albert, a oftat ea. Ştii ce-a spus doctorul.

După ce au fost pretutindeni (exceptând odaia lui Rex, firește), Albinus a încercat să umble prin casă fără ajutorul ei, doar ca să-i arate cât de minunat îl făcuse ea să vadă totul. Dar aproape imediat s-a dezorientat şi s-a lovit de un perete, a zâmbit scuzându-se parcă şi era gata-gata să spargă ligheanul de porţelan. De asemenea, s-a rătăcit în camera de pe colţ (pe care şi-o rezervase Rex şi în care se putea intra doar din coridor), dar el era deja

atât de derutat, încât a crezut că ieşea din camera de baie.

— Atenţie, e o debara, a spus Margot. Ai să-ţi spargi capul. Acum întoarce-te şi încearcă să te duci direct spre pat. Şi, drept să-ţi spun, nu ştiu dacă hoinăreala asta îţi face bine. Să nu-ţi închipui că am să te las să continui explorarea în felul ăsta; azi e doar o excepţie.

De fapt, el se simţea sleit de puteri. Margot l-a învelit bine şi i-a adus cina. După ce Albinus a adormit, ea s-a dus la Rex. Cum nu se familiarizaseră cu acustica vilei, au discutat în şoaptă. Dar ar fi putut la fel de bine să vorbească tare: dormitorul lui Albinus se afla destul de departe.

36

Giulgiul negru de nepătruns în care trăia acum Albinus insufla un element de austeritate şi chiar de nobleţe în gândurile şi sentimentele sale. Întunericul îl despărţea de viaţa lui de dinainte, care se stinsese dintr-odată la curba ei cea mai strânsă. Galeria de tablouri a minţii i se populase cu scenele de care-şi aducea aminte: Margot în şorţ cu broderie dând la o parte draperia (cât de mult tânjea acum după culoarea spălăcită a acesteia!); Margot sub umbrela strălucitoare păşind graţios printre băltoacele purpurii; Margot goală în faţa oglinzii şifonierului rozând o chiflă galbenă; Margot în costumul de baie strălucitor aruncând o minge; Margot în rochie de seară argintie, cu umerii arşi de soare.

Apoi se gândea la soţia lui şi viaţa împreună cu ea părea acum cufundată într-o lumină palidă, tristă, şi doar când şi când din această pâclă lăptoasă se ivea ceva: părul ei blond în lumina lămpii, lumina căzând pe o ramă de tablou, Irma jucându-se cu bile de sticlă (un curcubeu în

fiecare) şi apoi din nou pâcla – şi mişcările liniştite, de parcă plutea, ale lui Elisabeth.

Toate lucrurile, chiar şi cele mai triste şi mai jenante din viaţa lui trecută, erau acoperite de farmecul amăgitor al culorilor. Era îngrozit când îşi dădea seama ce puţin îşi folosise ochii – fiindcă aceste culori se deplasau pe un fundal prea vag şi contururile lor se estompau în mod bizar. Dacă, de pildă, îşi amintea un peisaj în mijlocul căruia trăise odinioară, el nu reuşea să numească nicio plantă în afară de stejari şi de trandafiri, nicio pasăre, în afară de vrăbii şi de ciori, dar chiar şi acestea se apropiau mai mult de heraldică decât de natură. Acum Albinus îşi dădea seama că, de fapt, el nu se deosebea de acei specialişti înguşti de care îşi bătuse joc: de muncitorul care-şi cunoaşte doar sculele sale sau de virtuozul care e doar un accesoriu carnal al viorii lui. Specialitatea lui Albinus fusese pasiunea pentru lucrări de artă; descoperirea lui cea mai remarcabilă fusese Margot. Dar acum, din ea rămăsese doar o voce, un foşnet şi un parfum; de parcă se întorsese în întunericul micului cinematograf din care o scosese el.

Însă Albinus nu se putea consola totdeauna cu reflecţii estetice sau morale; nu reuşea totdeauna să se convingă de faptul că orbirea fizică însemna vedere spirituală; zadarnic încerca să se consoleze cu fantezia că viaţa lui alături de Margot era acum mai fericită, mai profundă şi mai pură şi zadarnic se concentra asupra gândului că ea dădea dovadă de un devotament înduioşător. Desigur, era înduioşător, desigur, ea se purta mai bine decât cea mai fidelă soţie – această Margot invizibilă, acest calm angelic, această voce care-l implora să nu se agite. Dar de îndată ce-i apuca mâna în întuneric, de îndată ce încerca să-şi exprime recunoştinţa, se trezea brusc în el o asemenea dorinţă de a o vedea, încât întreaga lui forţă morală se topea cât ai zice peşte.

Lui Rex îi plăcea foarte tare să stea în aceeaşi odaie cu Albinus şi să-i urmărească mişcările: Margot se cuibărea la pieptul orbului, îl sprijinea de umăr, îşi dădea ochii peste cap şi privea în tavan cu o expresie comică de resemnare sau scotea limba la Albinus – ceea ce era deosebit de amuzant, în contrast cu expresia înnebunită şi tandră de pe chipul orbului. Apoi Margot se elibera printr-o mişcare abilă şi se retrăgea spre Rex, care stătea pe pervazul ferestrei, în pantaloni albi, cu picioarele cu degete lungi şi torsul goale – îi plăcea să se prăjească la soare. Albinus stătea întins într-un fotoliu, îmbrăcat în pijama şi halat. Faţa îi era acoperită de păr ţepos; o cicatrice roz lucea pe tâmpla lui; arăta ca un ocnaş bărbos.

— Margot, vino la mine, se ruga el.

Uneori Rex, căruia îi plăcea să rişte, se apropia în vârful picioarelor goale de Albinus şi îl atingea cu extremă delicateţe. Albinus scotea un sunet drăgăstos ca torsul pisicii şi încerca să o îmbrăţişeze pe presupusa Margot, în vreme ce Rex se dădea la o parte fără zgomot şi se întorcea pe pervazul ferestrei – stinghia lui obişnuită.

— Iubita mea, vino, te rog, la mine, gemea Albinus zbătându-se să se ridice de pe fotoliu şi înaintând nesigur spre ea. Rex, cocoţat pe pervazul ferestrei, îşi ridica picioarele, iar Margot ţipa la Albinus declarându-i că îl lasă imediat în grija unei surori medicale dacă nu face tot ce-i spune ea. Aşa că el se întorcea cu un rânjet vinovat la locul lui, târşâindu-şi picioarele.

— Bine, bine, ofta el. Citeşte-mi ceva cu glas tare. Ziarul. Ea îşi înălţa din nou privirile spre tavan.

Rex se aşeza cu mare grijă pe sofa şi o lua pe Margot pe genunchi. Ea desfăcea ziarul şi, după ce îl îndrepta uşor cu mâna şi îl cerceta cu atenţie, începea lectura cu glas tare. Albinus dădea uneori din cap şi consuma fără grabă cireşe invizibile, scuipând în pumn sâmburii invizibili. Rex o

maimuţărea pe Margot ţuguindu-şi buzele şi apoi retrăgându-le din nou, aşa cum făcea ea când citea. Sau se prefăcea deodată că o scapă din braţe, astfel încât vocea ei sărea, se întrerupea brusc şi ea trebuia să caute sfârşitul frazei frânte.

„Da, poate tot răul e spre bine", se gândea Albinus. „Iubirea noastră e acum mai pură şi mai nobilă. Dacă rămâne acum cu mine înseamnă că mă iubeşte cu adevărat. Asta e bine, e bine." Şi deodată începea să suspine tare, să-şi frângă mâinile şi s-o implore să-l ducă la alt specialist, Ia al treilea, al patrulea, pentru o operaţie, o tortură – orice putea să-i redea vederea.

Rex căsca în tăcere, lua un pumn de cireşe din fructiera de pe masă şi pleca în grădină.

În cursul primelor zile de când locuiau împreună, Rex şi Margot au fost destul de prudenţi, deşi se dedau la diverse feste inofensive. În faţa uşii care dădea din camera sa în coridor, Rex înălţase, pentru orice eventualitate, o baricadă din cutii şi cufere peste care se căţăra noaptea Margot. Totuşi, după prima sa plimbare prin casă, Albinus nu mai manifesta niciun interes pentru topografia acesteia, dar începuse oarecum să se orienteze în dormitorul şi biroul lui.

Margot îi descria culorile – tapetul albastru, jaluzelele galbene –, dar îmboldită de Rex, ea le schimbase cu totul. Faptul că orbul era nevoit să-şi imagineze mica lui lume în nuanţele prescrise de Rex îi oferea acestuia un amuzament fantastic.

În camerele personale, Albinus aproape avea senzaţia că vede mobila şi diferitele obiecte, ceea ce îi dădea un sentiment de siguranţă. Însă când stătea în grădină se simţea înconjurat de un vast necunoscut, fiindcă toate lucrurile erau prea mari, prea ireale şi prea pline de sunete şi nu-i permiteau să-şi formeze o imagine a lor. A încercat să-şi ascută auzul şi să ghicească mişcările după sunete. În scurtă vreme, pentru Rex a devenit destul de greu să intre sau să iasă neobservat. Dacă Rex

trecea fără să facă niciun zgomot, Albinus îşi întorcea capul imediat în direcţia aceea şi întreba: „Draga mea, tu eşti?”. Dar calculul său greşit îl contraria când Margot îi răspundea dintr-un colţ cu totul diferit.

Zilele treceau şi, cu cât Albinus îşi încorda mai intens auzul, cu atât mai cutezători deveneau Rex şi Margot: ei se obişnuiseră cu cortina de siguranţă a orbiei lui şi, în loc să ia masa sub privirea mută şi plină de adoraţie a bătrânei Emilia, în bucătărie, cum făcuse mai înainte, Rex acum aranjase să stea la masă lângă cei doi. Mânca fără să scoată niciun sunet, cu mare măiestrie, nu atingea niciodată farfuria cu furculiţa sau cuţitul şi mesteca asemenea unui conviv dintr-un film mut, în ritm perfect cu mişcarea fălcilor lui Albinus şi pe muzica zglobie a vocii lui Margot, care vorbea intenţionat foarte tare când bărbaţii mestecau şi înghiţeau. O dată Rex s-a înecat: Albinus, căruia Margot îi turna cafea în ceaşcă, a auzit deodată un sunet exploziv şi un horcăit abject la capătul îndepărtat al mesei. Margot a început numaidecât să sporovăiască, dar el a întrerupt-o ridicând mâna:

— Ce-a fost asta? Ce a fost asta?

Rex îşi luase farfuria şi se îndepărta în vârful picioarelor, ţinându-şi şervetul la gură. Dar când se strecura prin uşa întredeschisă a scăpat pe jos o furculiţă.

Albinus s-a rotit pe scaunul lui.

— Ce-i asta? Cine-i acolo? a repetat el.

— Ei, e doar Emilia. De ce eşti atât de nevricos?

— Dar ea nu intră aici niciodată.

— Ei, uite că azi a intrat!

— Credeam că urechile mele au început să aibă halucinaţii, a spus Albinus. Ieri, de pildă, am avut impresia clară că o persoană se furişa desculţă pe coridor.

— Dacă n-ai grijă, o să-ţi pierzi minţile, a spus Margot sec.

După-amiaza, în timpul obişnuitei sieste a lui Albinus, ea se ducea uneori să se plimbe cu Rex. Aduceau scrisorile şi ziarele de la oficiul poştal sau urcau până la cascadă; şi de câteva ori s-au dus la un restaurant în orăşelul încântător din vale. Odată, când se întorceau acasă şi începuseră să urce pe cărarea abruptă care ducea la cabană, Rex a spus:

— Te sfătuiesc să nu insişti în privinţa căsătoriei. Tare mă tem că, tocmai fiindcă şi-a părăsit soţia, el a ajuns să o vadă ca pe o sfântă preţioasă pictată pe sticlă şi n-o să dorească să spargă vitraliul ăla. Planul mai simplu şi mai bun e să punem mâna treptat pe averea lui.

— Păi, am adunat o parte bunicică din ea, nu crezi?

— Trebuie să-l convingi să vândă terenul ăla din Pomerania şi tablourile, a continuat Rex, sau, dacă nu, una dintre casele lui din Berlin. Cu puţină dibăcie, am putea reuşi. Deocamdată carnetul de cecuri corespunde de minune scopului. El semnează orice, ca o maşină – dar contul lui din bancă va seca în curând. De-aia trebuie să ne grăbim. Ar fi frumos să-l părăsim, să zicem, în iarna asta; şi înainte de a pleca să-i cumpărăm un câine – semn modest al recunoştinţei noastre.

— Vorbeşte mai încet, a spus Margot, am ajuns la stâncă.

Stânca asta mare şi cenuşie, acoperită de volbură şi semănând cu o oaie, marca hotarul dincolo de care era periculos să vorbeşti. Aşa că au mers în tăcere şi după câteva minute se aflau lângă poarta grădinii. Deodată Margot a râs şi a arătat spre o veveriţă. Rex a azvârlit o piatră spre animal, dar nu l-a nimerit.

— Hai, omoar-o – fac o mulţime de stricăciuni copacilor, a spus Margot aproape şoptit.

— Cine provoacă stricăciuni copacilor? a întrebat o voce puternică. Era Albinus.

Stătea în picioare – clătinându-se uşor – printre arbuştii de sirinderică, pe o treaptă mică din piatră, care ducea din potecă pe pajişte.

— Margot, cu cine vorbeai acolo? a continuat el. Deodată s-a împiedicat, a scăpat din mână bastonul şi s-a aşezat greoi pe treaptă.

— Cum îndrăzneşti să te plimbi atât de departe singur-singurel? a exclamat ea şi, înhăţându-l fără menajamente, l-a ajutat să se ridice. Câteva fărâme de pietriş se lipiseră de mâna lui; el şi-a întins şi desfăcut degetele şi a încercat să îndepărteze firişoarele de nisip, ca un copil.

— Am vrut să prind o veveriţă, a declarat Margot, împingându-i bastonul în mână. Ce credeai că fac?

— Mi-am închipuit... a început Albinus. Cine-i acolo? a strigat el ascuţit, gata-gata să-şi piardă din nou echilibrul în timp ce se întorcea în direcţia lui Rex, care traversa cu mare prudenţă pajiştea.

— Nu-i nimeni acolo, a spus Margot, sunt singură. Ce-i cu tine de eşti în starea asta? Simţea cum îşi pierde răbdarea.

— Condu-mă înapoi în casă, a spus el aproape plângând. Aici sunt prea multe sunete. Copaci, vânt, veveriţe şi lucruri pe care nu le pot numi. Nu ştiu ce se petrece în jurul meu... E prea mult zgomot.

— De-acum încolo o să te ţin sub cheie, a spus ea şi l-a târât în casă.

Apoi, ca de obicei, soarele a coborât în spatele culmii învecinate. Ca de obicei, Margot şi Rex stăteau unul lângă altul pe sofa şi fumau, iar la nici doi metri de ei stătea Albinus, în fotoliul său din piele şi se holba la ei cu ochii albaştri-lăptoşi. La rugămintea lui, Margot i-a povestit despre copilăria ei. Îi plăcea destul de mult să facă asta. El s-a băgat în pat devreme, urcând lent scările şi pipăind fiecare treaptă cu degetele de la picioare şi cu bastonul.

Pe la miezul nopţii s-a trezit şi a pipăit cu degetele cadranul fără geam al unui ceas deşteptător, până ce a descoperit poziţia limbilor. Era aproape unu şi jumătate. Se simţea cuprins de o neliniște ciudată. În ultima vreme, ceva îl împiedicase să se concentreze asupra acelor gânduri grave şi frumoase, singurele în stare să-l protejeze de grozăviile orbirii.

Stătea întins şi se gândea: „Ce să fie? Elisabeth? Nu, ea e foarte departe. E foarte departe, jos, undeva jos. O umbră dragă, întristată şi palidă, pe care nu trebuie să o deranjez niciodată. Margot? Nu, starea asta de lucruri – situaţia de frate-şi-soră e temporară. Şi-atunci ce să fie?”.

Fără să ştie prea bine ce voia, a ieşit binişor din pat şi, bâjbâind, s-a dus la uşa lui Margot (camera lui nu avea altă ieşire). Ea o încuia întotdeauna noaptea, iar astfel el rămânea închis în odaia lui.

„Ce înţeleaptă e”, s-a gândit el înduioşat şi a lipit urechea de gaura cheii, în speranţa că o va auzi pe Margot cum respiră în somn. Dar n-a auzit nimic.

— Tăcută ca un şoricel, a şoptit el. Ei, măcar de-aş putea s-o mângâi pe cap şi apoi să plec. Poate a uitat să încuie uşa.

A apăsat clanţa fără prea multe speranţe. Nu, nu uitase.

Şi-a adus brusc aminte cum, într-o noapte înăbuşitoare de vară, pe când era un tinerel cu coşuri, se căţărase şi mersese pe cornişa unei case de pe Rin, din camera sa până în cea a servitoarei (ca să constate doar că ea nu dormea singură) – dar în vremea aceea era subţirel şi sprinten; în vremea aceea, vedea.

„Totuşi, de ce n-aş încerca?” s-a gândit el cu o cutezanţă melancolică. „De-o fi să cad şi să-mi rup gâtul, ce mai contează?”

Mai întâi şi-a găsit bastonul, s-a aplecat peste pervazul ferestrei şi a bâjbâit cu acesta peste pervaz spre stânga, spre fereastra vecină. Era deschisă şi geamul a sunat uşor când l-a atins cu vârful bastonului. „Doarme buştean!” s-a gândit el. „Trebuie să fie epuizant să aibă grijă de mine toată ziua.” Când trăgea înapoi bastonul, acesta s-a agăţat de ceva. Bastonul i-a scăpat din mână şi a căzut pe pământul de dedesubt, cu un bufnet slab.

Albinus s-a ţinut de tocul ferestrei, s-a căţărat pe pervaz, s-a dus pe cornişă spre stânga, prinzându-se de ceea ce era pesemne conducta de apă, a trecut de cotul ei rece de fier şi s-a prins de pervazul ferestrei de la camera alăturată.

„Ce simplu!” s-a gândit el, nu fără mândrie.

— Hei, Margot, a spus el încetişor străduindu-se să se strecoare înăuntru prin fereastra deschisă. A alunecat şi mai-mai să cadă pe spate, în abstracţiunea unei grădini. Inima îi bătea violent. A trecut chinuindu-se peste pervaz în cameră şi un obiect greu, pe care îl atinsese, a căzut pe podea cu zgomot.

A încremenit. Faţa i s-a acoperit de sudoare. Simţea pe mână ceva lipicios (răşină scursă din lemnul de pin din care era construită casa).

— Margot, draga mea, a spus el voios.

Tăcere. A găsit patul. Acoperit cu o cuvertură din dantelă – nu dormise nimeni în el.

Albinus s-a aşezat pe pat şi a reflectat. Dacă patul ar fi fost desfăcut şi cald, atunci ar fi fost uşor de înţeles că ea se va întoarce în scurt timp.

După câteva momente a ieşit pe coridor (încurcat foarte tare de lipsa bastonului) şi a ascultat. I s-a năzărit că aude undeva un sunet grav, înăbuşit – ceva între scârţâit şi foşnet. A strigat:

— Margot, unde eşti?

Tăcere deplină. Apoi s-a deschis o uşă.

— Margot, Margot, repeta el orbecăind pe coridor.

— Da, da, aici sunt, a răspuns calm vocea ei.

— Margot, ce s-a întâmplat? De ce nu te-ai culcat?

S-au ciocnit pe coridorul întunecat şi, când a atins-o, el a simţit că ea e dezbrăcată.

— Stăteam întinsă la soare, a spus ea, cum fac în fiecare dimineaţă.

— Dar acum e noapte, a exclamat el respirând cu greutate. Nu înţeleg. Ceva nu se potriveşte. Ştiu fiindcă am pipăit limbile ceasului. E unu jumate.

— Aiurea. E şase jumate şi o minunată dimineaţă însorită. Ceasul tău probabil merge prost. Îi pipăi prea des limbile. Dar fii atent – cum ai ieşit din camera ta?

— Margot, e cu adevărat dimineaţă? Spui drept? S-a lipit deodată de el, s-a înălţat în vârful picioarelor, şi-a petrecut braţele pe după gâtul lui, aşa cum făcea în trecut.

— Deşi e zi, a spus ea cu blândeţe, dacă doreşti, dacă doreşti, scumpul meu... Ca o mare excepţie...

Nu prea voia să facă asta, dar n-avea altă cale de scăpare. Acum Albinus nu mai putea să observe că aerul era încă rece şi nu cânta nicio pasăre, fiindcă el simţea doar un lucru – o beatitudine intensă, pătimaşă; apoi s-a cufundat într-un somn adânc şi a dormit până la amiază. Când s-a trezit, Margot l-a certat pentru escalada vitejească, s-a înfuriat de-a binelea când i-a văzut zâmbetul melancolic şi l-a pălmuit.

El a stat toată ziua în salon, gândindu-se la dimineaţa lui fericită şi întrebându-se câte zile vor trece până când se va repeta această fericire. Deodată, foarte clar, a auzit cum cineva a tuşit uşor şi suspect. Nu putea să fie Margot. Ştia că ea e în bucătărie.

— Cine-i acolo? a întrebat el. Nu i-a răspuns nimeni.

„Altă halucinaţie!” s-a gândit Albinus extenuat şi apoi, dintr-odată, a înţeles că ceea ce îl pusese pe gânduri în timpul nopţii – da, da – erau aceste zgomote stranii pe care le auzea câteodată.

— Spune-mi, Margot, a întrebat-o el când s-a întors, mai e cineva în casă în afară de Emilia? Eşti foarte sigură?

— Mă, nebunule! a răspuns ea tăios.

Dar bănuielile, odată trezite, au refuzat să-i mai dea pace. Albinus stătea nemişcat toată ziua şi asculta posomorât.

Însă Rex se amuza copios şi, cu toate că Margot îl ruga stăruitor să fie mai prudent, el nu dădea nicio atenţie avertismentelor ei. Ba chiar, odată, când se afla la numai şaizeci de centimetri depărtare de Albinus, a început foarte meseriaş să fluiere ca un grangur. Margot a trebuit să explice că pasărea se cocoţase pe pervazul ferestrei şi cânta acolo.

— Goneşte-o, a spus Albinus serios.

— Sst, sst, a spus Margot punându-şi mâna pe buzele groase ale lui Rex.

— Ştii ceva, a spus Albinus câteva zile mai târziu, aş dori să am o mică discuţie cu Emilia. Îmi plac budincile ei.

— Nici să nu te gândeşti, a răspuns Margot. E aproape surdă şi se teme îngrozitor de tine.

Albinus s-a gândit intens câteva minute.

— Imposibil, a spus el încet.

— Ce-i imposibil, Albert?

— Oh, nimic, nimic, a mormăit el, nimic.

— Ştii, Margot, a spus el aproape imediat, am mare nevoie să mă bărbieresc. Trimite după bărbierul din sat.

— Nu-i nevoie, a spus Margot. Îţi stă foarte bine cu barbă.

Lui Albinus i s-a năzărit că o persoană – nu Margot, ci o persoană de lângă Margot – râdea pe înfundate.

37

Paul a citit la birou în *Berliner Zeitung* o relatare succintă despre accident – i-o arătase un coleg – şi a plecat imediat acasă cu maşina, fiindcă se temea că o citise şi Elisabeth. N-o citise, deşi în mod curios un exemplar din acea zi a cotidianului amintit (pe care ei, de obicei, nu-l citeau) se afla în casă. A telegrafist în aceeaşi zi la postul de poliţie din Grasse şi în cele din urmă l-a găsit pe doctorul de la spital, care i-a spus că Albinus nu se afla în pericol, dar orbise. Paul i-a expus lui Elisabeth veştile cu grijă şi mult tact.

Apoi, pentru simplul fapt că şi el, şi cumnatul său aveau conturi în aceeaşi bancă, a descoperit adresa lui Albinus din Elveţia. Directorul băncii, vechi prieten de afaceri, i-a arătat cecurile ce se revărsau de acolo cu un fel de regularitate grăbită şi Paul a fost uimit de cantitatea de bani gheaţă retrasă de Albinus. Semnătura era corectă, deşi curbele erau foarte tremurate şi coborau patetic în jos, însă cifrele erau trecute cu alt scris – un scris energic de bărbat, cu înfloriturі, iar în întreaga afacere se simţea un miros slab de falsificare. El se întreba dacă senzaţia asta bizară era creată de faptul că bărbatul orb semna ceea ce i se spunea şi nu ceea ce vedea. Tot ciudate erau sumele mari pe care le cerea – ca şi cum el sau altcineva se afla într-o grabă frenetică să scoată cât mai mulţi bani. Apoi a venit un cec fără acoperire.

„Se desfăşoară o afacere necinstită, s-a gândit Paul, o simt cu toată fiinţa. Dar ce anume, ce anume?”

Şi-l imagina pe Albinus, singur cu amanta lui periculoasă, în întregime la cheremul ei, în casa neagră a orbiei lui...

Au trecut câteva zile. Paul se simţea îngrozitor de tulburat. Omul semna numeroase cecuri fără să le vadă (oricum, banii îi aparţineau şi îi putea risipi conştient sau inconştient – Elisabeth

n-avea nevoie de ei şi nu mai exista nici Irma, la care să se gândească), dar şi mai grav era faptul că rămăsese complet neajutorat în lumea ticăloasă pe care o lăsase să se pripăşească în jurul lui.

Într-o seară când Paul s-a întors acasă, a găsit-o pe Elisabeth împachetând lucruri într-un geamantan. Era ciudat, ea nu mai arătase de multe luni atât de fericită.

— Ce se-ntâmplă? a întrebat el. Pleci undeva?

— Tu pleci, a spus ea simplu.

38

În ziua următoare, Paul călătorea spre Elveţia. La Brigaud a luat un taxi şi în ceva mai mult de o oră a ajuns în orăşelul deasupra căruia locuia Albinus. Paul a oprit în faţa oficiului poştal şi o tânără foarte vorbăreaţă, şefa acestuia, i-a spus cum să ajungă la cabană şi a mai adăugat că Albinus stătea acolo cu nepoata şi cu doctorul lui. Paul şi-a continuat imediat drumul. Ştia cine era nepoata. Dar prezenţa unui doctor l-a surprins. Asta părea să sugereze că Albinus era îngrijit mai bine decât ar fi presupus.

„În definitiv, poate am venit aici de pomană”, s-a gândit Paul încurcat. „S-ar putea ca el să fie foarte mulţumit. Dar dacă tot am ajuns aici... Ei, oricum, o să discut cu doctorul ăsta. Bietul om, o viaţă năruită... Cine s-ar fi gândit...”

În dimineaţa aceea, Margot se dusese în sat cu Emilia. N-a observat taxiul lui Paul; dar la oficiul poştal i s-a spus că un gentleman solid se interesase puţin mai înainte de Albinus şi se dusese cu maşina să-l vadă.

În momentul acela, Albinus şi Rex erau aşezaţi faţă-n faţă în salonaşul în care lumina soarelui se revărsa prin uşa de sticlă ce dădea spre terasă. Rex se instalase pe un scaun pliant. Era gol puşcă. În urma băilor de soare zilnice, trupul lui subţire, dar vânjos, cu păr negru pe piept, în forma

unui vultur cu aripile desfăcute, era foarte bronzat, ciocolatiu. Ţinea între buzele roşii, cărnoase, un fir lung de iarbă, stătea picior peste picior – picioarele lui erau foarte păroase –, îşi proptise bărbia în palmă (cam ca în poza *Gânditorului* lui Rodin) şi se uita ţintă la Albinus care, la rândul lui, părea să îl privească la fel de atent.

Orbul purta un halat larg de culoarea şoarecelui şi faţa bărboasă exprima o tensiune chinuitoare. Asculta – în ultima vreme nu făcuse altceva decât să asculte. Rex ştia asta şi urmărea cum gândurile bărbatului se oglindeau pe faţa lui de parcă această faţă ar fi devenit un ochi mare, fiindcă adevărata pereche de ochi se stinsese. Unul sau două mici teste puteau spori distracţia: şi-a lovit uşor genunchiul cu palma şi Albinus, care tocmai îşi ridicase mâna la sprâncenele lui împreunate, a rămas ţintuit, cu braţul înălţat. Apoi Rex s-a aplecat încetişor în faţă şi a atins foarte delicat fruntea lui Albinus cu vârful înflorit al firului de iarbă pe care îl sugea. Albinus a oftat straniu şi a gonit musca imaginară cu mâna. Rex i-a gâdilat buzele şi din nou Albinus a făcut acea mişcare neputincioasă. Asta da distracţie.

Deodată orbul şi-a înălţat brusc capul. Rex s-a întors şi, prin uşa de sticlă, a văzut un gentleman solid cu şapcă în carouri care stătea acolo, pe terasă, şi îi privea uluit. Rex i-a recunoscut numaidecât faţa roşie.

Rex şi-a dus degetul la buze şi i-a făcut un semn, care însemna că o să vină la el în câteva clipe. Dar celălalt a deschis energic uşa şi a intrat în cameră.

— Da-daa, te cunosc. Te numeşti Rex, a spus Paul, respirând adânc şi holbându-se la bărbatul gol, care mai zâmbea încă şi-şi ţinea degetul la buze.

Între timp, Albinus se ridicase în picioare. Nuanţa roşiatică a cicatricei lui părea să i se fi răspândit pe toată fruntea. Deodată a început să

ţipe, să bolborosească şi cuvintele se formau doar treptat din sunetele ciobite.

— Paul, sunt singur aici, a ţipat el. Paul, spune-mi că sunt într-adevăr singur. Bărbatul ăla e în America. Nu-i aici. Paul, te implor. Sunt orb, orb.

— Păcat că ai stricat totul, a spus Rex, apoi a ieşit în fugă şi a început să urce scările.

Paul a înşfăcat bastonul orbului, l-a ajuns din urmă pe Rex, care s-a întors spre el şi a ridicat mâinile să se apere; şi Paul, blajinul Paul, care de când se ştia nu lovise nicio creatură vie, a învârtit bastonul ţintind capul lui Rex şi l-a nimerit cu un pocnet înfiorător. Rex a sărit înapoi, cu faţa schimonosită într-un zâmbet, şi deodată s-a petrecut ceva impresionant: asemenea lui Adam după căderea în păcat, Rex s-a ghemuit lângă peretele alb şi, rânjind trist, şi-a acoperit goliciunea cu mâna.

Paul s-a repezit din nou după el, dar bărbatul s-a ferit şi a început să urce în fugă scările.

În acest moment cineva s-a năpustit din spate asupra lui Paul. Era Albinus, care înhăţase şi ţinea strâns în mână un prespapier din marmură şi scâncea.

— Paul, a gemut el, Paul, acum înţeleg totul. Dă-mi paltonul, repede. E atârnat acolo în şifonier.

— Care – cel galben? a întrebat Paul, chinuindu-se să respire.

Albinus a simţit imediat în buzunar ceea ce dorea şi a încetat să mai hohotească.

— Te iau chiar acum de aici, a spus Paul gâfâind. Scoate-ţi halatul şi pune-ţi paltonul. Dă-mi mie prespapierul. Haide-haide. Te ajut eu... Uite, ia şapca mea. Nu contează că eşti în papuci. Hai să plecăm, să plecăm, Albert. Am un taxi jos. Primul lucru pe care trebuie să-l fac e să te scot din camera asta de tortură.

— Aşteaptă puţintel, a spus Albinus. Trebuie mai întâi să vorbesc cu ea. Se întoarce peste câteva

momente. Trebuie, Paul. Nu durează mult.

Dar Paul l-a împins, l-a scos în grădină şi apoi a strigat şi i-a făcut semn şoferului.

— Trebuie să vorbesc cu ea, repeta Albinus. De aproape, cât mai aproape. Pentru numele lui Dumnezeu, Paul, spune-mi, ea e aici? Poate s-a întors?

— Nu, linişteşte-te. Trebuie să plecăm. Nu-i nimeni aici. Doar căzătura aia în pielea goală care ne urmăreşte de la fereastră. Hai, Albert, hai odată!

— Da, o să plecăm, a spus Albinus, dar trebuie să-mi spui dacă o vezi. Atunci trebuie să-i vorbesc. De aproape, de foarte aproape.

Au coborât cărarea, dar după câţiva paşi Albinus a deschis brusc braţele şi a căzut pe spate leşinat. Şoferul taxiului a urcat în grabă şi împreună l-au ridicat pe Albinus şi l-au băgat în maşină. Un papuc a rămas acolo, pe cărare.

În momentul acela s-a apropiat o brişcă şi Margot a sărit din ea. A fugit spre ei şi a strigat ceva, dar maşina tocmai întorcea; aproape a lovit-o pe Margot când a dat înapoi, apoi s-a năpustit înainte clătinându-se şi a dispărut după cotitură.

39

Marţi, Elisabeth a primit o telegramă şi miercuri, pe la opt seara, a auzit vocea lui Paul în antreu şi poc-pocul unui baston. Uşa s-a deschis şi Paul l-a condus înăuntru pe soţul ei.

Era bine bărbierit; purta ochelari cu lentile negre; avea o cicatrice pe fruntea palidă. Costumul neobişnuit, maro-purpuriu (o nuanţă pe care nu şi-ar fi ales-o el însuşi niciodată) părea cam mare pentru el.

— Iată-l, a spus Paul sobru.

Elisabeth a început să plângă apăsându-şi batista pe gură. Albinus s-a înclinat în tăcere în direcţia hohotelor înăbuşite.

— Hai, vino să ne spălăm pe mâini, a spus Paul conducându-l încet prin cameră.

Apoi, toţi trei au stat în sufragerie şi au luat cina. Lui Elisabeth i-a fost greu să se obişnuiască să-şi privească soţul. I se părea că el îi simte privirea. Când a văzut gravitatea melancolică a mişcărilor lui lente s-a simţit copleşită de milă. Paul vorbea cu el ca şi cum ar fi vorbit cu un copil şi i-a tăiat şunca în bucăţi mici pe farfurie.

I s-a dat fosta cameră a Irmei. Elisabeth a fost surprinsă când a constatat că îi e atât de uşor să tulbure somnul sacru al odăiţei pentru acest ocupant tăcut, masiv, straniu; să mute şi să schimbe tot ce se afla în ea, astfel încât să se adapteze la nevoile bărbatului orb.

Albinus nu spunea nimic. La început, bineînţeles – în timp ce erau încă în Elveţia îl implorase pe Paul cu insistenţă arţăgoasă să o roage pe Margot să vină să-l vadă; jurase că această întâlnire finală nu va dura mai mult de un moment. (Şi, într-adevăr, o să-i ia oare mult timp să bâjbâie în întunericul obişnuit şi, ţinând-o strâns cu o mână, să o împungă cu ţeava pistolului în coaste şi să o îndoape cu gloanţe?) Paul refuzase cu încăpăţânare să-i satisfacă dorinţa şi Albinus nu spusese nimic. Călătorise spre Berlin în tăcere, ajunsese în tăcere şi a rămas tăcut în următoarele trei zile, astfel că Elisabeth nu i-a mai auzit glasul (poate cu o singură excepţie): probabil era şi mut, şi orb.

Obiectul negru şi greu, tezaurul a şapte morţi comprimate, zăcea învelit în fularul lui de mătase, în adâncurile buzunarului de la palton. Apoi, când a sosit, a reuşit să-l transfere într-o comodă de lângă pat. Păstra cheia în buzunarul vestei, iar în timpul nopţii o punea sub pernă. O dată sau de două ori ei au băgat de seamă că el scotocea şi ţinea ceva strâns în mână, dar nu s-au făcut comentarii. Când simţea cheia în palmă sau greutatea ei neînsemnată în buzunar, avea senzaţia

că are un *Sesam* care va deschide uşa orbiei lui într-o zi – era sigur de asta.

Şi el tot n-a spus niciun cuvânt. Prezenţa lui Elisabeth, pasul ei uşor, şoaptele (acum ea le vorbea tot timpul servitorilor şi lui Paul în şoaptă, ca şi cum în casă era o boală gravă) erau la fel de palide şi ireale ca amintirea lui despre ea: o amintire aproape mută, care plutea indiferentă lăsând o slabă dâră de parfum – asta era tot. Viaţa reală, crudă, flexibilă şi puternică asemenea unei anaconda şi pe care el dorea s-o distrugă fără întârziere era altundeva – dar unde? Nu ştia. Şi-i imagina cu claritate extraordinară pe Margot şi pe Rex – amândoi ageri şi atenţi, cu ochi holbaţi, strălucitori, înspăimântători şi membre sprintene, lungi – cum şi-au împachetat lucrurile după plecarea lui; Margot se alinta şi îl mângâia pe Rex printre geamantanele deschise şi apoi amândoi duşi au fost – dar unde, unde? Nicio lumină în întuneric. Dar poteca lor sinuoasă ardea în el ca urma lăsată pe piele de o creatură târâtoare, scârboasă.

Au trecut trei zile tăcute. În cea de-a patra, s-a întâmplat ca Albinus să fie singur. Paul tocmai se dusese la poliţie (voia să lămurească anumite lucruri), servitoarea era în camera din fund şi Elisabeth, care nu dormise toată noaptea, nu se trezise încă. Albinus umbla încolo şi-ncoace chinuit de nervozitate, atingând cu degetele mobila şi uşile, în birou suna de câtăva vreme telefonul şi asta i-a amintit că prin mijlocirea acestuia avea posibilitatea de a obţine anumite informaţii: cineva ar putea probabil să-i spună dacă artistul Rex revenise în Berlin. Dar n-a reuşit să-şi amintească nici măcar un singur număr de telefon şi, în plus, ştia că n-ar fi în stare să pronunţe numele ăla, în ciuda scurtimii lui. Sunetul telefonului a devenit din ce în ce mai insistent. Albinus şi-a dibuit drumul spre masă şi a ridicat receptorul invizibil...

O voce care i s-a părut cunoscută a întrebat de *Herr* Hochenwart – adică de Paul.

— E în oraş, a răspuns Albinus.

Vocea a ezitat, apoi a exclamat deodată, bucuroasă:

— Cum, dumneavoastră sunteţi, *Herr* Albinus?

— Da. Dar dumneata cine eşti?

— Schiffermiller. Am sunat adineauri la biroul lui *Herr* Hochenwart, dar dânsul n-a ajuns încă. Şi-atunci m-am gândit că îl găsesc aici. Ce noroc să dau de dumneavoastră, *Herr* Albinus!

— Despre ce-i vorba? a întrebat Albinus.

— Păi, probabil e-n ordine, dar am crezut că e de datoria mea să mă asigur. Vedeţi, *Fräulein* Peters a venit ceva mai înainte să ia unele lucruri şi... mă rog... i-am dat voie să intre în apartamentul dumneavoastră, dar ştiu şi eu... Aşa că m-am gândit că aş face mai bine...

— E-n ordine totul, a spus Albinus, mişcându-şi cu greutate buzele (şi le simţea amorţite ca de la cocaină).

— Ce-aţi spus, *Herr* Albinus?

Albinus a făcut un mare efort să-şi redobândească vorbirea:

— Totul e-n ordine, a repetat el clar şi a pus cu mâna tremurândă receptorul în furcă.

S-a întors orbecăind în camera lui, a descuiat sertarul sacru, apoi s-a dus bâjbâind în antreu şi a încercat să-şi găsească pălăria şi bastonul. Pierdea prea mult timp şi atunci a renunţat să le mai caute. A coborât scara prudent, pipăind pereţii, târşâindu-şi picioarele, ţinându-se strâns de balustradă şi bodogănind febril pentru sine. După câteva minute a ajuns în stradă. Ceva rece şi gâdilător îi pica pe frunte: ploua. Se ţinea de grilajul de fier al grădinii din faţă şi se ruga disperat să audă claxonul unui taxi. Curând a auzit fâsâitul umed, liniştit al cauciucurilor. A strigat, dar sunetul s-a îndepărtat nepăsător.

— Îmi permiteţi să vă ajut să traversaţi? a întrebat o voce tânără şi plăcută.

— Pentru numele lui Dumnezeu, fă-mi rost de un taxi, a implorat Albinus.

Sunetul de cauciucuri s-a apropiat încă o dată. Cineva l-a ajutat să urce în taxi şi a trântit portiera. (La etajul patru s-a deschis o fereastră, dar prea târziu.)

— Ia-o drept înainte, drept înainte, a zis Albinus încetişor şi, odată ce taxiul s-a pus în mişcare, a bătut cu degetul în geam şi a dat adresa.

„Am să număr cotiturile", s-a gândit Albinus. Prima va fi Motzstrasse. În stânga a auzit clinchetul strident al unui tramvai electric. Albinus şi-a trecut mâna peste banchetă, peste geamul despărţitor din faţă şi peste podea, neliniştit deodată la gândul că lângă el ar putea sta cineva. O altă cotitură. Ar trebui să fie Victoria-Luisenplatz sau Pragerplatz? În câteva minute va fi pe Kaiserallee.

Taxiul s-a oprit. „Am şi ajuns oare? Nu se poate. E doar o intersecţie. Ar mai fi probabil încă cinci minute..." Dar portiera s-a deschis.

— Aici e numărul cincizeci şi şase, a spus şoferul taxiului.

Albinus a coborât din taxi. Prin aerul din faţa lui s-a ivit voioasă o ediţie completă a vocii pe care o auzise cu puţin timp înainte la telefon. Schiffermiller, portarul casei, a spus:

— Mă bucur să vă văd, *Herr* Albinus. Doamna cea tânără e sus, în apartamentul dumneavoastră. Ea...

— Sst, sst, a şoptit Albinus, plăteşte taxiul, te rog. Ochii mei sunt...

Genunchiul lui s-a izbit de ceva care s-a clătinat şi a produs un clinchet – probabil bicicleta unui copil lăsată pe trotuar.

— Condu-mă în casă, a spus el. Dă-mi cheia de la apartamentul meu. Repede, te rog. Şi acum

du-mă la lift. Nu, nu, poţi să rămâi jos. Urc singur. Am să apăs singur pe buton.

Liftul a scos un sunet ca un geamăt şi el a simţit o uşoară ameţeală. Apoi podeaua a părut să împingă în tălpile papucilor săi din pâslă. Sosise.

A coborât din lift, s-a deplasat înainte şi a călcat cu un picior într-un abis – nu, nu era nimic, doar treapta care ducea jos. A trebuit să stea nemişcat un moment fiindcă tremura rău.

— E la dreapta, mai la dreapta, a şoptit şi, cu mâna întinsă, s-a deplasat pe palier. În sfârşit, a găsit gaura cheii, a introdus cheia şi a răsucit-o.

Ah, acolo era sunetul pe care dorea să-l audă de atâtea zile – chiar la stânga, în salonaş... un pocnet de hârtie de ambalaj şi apoi un pârâit slab, ca sunetul produs de încheieturile unei persoane ce se lasă pe vine.

— O să am nevoie de dumneata într-un minut, *Herr* Schiffermiller, a spus Margot cu vocea tensionată. Trebuie să mă ajuţi să car lucrul ăsta...

Vocea s-a frânt brusc. „M-a văzut”, s-a gândit Albinus şi a scos pistolul din buzunar. În stânga, în salon, a auzit ţăcănitul închiderii şi încuierii unei valize. Satisfăcută, Margot a scos un mormăit – în sfârşit, se închisese – şi a continuat pe un ton tărăgănat:

— ...să car asta jos. Sau ai putea să chemi...

La cuvântul „chemi”, vocea ei a părut să se rotească şi deodată a amuţit.

Albinus ţinea pistolul în mâna dreaptă, gata să-l folosească, în timp ce cu stânga a pipăit tocul uşii deschise, a intrat, a trântit uşa în urma lui şi s-a lipit cu spatele de ea.

Tăcere profundă. Dar ştia că e singur cu Margot în cameră şi că această cameră avea o singură ieşire – cea pe care o bloca el. Vedea clar camera – ca şi cum şi-ar fi folosit ochii: în stânga, sofaua vărgată; lipită de peretele din dreapta, o măsuţă cu figurina din porţelan a unui balerin; în

colţul de lângă fereastră, vitrina cu miniaturile preţioase; în mijloc, o altă masă mare, foarte lucioasă şi netedă.

Albinus a întins pumnul şi a mişcat arma încolo şi încoace încercând să sesizeze vreun sunet care să trădeze poziţia ei exactă. Simţea că e pe undeva în apropierea miniaturilor; din direcţia aceea îi venea o adiere slabă de căldură şi de parfum *L'heure bleue*; în colţul acela tremura ceva precum aerul deasupra nisipului într-o zi cu arşiţă pe ţărmul mării. El a strâns curba pe care i-o descria mâna şi deodată a auzit un foşnet discret. Să tragă? Nu, încă nu. Trebuie să ajungă mult mai aproape de ea. S-a izbit de masa din mijloc şi a încremenit. Simţea că Margot se furişa într-o parte, dar propriul corp, deşi încremenit, făcea aşa de mult zgomot, încât el n-o putea auzi. Da, acum era mai la stânga, lângă fereastră. Oh, dacă şi-ar pierde capul şi ar începe să o deschidă şi să strige, ar fi minunat – ar avea o ţintă grozavă. Dar dacă ea s-ar strecura pe lângă el în jurul mesei în timp ce el înainta? „Mai bine încui uşa", s-a gândit el. Nu, nu era nicio cheie (uşile erau mereu împotriva lui). Atunci a prins masa de o margine cu mâna şi, păşind înapoi, a tras-o spre uşă ca să o aibă în spatele lui. Din nou căldura pe care o simţea şi-a schimbat locul, s-a micşorat, a scăzut. După ce a blocat ieşirea s-a simţit mai liber şi din nou, cu ţeava pistolului, a reperat ceva viu, ceva ce tremura în întuneric.

Acum înainta aproape fără zgomot, astfel încât să poată detecta orice sunet. De-a baba-oarba, de-a baba-oarba... Într-o casă la ţară, într-o noapte de iarnă, demult, foarte demult. S-a împiedicat de ceva tare şi a pipăit obiectul cu o mână, fără să piardă o clipă linia pe care o ţinea întinsă de-a curmezişul camerei. Era un cufăr mic. L-a îndepărtat cu genunchiul şi a continuat să se deplaseze, împingând prada invizibilă din faţa lui într-un colţ imaginar. La început tăcerea ei l-a

iritat; dar acum o putea detecta destul de precis. Nu după respiraţie, nici după bătăile inimii, ci după un fel de impresie generală: însăşi vocea vieţii ei, pe care, în următorul moment, o va distruge. Şi apoi – pace, seninătate, lumină.

Deodată a sesizat că în colţul din faţa lui s-a produs o relaxare a tensiunii. A schimbat direcţia armei şi a silit prezenţa caldă să se întoarcă înapoi. Această prezenţă părea să se aplece dintr-odată ca o flacără în curent; apoi s-a târât, s-a întins... s-a apropiat de picioarele lui. Albinus nu s-a mai putut controla; cu un geamăt feroce a apăsat pe trăgaci.

Împuşcătura a sfâşiat întunericul şi imediat după aceea ceva l-a lovit peste genunchi, l-a doborât la pământ şi, pentru o secundă, a rămas încurcat în scaunul care-l izbise. Când a căzut, a scăpat pistolul, dar l-a găsit imediat. În acelaşi timp a sesizat o respiraţie repezită, un miros de parfum şi de sudoare i-a izbit nările şi o mână agilă, rece, a încercat să-i smulgă arma din mână. Albinus a înşfăcat ceva viu, ceva ce a scos un ţipăt oribil, ca şi cum o creatură coşmarescă ar fi gâdilată de partenerul ei de coşmar. Mâna pe care o apucase a răsucit pistolul şi l-a scos din mâna lui şi el a simţit cum îl împunge ţeava; şi, împreună cu o detunătură slabă ce părea la kilometri depărtare, într-o altă lume, a urmat o străpungere în coaste care i-a umplut ochii cu o splendoare uluitoare.

„Deci, asta-i tot”, s-a gândit el foarte lent, de parcă stătea întins în pat. „Trebuie să fiu liniştit un scurt timp şi apoi să merg foarte încet de-a lungul nisipului sclipitor al suferinţei spre valul albastru, albastru. Ce beatitudine e în albăstrime! N-am ştiut niciodată cât de albastră poate fi albăstrimea. Ce mizerie a fost viaţa. Acum ştiu totul. Vine, vine, vine să mă înece. E aici. Doare rău. Nu pot să respir...”

Stătea pe podea cu capul plecat, apoi s-a aplecat încet în faţă şi s-a prăbuşit pe-o parte, ca o păpuşă moale şi mare.

Indicaţii de regie pentru ultima scenă, tăcută: uşa – larg deschisă. Masa care o bloca – dată la o parte. Covorul – umflat în sus într-un val îngheţat, la piciorul mesei. Scaunul – zăcând pe jos lângă trupul neînsufleţit al unui bărbat în costum maro-purpuriu şi papuci de pâslă. Pistolul automat nu se vede. E sub el. Vitrina unde fuseseră miniaturile – goală. Pe cealaltă masă (mică), pe care cu mult timp în urmă stătuse un balerin din porţelan (transferat ulterior în altă cameră), se vede o mănuşă de damă, neagră pe dinafară şi albă pe dinăuntru. Lângă sofaua vărgată se află un cufăr mic şi elegant, cu o etichetă colorată lipită încă pe el: „Rouginard, Hotel Britannia”.

Uşa care dă din antreu spre palier e de asemenea deschisă.

În seria de autor „Vladimir Nabokov”
au apărut:

Lolita
Ada sau ardoarea
Vorbeşte, memorie
Invitaţie la eşafod
Ochiul
Disperare
Lucruri transparente
Rege, damă, valet
Povestirile lui Vladimir Nabokov
Maşenka
Originalul Laurei
Apărarea Lujin
Vrăjitorul
Un hohot în beznă

În pregătire:

Glorie

Notes

[←1]

Cârn (în fr. în orig.).

[←2]

În sfârşit, singuri (în fr. în orig.).

[←3]

Ironic, în zeflemea (în fr. în orig.).

[←4]

(Aprox.) Mii... multe mii (în fr. în orig.).

[←5]

Farfurioară (în fir. în orig.).

[←6]

Cafea place întotdeauna, ceai – nu întotdeauna (în fr. şi germ. în orig.).

[←7]

Liniştiţi-vă (în fr. în orig.).

Table of Contents

Notes

Table of Contents

Notes 189